

**PROGRAMMABEGROTING
2022-2025**

Begroting 2022 - 2025

september 2021

Voorwoord

Aan de raad

Voor u ligt programmabegroting 2022 - 2025 die is opgesteld in overeenstemming met de uitgangspunten van de kadernota, zoals die in de raad van 1 juli 2021 is vastgesteld.

In deze programmabegroting zijn de besluiten die genomen zijn bij de kadernota 2022 en die voortvloeien uit het coalitieakkoord “*nieuwe wegen, vaste waarden*” verwerkt. Het is de laatste programmabegroting van deze coalitieperiode in aanloop naar de verkiezingen in maart 2022.

In hoofdstuk één is de financiële positie van de gemeente op hoofdlijnen uitgewerkt. We zien ten opzichte van de begroting 2021 een verbetering van de reservepositie en de solvabiliteit.

Ook nu blijven er onzekerheden. Er is nog geen nieuwe regering en de herijking van het gemeentefonds lijkt volgens de laatste berekeningen slechter uit te pakken voor onze gemeente dan eerdere berekeningen. Met die effecten is nog geen rekening gehouden in deze meerjarenbegroting, omdat daarover nog geen besluiten zijn genomen. De [VNG](#) wacht het advies van de Raad voor het Openbaar bestuur af en gaat daarna de gemeenten consulteren voordat zij een advies aan de ministerie van Binnenlandse zaken geeft. Speerpunt van de [VNG](#) is geen herijking van gemeentefonds zonder extra middelen.

Aan de andere kant is er wel meer bekend over de extra middelen voor Jeugdzorg. Die zijn in de meerjarenbegroting meegenomen (met ingang van 2023 voor 75%). De ontwikkeling van de zorgkosten blijft onzeker. De inzet van de extra middelen vraagt dan ook om een zorgvuldige weging tussen enerzijds de afspraken die de [VNG](#) heeft gemaakt over de hervormingsagenda Jeugd en anderzijds de invulling van de taakstelling die in de begroting is opgenomen.

Wij zijn blij dat we een sluitende meerjarenbegroting kunnen aanbieden met voldoende financiële buffers om tegenvallers op te vangen.

Burgemeester en wethouders,

De secretaris,

de burgemeester,

Drs. J.F.H. Jennekens

M. van de Groep

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting en besluitvorming	7
Leeswijzer	9
1. FINANCIËLE POSITIE	11
1.1 Financiële beschouwing	13
1.2 Totaaloverzicht 2022 - 2025	18
2. PROGRAMMAPLAN	21
2.0 Bestuur en ondersteuning	23
2.1 Veiligheid	29
2.2 Verkeer, vervoer en waterstaat	33
2.3 Economie	39
2.4 Onderwijs	45
2.5 Sport, cultuur en recreatie	49
2.6 Sociaal domein	59
2.7 Volksgezondheid en milieu	67
2.8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	75
3. PARAGRAFEN	83
3.1 Lokale heffingen	85
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	95
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	105
3.4 Financiering	113
3.5 Bedrijfsvoering	119
3.6 Verbonden partijen	123
3.7 Grondbeleid	129
4. BIJLAGEN	135
4.1 Overhead	137
4.2 Kerngegevens	139
4.3 Overzicht directe en indirecte subsidies	141
4.4 Totaaloverzicht per taakveld 2022	144
4.5 Afkortingenlijst	147

Samenvatting en besluitvorming

De raad van de gemeente Bunschoten, gelezen de inhoud van de programmabegroting 2022

Besluit:

- I tot het vaststellen van de programmabegroting 2022 - 2025
- II akkoord te gaan met de tariefaanpassingen zoals opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen, waarvan de belangrijkste hieronder nog even worden genoemd:
Onroerendezaakbelastingen (niet-woningen)	1,4% *
Onroerendezaakbelastingen (woningen - eigenaren)	1,4% *
Afvalstoffenheffing	1,4% *
Vast tarief voor meerpersoonshuishouden van € 289,- (inclusief inflatie)	
Vast tarief voor eenpersoonshuishouden van € 262,- (inclusief inflatie)	
Rioolrechten	1,4% *
Marktgelden	1,4%
Begraafrechten	1,4%
Bouwleges	1,4%
Overige belastingen, leges en rechten	1,4%
- III akkoord te gaan met het beschikbaar stellen van middelen voor de uitvoering van de noodzakelijke investeringen in 2022
- IV kennis te nemen van de ontwikkeling van het begrotingsresultaat in meerjarenperspectief, blijkend uit het overzicht op pagina 18
- V het budget onvoorzien vast te stellen op € 100.000,-
- VI het resultaat van de begroting toe te voegen aan de algemene reserve
- VII optie 2, 3 of 4 van memo motie M7 verlaging onroerendezaakbelastingen (1164473) te verwerken in programmabegroting 2022 - 2025

* Zie pagina 90 voor de ontwikkeling van de lokale lastendruk

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 4 november 2021

de griffier,

de voorzitter,

Drs. E. Hoogstraten

M. van de Groep

Leeswijzer

In deze leeswijzer wordt in grote lijnen aangegeven hoe de programmabegroting is opgebouwd en welke informatie op welke plek is te vinden.

Algemeen

De digitale versie van deze programmabegroting werkt met automatische verwijzingen. Door te klikken op tekst met een oranje onderstreping, gaat het document automatisch naar de verwijzing toe. De inhoudsopgave werkt ook op deze wijze. In deze programmabegroting staan veel afkortingen. Om dit inzichtelijk te maken is een afkortingenlijst als bijlage toegevoegd. De afkortingen zijn oranje onderstreept en verwijzen automatisch naar de afkortingenlijst.

Financiële positie

Het eerste hoofdstuk van de programmabegroting staat in het teken van de financiële positie van de gemeente. Er wordt een financiële beschouwing gegeven, inclusief de begroting in één oogopslag en er is een totaaloverzicht van de programmabegroting te vinden op programmaniveau.

Programmaplan

Hoofdstuk twee staat in het teken van de programma's. De programma's bestaan uit verschillende taakvelden. De programma's worden aan de hand van de drie W-vragen toegelicht:

- Wat willen we bereiken?
Bij dit onderdeel worden de belangrijkste doelstellingen van het betreffende beleidsonderdeel opgesomd. De doelstellingen komen uit de beleidsnota's.
- Wat gaan we er voor doen?
De acties van het betreffende beleidsonderdeel worden hier genoemd. Deze acties vloeien voort uit de doelstellingen die bij de eerste vraag zijn opgesomd.
- Wat mag het kosten?
Deze vraag wordt beantwoord door middel van een tabel met de lasten en baten per taakveld, met een toelichting op hoofdlijnen. Ook worden de investeringen voor dat programma vermeld.

Vanaf begroting 2022 is programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing gewijzigd naar Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing. Het taakveld Ruimtelijke ordening is daarbij gewijzigd naar Ruimte en leefomgeving. Dit heeft te maken met de invoering van de Omgevingswet.

Indicatoren

Bij elk programma worden verplichte indicatoren, vanuit het [BBV](#), opgenomen. Deze indicatoren zijn ook te vinden op www.waarstaatiegemeente.nl onder het product *Besluit Begroting en Verantwoording*. Daar is het mogelijk om de resultaten te vergelijken met andere gemeenten of provincies.

Op www.waarstaatiegemeente.nl zijn veel meer gegevens te vinden over de gemeente dan alleen de verplichte indicatoren. Het is mogelijk om per thema gegevens te raadplegen en te vergelijken.

Alle gegevens op deze website wijzigen, zodra er nieuwe informatie beschikbaar is. Zo is er altijd een actuele stand van zaken.

Naast de verplichte indicatoren zijn er per programma ook indicatoren opgenomen die uit de beleidsnota's zijn ontstaan.

Paragrafen

De paragrafen in hoofdstuk drie geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting, gezien vanuit een bepaald perspectief. De paragrafen staan op volgorde volgens het [BBV](#).

Bijlagen

In het vierde hoofdstuk zijn diverse bijlagen opgenomen. Een overzicht van de overheadskosten, de kerngegevens van de gemeente, een overzicht van verschillende subsidies, een totaaloverzicht van alle taakvelden en een afkortingenlijst.

Meerjarenprognose grondexploitatie

Het MPG wordt als afzonderlijk document door de raad vastgesteld en is geen onderdeel van de programmarekening of programmabegroting. Een toelichting wordt gegeven in de paragraaf Grondbeleid.

1. FINANCIËLE POSITIE

1.1 Financiële beschouwing

In dit hoofdstuk wordt een beschouwing gegeven van de financiële positie van de gemeente voor de periode 2022 - 2025.

Basis vastgestelde kadernota 2022 - 2025

Basis voor de opgestelde programmabegroting is de in de raad van 1 juli 2021 vastgestelde kadernota 2022 - 2025.

Structureel sluitende begroting

Het saldo van de begroting wordt volgens de bestaande beleidslijn toegevoegd aan de algemene reserve. Zoals uit de tabel blijkt kan er een structureel sluitende begroting worden aangeboden.

Daarbij is de kanttekening dat de taakstellende bezuiniging die voor het Sociaal domein in 2022 is geraamd op € 500.000,- nog wel moet worden gerealiseerd. Dit is onderdeel van de inzet van de extra middelen Jeugd waarover nog besluitvorming moet plaatsvinden.

U bent via een schriftelijke mededeling geïnformeerd over de voortgang taakstellende bezuiniging kerntakendiscussie. Uit die rapportage blijkt dat we voldoende mogelijkheden zien om die taakstelling ook daadwerkelijk in te vullen.

In onderstaande tabel is het begrotingsresultaat weergegeven. Dat sluit in grote lijnen aan bij de uitkomst van de kadernota begroting 2022. In deze begroting hebben nog kunnen verwerken dat de renovatie van de Frans Jacobsweg een jaar naar voren is gehaald. U bent daar via een schriftelijke mededeling over geïnformeerd.

Motie M12 Verkiezingsborden

Het college heeft in de begroting ruimte gevonden een bedrag van € 2.500,- te ramen per verkiezing voor het plaatsen van twee zogenaamde 'trotterborden'. Voorlopig is gekozen voor twee borden als pilot en blijven we de bestaande verkiezingsborden nog gebruiken. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de motie onderzoek verkiezingsborden, zoals die is aangenomen bij de behandeling van de kadernota begroting 2022.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
(-=nadeel; bedragen x € 1.000,-)				
Resultaat kadernota	485	699	696	699
Afrondingen	2	6	2	1
Begrotingsresultaat	487	705	698	700

Herijking gemeentefonds

De informatie rond de effecten van de herijking van het gemeentefonds kent voor Bunschoten een grillig verloop. In de eerste berekeningen op basis van de cijfers van 2017 werd een nadeel berekend van € 1,- per inwoner. In juli werden nieuwe cijfers bekend waarbij het nadeel opliep naar € 28,- per inwoner. In augustus kregen we de cijfers geactualiseerd naar 2019 en die geven een nadeel van € 53,- per inwoner. Een totaal nadeel van bijna € 1,2 miljoen. Dit rapport is aangeboden aan de Raad van het Openbaar bestuur voor advies. In afwachting van dat advies zal de VNG haar advies geven. We volgen de ontwikkelingen kritisch en hebben ook de brief die namens de Utrechtse gemeenten is verstuurd medeondertekend. De VNG stelt zich op het standpunt dat een herverdeling zonder verruiming van het gemeentefonds geen optie is. De bedoeling is dat de herverdeling met ingang van 2023 stapsgewijs wordt ingevoerd. Er geldt een maximum van € 15,- per inwoner per jaar (€ 337.000,-).

Extra middelen jeugd

Een positieve ontwikkeling is dat het is toegestaan om de extra middelen die met ingang van 2022 aan het gemeentefonds worden toegevoegd in meerjarenperspectief, voor 75% te ramen. De extra middelen voor 2022 zijn berekend € 1,4 miljoen dat terugloopt naar € 0,7 miljoen in 2025. In de programmabegroting zijn de lasten voor jeugd met € 600.000,- verhoogd op basis van de prognose 2021. De overige middelen zijn toegevoegd aan de egalisatiereserve Sociaal domein.

Ontwikkeling financiële kengetallen

In de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing zijn de Financiële kengetallen opgenomen, hieronder staat ook een korte toelichting op diverse kengetallen.

Solvabiliteit

De reservepositie verbetert de komende jaren, vooral door de potentiële opbrengsten van de vrijgekomen schoolterreinen, en loopt op tot een bedrag van € 29,6 miljoen in 2025. Als gevolg hiervan neemt verhouding eigen vermogen/totaal vermogen, het zogenaamde solvabiliteitspercentage, fors toe naar een percentage van 37 ultimo 2025. Daarbij merken we op dat dit ook mede het effect is van het voorlopig toevoegen van een deel van de extra middelen Jeugd aan de egaliseringsreserve Sociaal domein.

Netto schuldquote

De netto schuldquote loopt iets op, omdat de investeringen in de grondexploitatie toenemen en ook de overige investeringen. Er is van uitgegaan dat er in 2021 nog een of meerdere geldleningen worden afgesloten ter grootte van € 20 miljoen ter vervanging van een kasgeldlening van € 19 miljoen. Er wordt onderzocht of er mogelijk meer gebruik gemaakt kan worden van kort geld (binnen de grens van de kasgeldlimiet). De gemeente blijft overigens wel binnen de normen van de VNG (een ratio van 130% is te hoog).

Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie stijgt weer, door de ontwikkeling van bedrijventerrein de Kronkels-Zuid en Rengerswetering (eiland 5 en 6).

De structurele begrotingsruimte is nog steeds positief namelijk 1,7%.

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste kengetallen opgenomen. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing waar ook de geprognosticeerde balans is opgenomen.

Kengetal	Rekening 2021	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Solvabiliteitsratio	28,8%	30,1%	31,9%	31,5%	33,4%	37,0%
Netto schuldquote	35,2%	56,1%	64,9%	75,4%	67,8%	48,9%
Kengetal grondexploitatie	11,3%	27,0%	31,1%	39,6%	32,4%	21,7%

Weerstandvermogen bereikt minimale niveau - risicoanalyse

Volgens afspraak is er een risicoanalyse uitgevoerd en de uitkomst daarvan is opgenomen in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing. Op basis van die analyse is een weerstandvermogen nodig van minimaal € 5,2 miljoen (excl. de risico's binnen de grondexploitatie). Kijkend naar de stand van de algemene reserve dan is er een weerstandratio van 3,1 in 2022.

In de onderstaande tabel is de ontwikkeling van de reservepositie (ultimo van het jaar) weergegeven.

Bedragen x € 1.000,-	2022	2023	2024	2025
Algemene reserve (incl. precario)	16.338	19.295	21.586	22.285
Algemene reserve grondexploitatie	3.506	3.401	3.311	3.221
Totaal weerstandvermogen (incl. precario)	19.844	22.696	24.897	25.506
Opbrengst precario (cumulatief)	5.101	5.101	5.101	5.101
Totaal weerstandvermogen (excl. precario)	14.743	17.595	19.796	20.405
Bestemmingsreserves	2.179	2.318	2.446	2.487
Egaliseringsreserves	651	602	557	539
Bovenplanse voorzieningen	1.051	1.051	1.051	1.051
Totaal (excl. precario)	18.624	21.567	23.849	24.482
Totaal inclusief precario	23.725	26.668	28.950	29.583

Reservepositie

In dit onderdeel wordt kort ingegaan op de reservepositie van de gemeente. Te zien is dat de reservepositie de komende jaren sterk verbetert. Dat is het effect van het begrotingsresultaat dat aan de algemene reserve wordt toegevoegd, maar ook de verwachte positieve resultaten op de herontwikkeling van de vrijkomende schoollocaties. Als kanttekening wordt genoemd dat de extra middelen voor Sociaal domein voor een belangrijk deel aan de egaliseringsreserve Sociaal domein zijn toegevoegd, in afwachting van voorstellen over de inzet van deze middelen.

Los van deze ontwikkeling neemt de algemene reserve toe en die heeft daarmee meer dan voldoende buffer voor het opvangen van de risico's, zoals genoemd in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen worden ingezet ter dekking van de uitgaven binnen de programma's die niet door inkomsten worden gedekt die binnen het programma geraamd worden. De belangrijkste onderdelen zijn de ontwikkeling van de algemene uitkering en de belastingopbrengsten. Er wordt kort ingegaan op een aantal ontwikkelingen.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente, in 2022 54% van de totale inkomsten. De algemene uitkering is geraamd op basis van de meicirculaire 2021.

In de berekeningen is geen rekening gehouden met de effecten van de herijking gemeentefonds.

Belastingen en rechten

De belastingopbrengsten zijn in lijn met de uitgangspunten van de kadernota. De belangrijkste opbrengst is de opbrengst onroerendezaakbelasting. De opbrengst is geraamd op bijna € 4,4 miljoen.

Afvalstoffenheffing

Met ingang van 2022 wordt het systeem van nascheiding ingevoerd. De besluiten die in de kadernota zijn genomen zijn verwerkt in de begroting. De tarieven voor een meerpersoonshouden zijn vastgezet op € 285,- en die voor eenpersoonshuishouden op € 259,- (exclusief inflatie).

Treasury

Op basis van een actualisatie van de financieringsplanning is de verwachting dat alleen in 2023 nog aanvullende financiering nodig is. Daarbij is er wel van uitgegaan dat er in 2021 nog vaste financiering komt voor een bedrag van € 20 miljoen.

Rente

In de begroting is gerekend met een rente van 1%. Er is nog steeds sprake van lage rentes ook voor de langere periode en voor de korte termijn wordt nog steeds een negatieve rente berekend. Daar waar mogelijk gaat de gemeente daar zo optimaal mogelijk gebruik van maken.

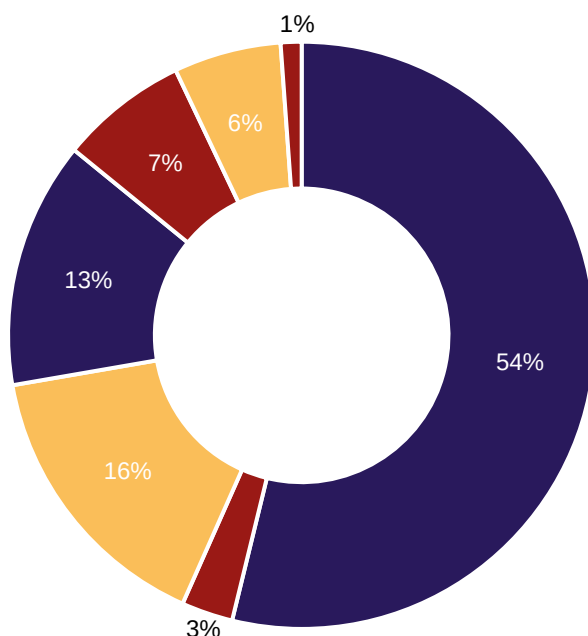
Meerjarenprognose grondexploitatie

De meerjarenprognose grondexploitatie is geactualiseerd ten opzichte van de jaarrekening 2020. In 2020 zijn een aantal complexen afgewikkeld. Daar staat tegenover dat op bedrijventerrein de Kronkels in exploitatie is genomen en ook voor de eilanden 5 en 6 van Rengerswetering sprake is van nieuwe ontwikkelingen.

De boekwaarde van de voorraad gronden loopt op van € 5,9 miljoen per 1 januari 2021 naar € 12,6 miljoen ultimo 2025. In deze berekeningen is rekening gehouden met de voorziening verliesgevende complexen. Deze is berekend op € 3,9 miljoen per 1 januari 2021 en blijft € 3,9 miljoen per ultimo 2024. In het MPG wordt zo goed mogelijk aangegeven wat de effecten zijn voor de VPB. Dit is vooral van belang als er sprake is van complexen die met een positief resultaat worden afgesloten. Zoals al eerder aangegeven neemt het kengetal grondexploitatie weer toe door genoemde ontwikkelingen.

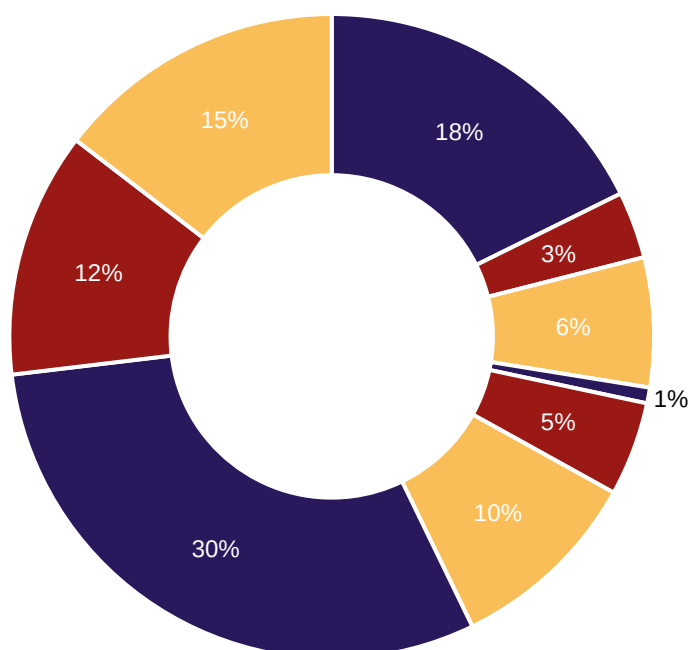
Begroting in één oogopslag

Hieronder is af te lezen welke inkomsten de gemeente ontvangt in 2021 (na mutaties in reserves). De inkomsten van de programma's na de mutaties in de reserves zijn € 53,3 miljoen.

- Algemene uitkering, 54%,
€ 28,7 miljoen
- Leges, 3%,
€ 1,5 miljoen
- Belastingen (waaronder OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing), 16%,
€ 8,3 miljoen
- Grondexploitatie, 13%,
€ 7,2 miljoen
- Inkomensoverdrachten, 7%,
€ 3,8 miljoen
- Overige inkomsten, 6%,
€ 3,2 miljoen
- Mutatie reserves, 1%,
€ 0,6 miljoen

Onderstaande cirkeldiagram geeft de uitgaven per programma voor 2022 weer. Hier zijn ook de mutaties van de reserves in verwerkt, totaal 53,3 miljoen.

- 0. Bestuur en ondersteuning, 18%,
€ 9,4 miljoen
- 1. Veiligheid, 3%,
€ 1,8 miljoen
- 2. Verkeer, vervoer en waterstaat, 6%,
€ 3,5 miljoen
- 3. Economie, 1%,
€ 0,4 miljoen
- 4. Onderwijs, 5%,
€ 2,5 miljoen
- 5. Sport, cultuur en recreatie, 10%,
€ 5,2 miljoen
- 6. Sociaal domein, 30%,
€ 16,1 miljoen
- 7. Volksgezondheid en milieu, 12%,
€ 6,6 miljoen
- 8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing, 15%,
€ 7,8 miljoen

1.2 Totaaloverzicht 2022 - 2025

Bedragen x € 1.000,-	Rekening	Begroting 2020	Begroting 2021			Raming begrotingsjaar 2022			Begrotingsjaar 2023			Begrotingsjaar 2024			Begrotingsjaar 2025			
			Saldo	Saldo	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten		
	Omschrijving programma																	
	Bestuur en ondersteuning	-24.380	-21.534		-26.362	9.423	35.785	-24.888	10.375	35.263	-24.888	9.564	35.210	-25.646	7.864	34.910	-27.046	
	Correctie algemene dekkingsmiddelen	-25.711	-22.823		-27.708	7.711	35.418	-26.242	8.655	34.897	-26.242	7.854	34.843	-26.989	6.145	34.543	-28.398	
	Bestuur en ondersteuning excl. algemene dekkingsmiddelen	1.332	1.290		1.346	1.713	367	1.354	1.720	367	1.354	1.710	367	1.343	1.719	367	1.353	
	Veiligheid	1.695	1.736		1.779	1.787	8	1.782	1.790	8	1.782	1.803	8	1.795	1.803	8	1.795	
	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.400	2.742		2.850	3.460	611	2.961	3.572	611	2.961	3.618	611	3.007	3.661	611	3.050	
	Economie	-1.740	233		288	6.143	5.855	244	5.354	5.109	244	5.495	5.229	266	5.547	5.306	241	
	Onderwijs	1.697	1.761		1.911	2.514	603	2.013	2.616	603	2.013	2.675	603	2.072	2.623	603	2.020	
	Sport, cultuur en recreatie	4.386	4.521		4.588	5.200	611	4.480	5.091	611	4.480	5.082	611	4.470	5.071	611	4.460	
	Sociaal domein	12.424	12.054		13.069	16.136	3.067	13.090	16.191	3.101	13.090	16.192	3.109	13.083	16.081	3.109	12.972	
	Volksgesondheid en milieu	1.896	1.635		1.977	6.559	4.582	1.925	6.587	4.661	1.925	6.580	4.701	1.879	6.549	4.741	1.808	
	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-1.823	306		-103	6.794	6.897	-1.615	3.275	4.890	-1.615	1.834	2.762	-928	9.097	8.398	698	
	Subtotaal programma's	22.267	26.278		27.706	50.306	22.601	26.235	46.197	19.962	26.235	44.988	18.001	26.987	52.151	23.754	28.398	
	Algemene dekkingsmiddelen																	
	Beheer overige gebouwen	59	-245		-207	59	266	-207	-207	59	266	-207	59	266	-207	59	266	-207
Overhead	4.655	4.644		4.707	4.942	236	4.707	4.676	4.912	236	4.676	4.931	236	4.695	4.954	236	4.718	
Treasury	-314	-412		-503	288	791	-503	-649	260	908	-649	264	961	-697	235	908	-673	
Belastingen	-4.752	-4.905		-4.208	289	4.498	-4.208	-4.249	298	4.548	-4.249	308	4.588	-4.279	319	4.588	-4.268	
Algemene uitkering en overige uitkeringen																		
gemeentefonds	-25.884	-26.737		-28.665	-	28.665	-28.665	-28.002	-	28.002	-28.002	-	27.892	-27.892	-	27.924	-27.924	
Overige baten en lasten	-474	-97		-569	-218	351	-754	-754	-218	536	-754	-233	659	-892	-219	458	-677	
Subtotaal alg. dekkingsmiddelen	-26.710	-27.753		-29.445	5.361	34.807	-29.184	-2.949	5.311	34.495	-2.949	5.329	34.601	-29.272	5.348	34.379	-29.031	
Raming saldo baten en lasten	-4.443	-1.475		-1.740	55.667	57.407	-2.949	-2.949	51.508	54.457	-2.285	50.317	52.602	-2.285	57.500	58.133	-634	

Specificatie mutatie in reserves (last = storting : bate = onttrekking)													
Veiligheid													
Dekking kapitaallasten	-3	-5											
Verkeer, vervoer en waterstaat													
Dekking kapitaallasten	-8	65	10	-10									6
Economie													
Algemene dienst	1.000												
Marktgelden	1	-1		1	1								
Dekking kapitaallasten	-4	-5	5	-5									5
Onderwijs													
Algemene dienst	-												
Sport, cultuur en recreatie													
Algemene dienst	-15												
Toekomstvisie		-50	150	-150									
Bovenplanse voorzieningen	-28												
Dekking kapitaallasten	-13	-11	15	85	15								15
Sociaal domein													
Sociaal domein	-	296	800	800	242								
Volksgezondheid en milieu													
Rioolrechten	120	-8	28	-28									
Afvalstoffenheffing	-26	32	146	-34	70								29
Begraafrechten	122	-27	5	5	5								1
Bovenplanse voorzieningen	-												
Dekking kapitaallasten	-0	-5	5	-5									5
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing													
Algemene dienst	160	-75											
Toekomstvisie	-												
Grondexploitatie	-710	-182	112	-112									90
Bovenplanse voorzieningen	119												
Oostmaat	-												
Startersleningen	-10												
Stimulerings- en vangnetten	-36	-12	12	-12									12
Dekking kapitaallasten	-12	-16	16	-16									0
Bestuur en ondersteuning													
Algemene dienst	343	1.080	112	1220	3.027								
Corona		411											699
Dekking kapitaallasten	42												
Toekomstvisie	-22												
Bovenplanse voorzieningen	-10												
Oostmaat	-9												
Mutatie in de reserves	999	1.486	612	1.738	3.344	401	2.943	2.525	243	2.283	797	164	633
Raming na mutatie in reserves													
Resultaat	-3.445	10	58.019	-2	54.852	54.858	-6	52.843	52.845	-2	58.296	58.297	-1
Begrotingsresultaat	-0	10	58.017	-2	54.852	54.858	-6	52.843	52.845	-2	58.296	58.297	-1

2. PROGRAMMAPLAN

2.0 Bestuur en ondersteuning

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouders M. van de Groep en R.J. Beukers)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten vormt een hechte gemeenschap waar naar elkaar wordt omgezien. Het unieke karakter van de gemeente met grote sociale cohesie en kenmerkende ondernemersgeest weerspiegelt zich in een sterk en betrokken gemeentebestuur. Een actief, zichtbaar bestuur, dat open en bereikbaar is voor de Bunschoter gemeenschap en ruimte biedt aan initiatieven van inwoners, organisaties en ondernemers uit de verschillende kernen.

Het goede financiële beleid wordt voortgezet, er is een hoog voorzieningenniveau en eventuele kwetsbaarheden worden verminderd door samen te werken met anderen.

De gemeente ontwikkelt zich qua dienstverlening tot een laagdrempelige en efficiënte organisatie waar inwoners, bedrijven en instellingen via on- en offlinekanalen terecht kunnen. Werkprocessen worden zoveel mogelijk vanuit de optiek van de klant uitgevoerd. Vanuit het adagium: *digitaal waar het kan, persoonlijk als het moet!* biedt de gemeente persoonlijk maatwerk voor producten of doelgroepen die daarom vragen.

Uitgangspunt is een sluitende meerjarenbegroting, waarbij de structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Bestuur
- Burgerzaken
- Beheer overige gebouwen en gronden
- Overhead
- Treasury
- OZB (niet) woningen
- Parkeerbelasting (niet van toepassing)
- Belastingen overig
- Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
- Overige baten en lasten
- Vennootschapsbelasting
- Mutaties reserves
- Resultaat van de rekening van baten en lasten

Context en achtergrond

Bestuur

Het 'Coalitieakkoord 2019-2022 *Nieuwe wegen, vaste waarden*' is, naast de Toekomstvisie 2025, leidend voor de doelen van het bestuur en het gemeentelijk beleid. De gemeente werkt op diverse terreinen samen met partners om zelfstandig te kunnen blijven en zo de doelstellingen te realiseren en de dienstverlening aan de inwoners hoog te houden.

De doelen van het huidige college worden in het eerst kwartaal van 2022 voortgezet. In maart 2022 vinden er gemeenteraadsverkiezingen plaats in Nederland. Vanaf dat moment is er een nieuwe samenstelling van de raad die bepalend is voor de vorming van een college en voor het beleid van de volgende vier jaren (2022 - 2026).

Burgerzaken

Op 16 maart 2022 worden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Voorbereidingen starten in het najaar van 2021. Vanaf deze verkiezingen wordt er op twee locaties gebruik gemaakt van trotterborden, te weten op de locatie Hermitage/Bikkersweg en rotonde Bikkersweg/Westsingel. Op de overige locaties blijven de 'oude' verkiezingsborden staan.

In het najaar van 2021 wordt de burgerpeiling *Waar Staat Je Gemeente* uitgezet. De uitkomsten zijn in 2022 bekend.

Overige taakvelden

Niet alle taakvelden worden apart toegelicht. Een aantal taakvelden worden uitgebreid behandeld in de paragrafen (vanaf pagina 85).

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2019 - 2022 '*Nieuwe wegen, vaste waarden!*'
- Toekomstvisie 2025 '*Gemeente Bunschoten zijn we samen!*'

Taakveld Bestuur

Wat willen we bereiken?

- Een sterk en betrokken gemeentebestuur dat gericht is op samenwerking en participatie.
- Duurzaam verankeren van kinderp participatie; een stevig fundament voor toekomstige deelname van kinderen aan onze democratische samenleving.
- Transparante, gedragen besluiten en resultaten.
- In stand houden van waarden die kenmerkend zijn voor de identiteit en het unieke karakter van de gemeente en haar inwoners.
- De kwaliteiten van de gemeente behouden en versterken.

Wat gaan we er voor doen?

- Inwoners en de politiek dichter bij elkaar brengen door met elkaar in gesprek te gaan en ruimte te bieden aan initiatieven uit de samenleving.
- Begeleiden kinderburgemeester en organiseren van een kindergemeenteraad.
- Zorgen voor transparante besluitvorming en verantwoording afleggen over genomen besluiten.
- Stimuleren van waarden en doorgeven van immaterieel erfgoed aan volgende generaties.
- Investeren om de kwaliteiten van de gemeente te behouden en te versterken.

Indicator Bestuur

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
Aantal af te leggen werkbezoeken commissie	P	Vergader schema raad	3	2	3	3	3	3

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

- Goede (digitale) dienstverlening voor burgers.
- Verzorgen van verkiezingen.

Wat gaan we er voor doen?

- Systeem aansluiten op digitale aanvragen en digitale afhandeling
- Alle zaken rondom verkiezingen regelen.

Indicator Burgerzaken

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
Aantal digitale transacties per jaar (digitale dienstverlening)	E	Online omgeving gem. Bunschoten	2.615	3.613	3.700	*	*	*

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Mede afhankelijk van ontwikkelingen op macroniveau, bijvoorbeeld doorontwikkeling www.mijnoverheid.nl of Digitale Agenda 2024. De gemeente streeft naar meer webafhandelingen/ e-diensten. Burgers zijn vrij om een contactkanaal te kiezen.

Taakveld Treasury

Wat willen we bereiken?

- Optimaal gebruik maken van het aantrekken van kortgeldleningen bij negatieve rente, met inachtneming van de voorwaarden uit het treasurystatuut en het schatkistbankieren.
- Het op peil houden van een gezond weerstandsvermogen dat in staat is voorkomende tegenvallers op te vangen zonder direct ingrijpende beleidswijzigingen te hoeven doen.

Wat gaan we er voor doen?

- Actief treasurybeleid en -beheer
- Uitwerken van risicoanalyse en bepalen van het weerstandsratio.
- Begrotingsoverschotten en positieve resultaten van de tussentijdse bestuursrapportages worden aan de algemene reserve toegevoegd.

Taakveld Belastingen

Wat willen we bereiken?

- Een lokale lastendruk die, voor de OZB in lijn is met ontwikkeling inflatie.
- Voor de riool- en begraafrechten en afvalstoffenheffing kostendekkende tarieven.

Wat gaan we er voor doen?

- Jaarlijks bij de kadernota afwegen hoe dit uitgangspunt in stand kan blijven.
- Jaarlijks bij de kadernota in beeld brengen of aanpassing van tarieven nodig is.

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Wat willen we bereiken?

- Het in beeld houden van de geldstromen vanuit het rijk.

Wat gaan we er voor doen?

- Rapporteren over de effecten van de diverse circulaires en andere gegevens verwerken tot een actuele stand van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Taakveld Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?

- Een solide weerstandsvermogen voor opvang van risico's en aandacht voor een goede solvabiliteit.
- Geen beschikking over reserves voor structurele dekking.
- Buffer in de (tarief)egaliseriereserves voor opvang van jaarlijkse schommelingen.

Wat gaan we er voor doen?

- In beeld brengen van de risico's en dat jaarlijks actualiseren.
- Opnemen in de uitgangspunten voor samenstellen kadernota.
- In beeld brengen wat een reële omvang is van de (tarief)egaliseriereserves.

Verbonden partijen Bestuur en ondersteuning

Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus-Tricijn

Het GBLT richt processen zodanig in dat gemeentelijke (en waterschaps)belastingen maximaal worden geheven en geïnd en WOZ- en basisregistratieve taken efficiënt worden uitgevoerd.

Voor Bunschoten zijn dat de volgende belastingen en heffingen:

- Onroerendezaakbelastingen
- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht
- Forensenbelasting
- Precariobelasting
- Marktgelden en havengelden
- BIZ-heffing

Bureau regio Amersfoort

Bureau Regio Amersfoort is een samenwerkingsverband om op een duurzame en effectieve manier strategisch samen te werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken. Het doel is bijdragen leveren aan de versterking van de regio Amersfoort als een unieke plek om te wonen, werken en leven.

Indicatoren Bestuur en ondersteuning

Indicator	Eenheid	Begroting 2022
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	5,30
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	5,18
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 529,94
Externe inhuur*	Kosten inhuur externen als % van totale loonsom	0%
Overhead	% van totale lasten	9,29%

* Externe inhuur is op begrotingsbasis op € 0,- geraamd, omdat de salarislasten zijn geraamd op basis van de benodigde formatie voor de uitvoering van taken. In werkelijkheid wordt er wel ingehuurd op eventuele openstaande vacatures of bij ziekte.

Wat mag het kosten?

Programma Bestuur en ondersteuning

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2020	Raming 2021	Raming 2022	Meerjarenraming		
				2023	2024	2025
Lasten programmaonderdeel						
Bestuur	1.322	1.278	1.297	1.294	1.283	1.293
Burgerzaken	346	414	415	426	426	426
Beheer overige gebouwen en gronden	60	56	59	59	59	59
Overhead	5.204	4.924	4.942	4.912	4.931	4.954
Treasury	355	299	288	260	264	235
OZB (niet) woningen	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	299	253	289	298	308	319
Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	-118	251	-218	-218	-233	-219
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	2.135	5.710	2.350	3.344	2.525	797
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal lasten	9.603	13.184	9.423	10.375	9.564	7.864
Baten programmaonderdeel						
Bestuur	104	108	115	115	115	115
Burgerzaken	232	294	252	252	252	252
Beheer overige gebouwen en gronden	0	301	266	266	266	266
Overhead	550	280	236	236	236	236
Treasury	669	711	791	908	961	908
OZB (niet) woningen	4.198	4.292	4.428	4.478	4.518	4.518
Belastingen overig	853	867	70	70	70	70
Algemene uitkering	25.884	26.737	28.665	28.002	27.892	27.924
Overige baten en lasten	356	348	351	536	659	458
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	1.137	780	612	401	243	164
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	33.983	34.718	35.785	35.263	35.210	34.910

Programma Bestuur en ondersteuning
(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2020	Raming 2021	Raming 2022	Meerjarenraming		
				2023	2024	2025
Saldo programmaonderdeel						
Bestuur	1.218	1.169	1.183	1.180	1.169	1.179
Burgerzaken	113	120	163	174	174	174
Beheer overige gebouwen en gronden	59	-245	-207	-207	-207	-207
Overhead	4.655	4.644	4.707	4.676	4.695	4.718
Treasury	-314	-412	-503	-649	-697	-673
OZB (niet) woningen	-4.198	-4.292	-4.428	-4.478	-4.518	-4.518
Belastingen overig	-553	-614	219	228	238	249
Algemene uitkering	-25.884	-26.737	-28.665	-28.002	-27.892	-27.924
Overige baten en lasten	-474	-97	-569	-754	-892	-677
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	999	4.930	1.738	2.943	2.283	633
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo	-24.380	-21.534	-26.362	-24.888	-25.646	-27.046

Investerings

(Bedragen x €1,-)

	2022	2023	2024	2025
Automatisering	437.220	47.500	239.000	-
Tractie	66.000	134.000	-	268.100
Bedrijfsvoering	136.500	-	-	-
Totaal	639.720	181.500	239.000	268.100

Toelichting

Het saldo op taakveld Burgerzaken is hoger in 2022 doordat er gemeenteraadsverkiezingen zijn.

Het toenemen van het saldo op het taakveld Treasury is een effect van het renteresultaat, waaronder de doorberekende rente aan de grondexploitatie.

Het taakveld Belastingen overig geeft minder inkomsten doordat de precario inkomsten op kabels en leidingen per 2022 wordt afgeschaft.

De algemene uitkering is geraamd op basis van de meicirculaire 2021. De afname in meerjarenperspectief is vooral het effect van de afbouw extra middelen sociaal domein en deze middelen met ingang van 2023 te maximeren op 75%.

Het taakveld Overige baten en lasten is een saldo van de post onvoorzien, de taakstellende bezuiniging en de doorbelasting van de btw aan de taakvelden Riolering en Afval.

De storting in de reserve heeft vooral te maken met de storting in de egalisatiereserve Sociaal domein en de opbrengst van de vrijkomende schoollocaties.

2.1 Veiligheid

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouder M. van de Groep)

Omschrijving programma (missie)

Bunschoten-Spakenburg, Eemdijk en Zevenhuizen bieden een veilige en leefbare omgeving waar mensen graag willen wonen, werken en recreëren en waar dit ook veilig kan. Hierbij zijn de brandweer en de crisisbeheersingsorganisatie constant alert en paraat om adequaat te handelen wanneer dit nodig is.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

Context en achtergrond

▪ Crisisbeheersing en brandweer

De gemeente Bunschoten werkt samen met 26 andere gemeenten aan een gedegen brandweezorg, geneeskundige hulpverlening en crisisbeheersing in de regio. Dit gebeurt volgens de Gemeenschappelijke Regeling VRU. De gemeente en de VRU hebben de onderlinge afspraken vastgelegd in een taakuitvoeringsovereenkomst.

▪ Openbare orde en veiligheid

Veiligheid is één van de kerntaken van de gemeente. De gemeente heeft belang bij een veilige woon- en werkomgeving en spant zich in om dit te waarborgen. Tegelijkertijd is het creëren van veiligheid ook een verantwoordelijkheid van individuele burgers en bedrijven. Dit betekent dat de gemeente en haar inwoners gezamenlijk moeten optrekken om in te staan voor een veilige gemeente. Verder werkt de gemeente dan ook samen met partijen als ondernemers, maatschappelijke organisaties, politie en het Openbaar Ministerie. De gemeente voert de regie bij deze samenwerking. Het beleid voor openbare orde en veiligheid is vastgelegd in het Integraal Veiligheidsplan BES 2019 - 2022. Binnen dit veiligheidsbeleid wordt regionaal samengewerkt met de gemeenten uit het politiebasissteam, bestaande uit Baarn, de Bilt, Eemnes en Soest.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2019 - 2022 '*Nieuwe wegen, vaste waarden!*'
- Gemeenschappelijke regeling VRU
- Beleidsplan Veiligheidsregio Utrecht 2020 - 2023
- Handboek bevolkingszorg gemeentelijke crisisbeheersing 2.0
- Regionaal risicoprofiel 2022
- Regionaal Crisisplan Utrecht 2020 - 2023
- Rampbestrijdings- en Incidentbestrijdingsplannen
- Dekkingsplan 2.0 Veiligheidszorg op Maat
- Integraal Veiligheidsplan BES 2019 - 2022
- Convenant Veilig Uitgaan
- Convenant veiligheid sportpark De Westmaat
- Convenant arbeidsmigranten
- Horeca- en evenementennota 2020 - 2024 '*Bruisend Bunschoten*'
- Terrassennota, nota Standplaatsenbeleid
- Marktverordening
- Centrumvisie Bunschoten-Spakenburg 2017 - 2023

Taakveld Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

- De VRU voert de wettelijke en gezamenlijke taken uit op het bestuurlijk gewenst niveau.
- Een gedegen voorbereide brandweerrepressie, risico- en crisisbeheersing.

Wat gaan we er voor doen?

- Het monitoren van de uitvoering van de afspraken met de VRU, zoals vastgelegd in het basispakket en de taakuitvoeringsovereenkomst.
- Controles op brandveiligheid op gebouwen van onder andere bedrijven en (gezondheids)instellingen en bij evenementen.
- Projecten uitvoeren op het gebied van stimulerende preventie in samenwerking met de VRU en andere partners. Bij stimulerende preventie worden inwoners geattendeerd op het voorkomen van brand en het waarschuwen van de aanwezigen, waardoor zij zichzelf in veiligheid kunnen brengen en de brandweer sneller kunnen alarmeren. Door dit laatste kan de brandweer ook sneller ter plaatse zijn.
- Doorontwikkeling van de crisisorganisatie met als doel een hoogwaardiger crisisbeheersing in samenwerking met de regio.
- Collega's met een functie in de crisisorganisatie door opleiden, trainen en oefenen vakbekwaam maken en houden. Hierbij doorontwikkeling van hybride leren en e-learning.
- Trainen Gemeentelijk Beleidsteam met introductie crisisbeheersing en training leiding geven en nemen in Beleidsteam).
- Leren van incidenten en implementeren adviezen en handelingsperspectieven incidenten, zoals cybercrime en terrorisme.
- Versterken samenwerking Eemland bij opleiden, trainen en oefenen lokale functies in relatie tot crisisbeheersing zoals juristen, notulisten en omgevingszorg.
- Versterken samenwerking Officier van Dienst-bevolkingszorg en Officier van Dienst-brandweer door themamiddagen.
- Covid-19 nafase traject.

Indicatoren Crisisbeheersing en brandweer

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
Aantal uitrukken	E	VRU	158	147	145	140	135	130
Het aantal loze meldingen	P	Idem	35	35	< 37	< 37	< 37	< 37

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

- Veilige omgeving voor wonen, werken en recreëren.
- Toezicht en handhaving op het gebied van leefbaarheid en overlast.
- Een veilig en leefbaar uitgaansgebied.
- Veilige evenementen binnen Bunschoten.
- Borgen van de openbare orde en veiligheid bij risicovolle voetbalwedstrijden.
- Het bestrijden van alcohol- en drugsmisbruik.
- Verminderen van onveiligheidsgevoelens bij inwoners.
- Een integrale aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoeren van het vastgestelde Integraal Veiligheidsplan BES 2019-2022, onder andere volgens het lokale uitvoeringsprogramma:
 - Continueren van de handhaving op de top-3 overlast (parkeeroverlast, hard rijden, hondenpoep);
 - Continueren van de handhaving op overige overlastgebieden, zoals afvaldump, alcoholgebruik, brom- en snorfietsen op Spuiplein en fietsen op de zaterdagmarkt;
 - Vernieuwen van het Convenant Veilig Uitgaan, een samenwerking tussen lokale horecaondernemers, politie en gemeente;

- Verminderen van alcohol en drugsgebruik onder jongeren, door afspraken in het Convenant Veilig Uitgaan en toezicht daarop en door samenwerking met bureau HALT;
- Blijvende samenwerking met jongerenwerk in de actieve inzet van BOA's op hangeugd ter voorkoming van overlast;
- Evalueren van en continueren van buurtbemiddeling.
- Uitvoeren van de Horeca- en Evenementennota 2020-2024, onder andere door het opzetten van een regionale poule van horeca-toezichthouders.
- Continueren van de uitvoering van het regio brede bibob-beleid, waarmee de regio sterk staat tegenover malafide exploitanten van onder andere horeca en afhaal-/bezorgzaken.
- Organiseren van samenkomsten Bunschoten United na coronatijd met als doel in verbinding te blijven met de verscheidene gemeenschappen binnen Bunschoten.
- Borgen van het toezicht op het uitgaansgebied. Naast het houden van toezicht wordt er gecontroleerd op naleving van de openingstijden, drankgebruik op straat, geluidsoverlast en verstoring van de openbare orde door het uitgaanspubliek. De gezamenlijke afspraken uit het convenant Veilig Uitgaan worden geactualiseerd en voortgezet.
- Inzet van de BOA's op naleving van de APV en overige wetgeving.
- Continueren van de aanpak tegen woonoverlast in buurten en wijken, binnen de juridische mogelijkheden.
- Inzet tegen overlast door arbeidsmigranten, onder andere door integrale controles op overbewoning en brandveiligheid.
- Inzet om de meldingsbereidheid onder inwoners te vergroten in samenwerking met de politie en regiogemeenten Baarn, de Bilt, Eemnes en Soest.
- Inzet op activiteiten op het gebied van andere veiligheidsthema's, uitvoeren van wettelijke taken en reageren op incidenten en urgente vragen vanuit de samenleving.
- Aanpak van ondermijnende criminaliteit, onder andere door middel van een lokaal en regionaal ondermijningsoverleg in samenwerking met onder andere het RIEC, de politie en aanvullende partijen, zoals de Belastingdienst. Bij voldoende aanknopingspunten worden integrale controles opgezet.

Verbonden partijen Veiligheid

Veiligheidsregio Utrecht

De VRU organiseert de hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing in de regio. Zij adviseren gemeenten, verlenen hulp bij ongevallen en houden toezicht op veiligheid binnen de Veiligheidsregio. Binnen Bunschoten is het eigendom, beheer en onderhoud van de brandweerkazerne een actueel onderwerp.

Indicatoren Veiligheid

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2020	Nederland 2020
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 inwoners van 12-17 jaar	Bureau Halt	9	11
Winkeldiefstal	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,7 (2019)	2,3 (2019)
Gewelds- en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,5	4,6
Diefstal uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,2 (2019)	2,3 (2019)
Vernieling en beschadiging	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,7	6,2

Wat mag het kosten?

Programma Veiligheid

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2020	Raming 2021	Raming 2022	Meerjarenraming		
				2023	2024	2025
Lasten programmaonderdeel						
Crisisbeheersing en brandweer	1.249	1.300	1.321	1.322	1.335	1.335
Openbare orde en veiligheid	449	444	466	468	468	468
Totaal lasten	1.698	1.744	1.787	1.790	1.803	1.803
Baten programmaonderdeel						
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	3	8	8	8	8	8
Totaal baten	3	8	8	8	8	8
Saldo programmaonderdeel						
Crisisbeheersing en brandweer	1.249	1.300	1.321	1.322	1.335	1.335
Openbare orde en veiligheid	446	436	458	460	460	460
Totaal saldo	1.695	1.736	1.779	1.782	1.795	1.795

Investerings

(Bedragen x €1,-)

	2022	2023	2024	2025
Cameratoezicht & verlichting uitgaansgebied	35.000	-	-	-
Totaal	35.000	-	-	-

Toelichting

De lasten op taakveld Crisisbeheersing en brandweer hebben betrekking op de meerjarenbegroting 2022 van de VRU.

2.2 Verkeer, vervoer en waterstaat

(Commissie Ruimte, portefeuillehouder R.J. Beukers. Voor het taakveld havens is W. de Jong portefeuillehouder, commissie Samenleving)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten draagt zorg voor een goede bereikbaarheid en een veilige, schone en goed onderhouden openbare ruimte, die bijdraagt aan de leefbaarheid van de gemeente.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Verkeer en vervoer
- Parkeren
- Recreatieve havens
- Economische havens en waterwegen
- Openbaar vervoer

Context en achtergrond

Dit programma heeft betrekking op het onderdeel wegen, verkeer en aanverwante openbare ruimte binnen de gemeente Bunschoten. Hieronder vallen onderdelen zoals: advisering en regulering verkeer, grote infrastructurele projecten, bruggen, de gemeentelijke rol in het openbaar vervoer, fietsmaatregelen, openbare verlichting, wegmeubilair, bermverhardingen en beheer en onderhoud van het wegennet.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2019 - 2022 '*Nieuwe wegen, vaste waarden!*'
- Mobiliteitsplan (2020)
- Wegen beheerplan 2022 - 2026
- Parkeerbeleid Spakenburg 2008
- Parkeerbeleidsplan 2010, met verfijningsbesluiten
- Bruggen beheerplan 2022 - 2036 (i.o)
- Beleidsplan gladheidsbestrijding 2021 - 2030
- Verlichtingsbeleid 2014 - 2023
- Studie verkeersnetwerk 2010
- Beheerplan Havens Gemeente Bunschoten en Laaksluis De Kooi 2020 - 2035
- Beheerplan Oeververdediging en frontmuren 2016 - 2030

Taakveld Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

- Het beeld van de wegen, voet- en fietspaden en bijbehorende voorzieningen als bruggen en openbare verlichting zijn in overeenstemming met de door de gemeenteraad vastgestelde eisen. Het beheer wordt zoveel mogelijk integraal aangepakt, met oog voor duurzaamheid.
- Voor een aantal wegen, voet- en fietspaden de inrichting aanpassen op het huidige gebruik.

Wat gaan we er voor doen?

- Er wordt een visie opgesteld voor wegen in het buitengebied, waarbij duurzaamheid en levensduur wordt meegenomen. De bermen zijn hier onderdeel van.
- Concreet wordt in het buitengebied de Frans Jacobsweg of Vinkenweg, afhankelijk van het onderzoek naar jaar van uitvoering, gereconstrueerd.
- Een aantal straten wordt herstraat volgens de op basis van de weginspecties 2021 opgestelde planning voor elementverharding tot en met 2026. De planning wordt gebieds- en wijkgericht aangepakt en wordt afgestemd op andere disciplines.
- Er wordt nader onderzoek uitgevoerd naar asfaltwegen (wegenscans en deflectiemetingen), om op basis hiervan een nauwkeuriger planning voor asfaltwegen tot en met 2026 te maken.
- Het kleine onderhoud in de wijken wordt uitgevoerd door de buitendienst. Daar waar meer inzet nodig is worden derden ingezet.
- Door middel van de uitvoering van het Mobiliteitsplan en de naar aanleiding hiervan uitgevoerde 'Verkeersveiligheidsstudie 12 ongevalslocaties Bunschoten' zorgen voor een verkeersveiliger gemeente.
- Het beheer en onderhoud aan de openbare verlichting wordt uitgevoerd volgens de lopende overeenkomst met CityTec. Armaturen worden vervangen voor energiezuinige ledverlichting.
- In 2022 wordt een aantal oude lichtmasten en armaturen vervangen. Dit gebeurt volgens het eerder vastgestelde tienjarenplan dat samen met CityTec is opgesteld. De investeringen van de nieuwe masten met energiezuinige ledverlichting worden door de gemeente zelf gefinancierd en komen in eigendom van de gemeente.
- Er wordt een instandhoudingsinspectie naar de kunstwerken (bruggen) in de gemeente uitgevoerd, op basis waarvan een nieuwe planning voor het groot onderhoud en vervanging van de kunstwerken wordt opgesteld.

Indicator Verkeer en vervoer

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
% meldingen 'Snel Herstel' die binnen 5 werkdagen zijn afgehandeld, of waarover binnen 5 werkdagen terugkoppeling naar de melder heeft plaatsgevonden	P	Fixi	97,7	99,76*	95	95	95	95

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Cijfers vanaf 9 maart 2020 in verband met invoering Fixi

Taakveld Parkeren

Wat willen we bereiken?

- Voldoende parkeergelegenheid binnen de gemeente voor alle inwoners en voor alle bezoekers.

Wat gaan we er voor doen?

- Bij de aanleg en inrichting van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen wordt voorzien in de aanleg van voldoende parkeerplaatsen.
- Het parkeren blijft gratis. Waar dat mogelijk is, wordt gekozen voor ondergronds parkeren. Bestaande parkeerregulering (blauwe zone) in bepaalde gebieden blijft vooralsnog gehandhaafd.
- Er wordt uitvoer gegeven aan het advies voor het parkeerbeleid in het centrum van Spakenburg.

Taakveld Recreatieve havens

Wat willen we bereiken?

- De havens zijn het visitekaartje van de gemeente Bunschoten.
- De havens zijn veilig voor de gebruikers.
- Uitvoeren van de in het beheerplan Havens Gemeente Bunschoten en Laaksluis de Kooi 2020-2035 opgenomen investeringen voor dit jaar.
- Een efficiënte samenwerking met watersportvereniging De Eendracht en de onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd, waardoor gebruik van de voorzieningen veilig is en het beeld van de havens aan de wensen voldoet.

Wat gaan we er voor doen?

- Er vindt regelmatig afstemming plaats met de watersportvereniging over het beheer en onderhoud in de havens.
- Een deel van de gemetselde kademuren in de Nieuwe Haven wordt gereinigd en het dagelijks onderhoud wordt uitgevoerd aan de hand van het beheerplan Havens Gemeente Bunschoten en Laaksluis de Kooi 2020-2035 om veilig gebruik te kunnen waarborgen.
- De remmingwerken bij de visafslag in de Nieuwe Haven worden gerepareerd of vervangen.

Taakveld Economische havens en waterwegen

Wat willen we bereiken?

- Functionele en veilige veerhavens van het pontje bij Eemdijk voor de gebruikers.
- De waterwegen van de gemeente worden in samenwerking met het waterschap Vallei en Veluwe onderhouden en beheren.
- Watergangen zijn op diepte en de waterafvoer in deze watergangen is gewaarborgd.
- Oeververdedigingen langs bermen en wegen zijn in goede staat van onderhoud, zoals vastgelegd in het beheerplan Oeververdediging en frontmuren.
- Een optimale samenwerking met een efficiënte inzet van de beschikbare middelen met het waterschap.
- Goed met elkaar verbonden watergangen in de gemeente door middel van goed doorstromende duikers.
- Naar behoren functionerende kleppen en stuwen in de watergangen.

Wat gaan we er voor doen?

- De in het Beheerplan Havens Bunschoten en Laaksluis de Kooi 2020-2035 opgenomen onderhoudswerkzaamheden uitvoeren.
- De veerstoeppen bij de veerhavens herstellen volgens het beheerplan.
- Controle op reddingsmiddelen op de wal uitvoeren.

Taakveld Openbaar vervoer

Wat willen we bereiken?

- Het gebruik van de drie buslijnen van Keolis (Syntus Utrecht) door de gemeente naar Amersfoort (76), Nijkerk (503/603) en Soest, Baarn en Amersfoort Vathorst (572) verder stimuleren.

Wat gaan we er voor doen?

- Overleg met Keolis (de vervoersmaatschappij) en de provincie Utrecht (opdrachtgever) over het gebruik van de buslijnen, de routes en de halteplaatsen. Dit overleg wordt gecontinueerd.
- Met de provincie Utrecht en de omliggende gemeenten uit de regio Amersfoort in overleg over de nieuwe OV-concessie die eind 2025 van start moet gaan. De huidige concessie, die oorspronkelijk eind 2023 zou aflopen, is vanwege de afgelopen corona-periode met twee jaar verlengd. In 2022/2023 zal dan gesproken worden over de Nota van Uitgangspunten en het Programma van Eisen.

Wat mag het kosten?

Programma Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2020	Raming 2021	Raming 2022	Meerjarenraming		
				2023	2024	2025
Lasten programmaonderdeel						
Verkeer en vervoer	2.727	2.974	3.082	3.206	3.254	3.298
Parkeren	137	145	157	157	157	157
Recreatieve havens	139	160	159	146	144	144
Economische havens en waterwegen	18	19	19	19	19	19
Openbaar vervoer	38	47	45	45	45	45
Totaal lasten	3.059	3.345	3.460	3.572	3.618	3.661
Baten programmaonderdeel						
Verkeer en vervoer	370	304	304	304	304	304
Parkeren	35	42	43	43	43	43
Recreatieve havens	240	242	249	249	249	249
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
Openbaar vervoer	15	16	16	16	16	16
Totaal baten	659	603	611	611	611	611
Saldo programmaonderdeel						
Verkeer en vervoer	2.357	2.671	2.778	2.902	2.950	2.994
Parkeren	102	103	114	114	114	114
Recreatieve havens	-102	-82	-91	-103	-105	-105
Economische havens en waterwegen	18	19	19	19	19	19
Openbaar vervoer	23	31	29	29	29	29
Totaal saldo	2.400	2.742	2.850	2.961	3.007	3.050

Investeringsen

(Bedragen x €1,-)

	2022	2023	2024	2025
Vervangen beschoeiing Spakenburger Gracht	800.000	-	-	-
Herstel damwand langs de Binnengracht	200.000	-	-	-
Gebakken straatstenen	100.000	100.000	100.000	100.000
Opwaarderen wegen (wegenbeheerplan)	-	750.000	750.000	750.000
Bermverharding buitengebied	30.000	30.000	30.000	30.000
Verlichting	170.000	173.400	201.500	205.500
Reconstructie Vinkenweg/ Frans Jacobsweg	710.200	-	-	-
Bruggen	48.000	49.000	87.500	-
Asfaltonderzoek (wegenbeheerplan)	20.000	-	-	-
Mobiliteitsplan	65.000	169.000	410.000	-
Eemdijk fundering	-	-	150.000	-
Aanpassen kruising Bikkersweg - Pr. Irenestraat	239.500	-	-	-
Aanpassen kruispunt Oostsingel - Zuidwenk - Schouw	64.000	-	-	-
Herstel stortsteen Westpier	-	132.500	-	-
Verbeteren trottoirs Dorpsstraat	1.474.000	-	-	-
Vervanging fontein Spuiplein	-	-	19.950	-
Totaal	3.920.700	1.403.900	1.748.950	1.085.500

Toelichting

Op dit programma zijn geen noemenswaardige verschillen ten opzichte van 2021.

2.3 Economie

(Commissie Bestuur en Middelen, portefeuillehouder R.J. Beukers. Taakveld Economische promotie behoort in de portefeuille van P. van Asselt)

Omschrijving programma (missie)

Ondernemers zorgen voor werkgelegenheid, innovatie en productiviteit en dragen daarmee bij aan de welvaart en welzijn in de gemeente Bunschoten en de regio. Daarnaast draagt het bedrijfsleven, door innovatie, bij aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen op het gebied van duurzaamheid, arbeidsparticipatie en onderwijs. Het mede vormgeven aan een stimulerend, faciliterend en aantrekkelijk ondernemers- en vestigingsklimaat en het bieden van ruimte om te ondernemen, zijn belangrijke ambities van de gemeente.

De gemeente Bunschoten zet in op het faciliteren van het ondernemersklimaat, een optimaal vestigingsklimaat en op de versterking van de samenwerking tussen bedrijven, inclusief gezamenlijke promotie (actief Citymarketing beleid). Binnen de regio Amersfoort wordt gezocht naar een versterking van de samenwerking.

Daarnaast is het belangrijk de detailhandel in het centrum van Spakenburg aantrekkelijk te houden voor de eigen inwoners en interessant te maken voor de regionale bezoekers.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Economische ontwikkeling
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische promotie

Context en achtergrond

De grootste economische aandachtspunten voor gemeente Bunschoten zijn op dit moment arbeid en ruimte. De knelpunten voor de stimulering van de lokale economie liggen in de inrichting van de bedrijfsruimte en de mogelijkheden tot uitbreiding en aanpassing op de veranderende behoeften.

Het tweede aandachtspunt is de krapte op de arbeidsmarkt. Er is een tekort aan personeel op diverse niveaus. Daarnaast zorgt de opbouw van de bedrijfsstructuur ook voor een kwetsbaarheid van Bunschoten. Als een groot bedrijf vertrekt of krimpt, dan heeft het direct impact op de beschikbare ruimte en de werkgelegenheid in de gemeente.

Voor de komende jaren zijn drie strategische uitgangspunten leidend. Deze uitgangspunten zijn ook een belangrijke leidraad voor het selecteren en uitvoeren van concrete projecten.

1. De gemeente Bunschoten als aantrekkelijke gemeente voor bedrijven en medewerkers.
2. De gemeente Bunschoten als ondernemersgerichte gemeente
3. De gemeente Bunschoten als bereikbare en gastvrije gemeente

Bij het taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur worden de projecten vermeld die horen bij grondexploitatie bedrijventerreinen.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2019 - 2022 '*Nieuwe wegen, vaste waarden!*'
- Bunschoten toekomstvisie 2025 '*Gemeente Bunschoten zijn we samen!*'
- Samenwerkingsagenda Werklocaties Regio Amersfoort 2030, '*Samen sterk*'
- Economische en Toeristische visie 2021 - 2024
- Regionale Programma Wonen en Werken 2021
- Herstructureringsplan bedrijventerrein De Kronkels
- Startnotitie De Kronkels-Zuid
- Behoefteteonderzoek De Kronkels-Zuid
- Convenant bedrijventerreinen regio Amersfoort 2011 - 2030
- Centrumvisie Spakenburg

Taakveld Economische ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

- Verbeteren van het vestigingsklimaat van de gemeente Bunschoten.
- Het creëren van ruimte om te kunnen ondernemen om de huidige bedrijven te behouden en nieuwe bedrijven aan te trekken.
- Beter informeren en ondersteunen van (startende) ondernemers.
- Streven naar MKB-vriendelijkste gemeente van de provincie Utrecht.
- Een toekomstbestendig, vitaal en compact centrum. Met een sterke eigenheid die vervlochten is met de toeristische functies van Spakenburg.

Wat gaan we er voor doen?

- Inzet van citymarketing voor de profilering van bedrijvigheid en het aantrekken van nieuwe medewerkers.
- Inzet van citymarketing om meer bezoekers naar het centrum te trekken.
- Stimuleren van de samenwerking tussen bedrijven in het behoud van arbeid voor de gemeente en regio.
- Inzetten op de ontwikkeling van Kronkels-Zuid fase 1 en 2.
- Samen met diverse partners verdere uitvoering gegeven aan het actieprogramma van de Economische visie.
- Verbeteren van de fietsvoorzieningen in het centrum.
- Het verbeteren van de samenwerkingsverbanden in het centrum een compact, aantrekkelijk en vitaal te blijven.

Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

▪ Bedrijventerrein De Kronkels-Zuid

Voor het verwezenlijken van de economische doelstellingen van de gemeente is het van belang om autonome groei van het bedrijfsleven mogelijk te maken. Bedrijventerrein De Kronkels-Zuid is opgenomen in de 'Economische en toeristische visie 2021-2024' van de gemeente.

In 2022 wordt verder gewerkt aan het definitieve bestemmingsplan. Voor de daadwerkelijke realisatie is overeenstemming nodig met diverse grondeigenaren. De gesprekken en onderhandelingen hierover worden voortgezet, binnen de kaders van de door de raad vastgestelde grondexploitatie. Ook zal een aanzet gemaakt worden voor het uitgifte beleid en de opzet van parkmanagement.

Indicator Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
Aantal hectaren te verkopen bedrijventerrein (inclusief verhuur)	P	Gemeente	2,96	0	0 *	0	0	0

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Het is nu nog onduidelijk wanneer er grond kan worden uitgegeven voor Kronkels-Zuid.

Taakveld Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat willen we bereiken?

- Aandacht voor de bereikbaarheid van Bunschoten door een goede infrastructuur.
- Inzetten op behoud en versterking van bedrijven en bedrijventerreinen.
- Het behouden en versterken van de contacten tussen het (voortgezet) onderwijs en het bedrijfsleven.
- Het aanboren van nieuw talent door stimulering van ondernemerschap, en scholing van werklozen en werkenden.
- Werken aan een leefbaar en economisch sterk Spakenburg-Centrum.
- Ondernemers en ZZP'ers goed en snel bedienen voor een optimaal ondernemersklimaat.

Wat gaan we er voor doen?

- Ondersteunende en faciliterende rol in het parkmanagement Haarbrug-Zuid en BIZ Haarbrug-Noord.
- Het frequent plannen van bedrijfsbezoeken.
- Initiatief nemen om de contacten tussen bedrijfsleven en onderwijs te versterken.
- Het opzetten van een professionele begeleidingscursus voor startende ondernemers
- Met stakeholders werken aan een aantrekkelijk en leefbaar Spakenburg-Centrum.

Indicatoren Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Omschrijving		E P	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
						2022	2023	2024	2025
Periodieke overleggen college	Dynamisch Spakenburg	P	Gemeente	2	2	2	2	2	2
	Bedrijvenkring/ JOBS	P	Idem	2	2	2	2	2	2
	SVV	P	Idem	1	0	1	0	1	0
Bedrijfsbezoeken bedrijfscontact-functionaris	Het college	P	Idem	4	1	1	1	1	1
	Portefeuillehouder EZ	P	Idem	17	14	12	12	12	12
	Bedrijfscontact-functionaris	P	Idem	12*	14**	12	12	12	12

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* Mogelijk zijn er meer contacten geweest door de bedrijfscontact-functionaris. In verband met een wisseling is het niet mogelijk om dit helemaal te achterhalen.

** De bedrijfsbezoeken in 2020 hebben zowel fysiek als digitaal plaatsgevonden.

Taakveld Economische promotie

Wat willen we bereiken?

- Professionalisering van de citymarketing inzet.
- Bunschoten profileert zich als een aantrekkelijke cultuurhistorische, watersport-, wandel-, fiets- en dagrecreatiegemeente.
- Behouden en versterken van de sociaaleconomische vitaliteit: behouden van eigen inwoners en bestaande bedrijvigheid.
- Uitgangspunt voor de marketing is Spakenburg als merk. Er wordt ingezet op het versterken van Spakenburg, maar er is ook aandacht voor de recreatieve kwaliteiten van Bunschoten Stad, Eemdijk en Spakenburg en waar mogelijk wordt er gekozen voor een themagerichte aanpak om de beleving te versterken.
- Er wordt planologische ruimte aan recreatieve ondernemers gegeven. Diversiteit en kwaliteiten van het aanbod staan in het beleid voorop. De gemeente signaleert hierbij een vraag naar meer dagrecreatie en staat dan ook open voor nieuwe initiatieven.
- Behouden van de kwaliteit van de wandel- en fietspaden en de routes.
- Stimulering van recreatieve ondernemers en recreatieve initiatieven.

Wat gaan we er voor doen?

- Leveren van actieve (personele) bijdrage aan (regionale) initiatieven op recreatief toeristisch en promotioneel gebied.
- Subsidiëren van een toeristisch informatiepunt (VVV) voor het bevorderen van toeristische en recreatieve mogelijkheden.
- Inzetten op initiatieven voor het regionaal en provinciaal verwerven van een positie in de markt van internationaal toerisme.
- Subsidiëren van Citymarketing om bezoekers te informeren over de aantrekkelijke gemeente.
- Daar waar mogelijk de verblijfsduur van bezoekers verlengen, herhalingsbezoeken stimuleren, seizoen verbreding naar weekdagen in het laagseizoen.
- Versterken belevingsprofielen in relatie tot het verhaal van Spakenburg.
- Het verzamelen van data ten behoeve van gerichte marketing.
- De gemeente ondersteunt initiatieven waarin het unieke en onderscheidende karakter van Bunschoten-Spakenburg centraal staat en die in potentie bijdragen aan het vergroten van het aantal dag- en/of verblijfsrecreanten.

Indicatoren Economie

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2020	Nederland 2020
Functiemenging	%	CBS BAG/ LISA	58	53,2
Vestigingen van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	Landelijk Informatiesysteem arbeidsplaatsen	152,8	158,4

Wat mag het kosten?

Programma Economie

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2020	Raming 2021	Raming 2022	Meerjarenraming 2023 2024 2025		
Lasten programmaonderdeel						
Economische ontwikkeling	75	63	90	92	93	88
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.141	17	5.736	4.990	5.110	5.186
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	160	86	101	101	101	101
Economische promotie	146	179	216	171	191	171
Totaal lasten	3.522	345	6.143	5.354	5.495	5.547
Baten programmaonderdeel						
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.166	0	5.723	4.977	5.097	5.173
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	60	70	90	90	90	90
Economische promotie	36	42	42	42	42	42
Totaal baten	5.262	112	5.855	5.109	5.229	5.306
Saldo programmaonderdeel						
Economische ontwikkeling	75	63	90	92	93	88
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-2.025	17	13	13	14	13
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	100	16	11	11	11	11
Economische promotie	110	137	173	128	148	128
Totaal saldo	-1.740	233	288	244	266	241

Investerings

(Bedragen x €1,-)

	2022	2023	2024	2025
Economische visie	1.000	10.000	1.000	-
Totaal	1.000	10.000	1.000	-

Toelichting

De lasten op taakveld Economische ontwikkeling stijgen door de kapitaallasten van de incidentele middelen economische visie.

Het saldo taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur loopt op door de start van de grondexploitatie de Kronkels-Zuid.

Bij het taakveld Economische promotie is een aanpassing voor de structurele kosten van de economische visie gemaakt, € 10.000,- komt één keer in de twee jaar. Dit verklaart de stijging in 2022 en 2024.

2.4 Onderwijs

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten wil een krachtige samenleving vormen waar iedereen aan mee kan doen, zowel in materieel als in immaterieel opzicht. Onderwijs en educatie draagt bij aan de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen van de inwoners. Dit begint al bij de jonge inwoners. Elk kind kan gezond en veilig opgroeien en zijn talenten ontwikkelen. Waar nodig wordt passende ondersteuning gegeven.

Het programma Onderwijs bestaat uit de volgende taakvelden:

- Openbaar onderwijs
- Onderwijshuisvesting
- Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het programma Onderwijs is onlosmakelijk verbonden met het programma Sociaal domein.

Context en achtergrond

Tot het taakveld Openbaar onderwijs behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar basis- en middelbaaronderwijs.

Tot het taakveld Onderwijshuisvesting behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs. De gemeente zorgt voor integrale huisvestingsfaciliteiten waarin onderwijs wordt aangeboden. Goede onderwijshuisvesting draagt bij aan gevarieerd en aantrekkelijk onderwijs en ondersteunt de doelen vanuit dit beleidsonderdeel.

Tot het taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingenvoorzieningen. Binnen het onderwijs wordt samengewerkt zodat ieder opgroeiend kind in beeld is en een passende schoolloopbaan krijgt - met eventueel tijdig de juiste zorg op het juiste moment. Er wordt uitdagend onderwijs geboden waarbij wordt uitgegaan van mogelijkheden. Hierbij wordt rekening gehouden zowel met beperkingen als talenten van kinderen. Op deze wijze kunnen kinderen zich, zo goed als mogelijk, ontwikkelen tot zelfredzame volwassenen.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota's:

- Coalitieakkoord 2019 - 2022 '*Nieuwe wegen, vaste waarden!*'
- Integraal beleidskader Sociaal domein 2019 - 2022
- Integraal Huisvestingsplan Scholen 2016 - 2020
- Integraal Huisvestingsplan Scholen 2020 - 2024
- Regionaal Programma Volwassenen Educatie 2020 - 2024 (inclusief bijbehorende 'meerjarige subsidieregeling Volwasseneducatie Regio Amersfoort 2020 - 2023' en 'Regionale samenwerking laaggeletterdheid')
- Nadere regel Subsidie kinder- en peuteropvang 2021
- Leerplicht jaarverslag 2019 – 2020
- Jaarverslag Handhaving Kinderopvang 2020

Verordeningen:

- Verordening leerlingenvervoer gemeente Bunschoten 2021
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Bunschoten 2015
- Verordening overleg lokaal onderwijsbeleid gemeente Bunschoten

Taakveld Openbaar onderwijs

Wat willen we bereiken?

- Huidige aanbod openbaar primair onderwijs (inclusief bewegingsonderwijs en schoolzwemmen) continueren.

Wat gaan we er voor doen?

- Openbaar primair onderwijs blijven monitoren
- Bewegingsonderwijs en schoolzwemmen blijven ondersteunen (vervoer en locatie faciliteren).

Taakveld Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

- Passende onderwijshuisvesting op basis van het geactualiseerde Integraal Huisvestingsplan voor de scholen, waarbij aandacht is voor mogelijkheden van multifunctionele accommodaties.

Wat gaan we er voor doen?

- Planvoorbereiding en start renovatie van de Bavinckschool
- Planvoorbereiding en start bouw nieuwe school in Rengerswetering

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Wat willen we bereiken?

- Volwassenen zijn duurzaam aan het werk.
- Volwassenen functioneren zelfstandig.
- Jeugdigen ontwikkelen zich optimaal.
- Voorkomen, vroeg signaleren en aanpak van onderwijs(taal)achterstanden.
- Voorkomen, terugdringen en aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.
- Integrale samenwerking versterken binnen de [LEA](#).

Wat gaan we er voor doen?

- Zorgen dat inwoners vaardiger worden met de Nederlandse taal en de digitale wereld (basisvaardigheden).
- Voorkomen en terugdringen laaggeletterdheid volgens het Integraal beleidskader Sociaal Domein 2019 – 2022 en [LEA](#)-Werkplan met aandacht voor een passend dekkend lokaal (schaduw)aanbod en signaleren van laaggeletterden.
- Volwasseneneducatie regionaal uitvoeren voor laaggeletterde volwassenen die niet (meer) inburgeringsplichtig zijn volgens het Regionaal Programma 2020-2024.
- Uitvoering geven aan bestaand beleid (inclusief wettelijke taken en anticiperen op nieuwe taken) en aan het nog vast te stellen Convenant Voor- en vroegschoolse educatie Bunschoten (2022 -2026) en nog vast te stellen Nadere regel Subsidie Peuter- en kinderopvang 2022.
- Zorgdragen dat meer jeugdigen lokaal (thuisnabij) passend/ inclusiever onderwijs kunnen volgen.
- Uitvoering geven aan de Samenwerkingsagenda Passend Onderwijs en Zorg voor de Jeugd Regio Eemland in samenspraak met schoolbesturen en Samenwerkingsverbanden.
- Zorgen dat minder jeugdigen voortijdig school verlaten.
- Uitvoering geven aan sluitende aanpak.
- Thuiszitters en kwetsbare jongeren toeleiden naar passende opleiding, werk en ondersteuning, met regionale afstemming en samenwerking.
- Zorgdragen voor een passende vervoersvoorziening naar een school volgens de vastgestelde verordening leerlingenvervoer waarbij het vergroten van de zelfredzaamheid van deze leerlingen wordt gestimuleerd.
- Uitvoering geven aan de thema's op de [LEA](#), die jaarlijks worden vastgesteld in samenspraak met (school)besturen.
- Ondersteunen en stimuleren dat het voortgezet onderwijs (Oostwende College) invulling geeft aan het begrip 'ondernemende school' en 'technische richtingen'.
- In samenspraak met de onderwijspartners (dorpsbreed) nadere inzet plegen vanuit de steunpakketten (corona) en het nationaal programma onderwijs.

Indicatoren Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
Aantal leerlingen basisonderwijs	P	Scholen/ 1 oktober- telling	2.112	2.096 voorlopig	*	*	*	*
Aantal beschikkingen leerlingenvervoer (per 1 september)	P	Admini- stratie	146	138	138	136	134	132

E= effectindicator en P= prestatie-indicator

* Het aantal leerlingen basisonderwijs kan voor de begroting niet worden ingevuld, omdat de gemeente niet op het aantal leerlingen kan sturen. Deze cijfers worden alleen verstrekt met de jaarrekening.

Indicatoren Onderwijs

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2019*	Nederland 2019*
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	DUO/ Ingrado	0	2,4
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 inwoners van 5-18 jaar	DUO/ Ingrado	10	26
Voortijdige schoolverlaters totaal VO + MBO onderwijs	% van alle leerlingen van 12-23 jaar	DUO/ Ingrado	1,7 (2020)	1,7 (2020)

* Betreft schooljaar 2018/2019

Wat mag het kosten?

Programma Onderwijs (bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2020	Raming 2021	Raming 2022	Meerjarenraming		
				2023	2024	2025
Lasten programmaonderdeel						
Openbaar basisonderwijs	39	43	46	46	46	46
Onderwijshuisvesting	444	574	751	873	932	880
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.741	1.777	1.717	1.697	1.697	1.697
Totaal lasten	2.225	2.394	2.514	2.616	2.675	2.623
Baten programmaonderdeel						
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	0	3	0	0	0	0
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	528	630	603	603	603	603
Totaal baten	528	633	603	603	603	603
Saldo programmaonderdeel						
Openbaar basisonderwijs	39	43	46	46	46	46
Onderwijshuisvesting	444	571	751	873	932	880
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.213	1.147	1.114	1.093	1.093	1.093
Totaal saldo	1.697	1.761	1.911	2.013	2.072	2.020

Investerings

(Bedragen x €1,-)

	2022	2023	2024	2025
Renovatie Bavinckschool	2.763.000	-	-	-
Nieuwbouw Rengerswetering en Talent	2.011.000	2.661.000	-	-
Grondinbreng Rengerswetering en Talent	1.000.000	-	-	-
Bouw- en woonrijp maken Rengerswetering en Talent	500.000	-	-500.000	-
Totaal	6.274.000	2.661.000	-500.000	-

Toelichting

Ook in 2022 en verder heeft de toename van de lasten op taakveld Onderwijshuisvesting te maken met de nieuwbouw/renovatie van de scholen en de verandering van afschrijvingstermijn naar 50 jaar.

2.5 Sport, cultuur en recreatie

(Commissie Samenleving, portefeuillehouders P. van Asselt. Voor het taakveld openbaar groen en (openlucht) recreatie is W. de Jong portefeuillehouder, commissie Ruimte.)

Omschrijving programma (missie)

Gemeente Bunschoten beschikt over een rijke cultuur die historisch is gegroeid, dit is daarbij een belangrijk onderdeel van de identiteit. Het brede cultuuraanbod is het waard om te koesteren. Sport, cultuur (beleving) en recreatie zijn instrumenten die de leefbaarheid binnen de gemeente versterken. De gemeente Bunschoten wil een gastvrije gemeente zijn voor bezoekers en bewoners. Zelfredzaamheid (en samenwerking), stimuleren en zorgdragen voor goede voorzieningen staat voorop.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Sportbeleid en activering
- Sportaccommodaties
- Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- Musea
- Cultureel erfgoed
- Media
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Context en achtergrond

Sport

Het belang van sport en bewegen voor de gezondheid, sociale contacten en een zinvolle vrijetijdsbesteding wordt algemeen erkend. Daarnaast is sport een belangrijk instrument waarmee ook andere doelen bereikt kunnen worden, zoals het oplossen van maatschappelijke problemen of het profileren van de gemeente. De gemeente heeft een rol in het zorgdragen voor een adequate sportinfrastructuur met voldoende en kwalitatief goede voorzieningen.

In het sportaccommodatiebeleid wordt gestimuleerd accommodaties te ontwikkelen en te onderhouden. Zelfredzaamheid speelt hierbij een grote rol, dit vergroot de maatschappelijke betrokkenheid.

Kunst en cultuur

De gemeenschap herbergt een veelheid aan kunstenaars, creatieve ondernemers en culturele instellingen. Dit resulteert dan ook in een breed kunst- en cultuuraanbod. De gemeente ondersteunt culturele instellingen, stichtingen en verenigingen, zodat een zo breed en groot mogelijk publiek (zowel jong als oud) actief kan bijdragen aan en/of in aanraking komt met kunst en cultuur.

Daarnaast ondersteunt zij het Cultuurplatform bij het stimuleren van de onderlinge samenwerking tussen deze partijen.

Erfgoed

De gemeenschap is trots op zijn gebouwd, varend en immaterieel cultuurhistorisch erfgoed. De gemeente ondersteunt daarom de verenigingen, stichtingen en instellingen die zich inzetten voor het behoud en het onder de aandacht brengen ervan bij het grote publiek.

Daarnaast beschermt zij het historische dorpsgezicht rondom de museumhaven Spakenburg met zijn vissershuisjes, botters en de oudste en enige nog volledig in bedrijf zijnde botterwerf in Nederland; de monumentale (agrarische) bebouwing rondom de Centrale As (Veenestraat, Dorpsstraat, Stadsgracht) en in het buitengebied (Eemdijk) en de archeologische erfenissen zoals de Stadsweiden (de restanten van de middeleeuwse stadsuitleg).

Media

De bibliotheek fungeert als kenniscentrum van informatie, educatie en cultuur in de gemeente waar inwoners kennis kunnen nemen van allerlei cultuuruitingen in de ruimste zin van het woord. Daarnaast levert de bibliotheek een bijdrage in de aanpak van laaggeletterdheid, (lees)ontwikkeling en ontspanning van de inwoners waarbij ingespeeld wordt op maatschappelijke veranderingen. Het (Digi)Taalhuis in de bibliotheek neemt hierin een belangrijke plaats. Bovendien wordt de bibliotheek steeds meer multifunctioneel waarbij aandacht is voor sociale cohesie, verbinding en onderlinge ontmoeting van inwoners.

De gemeente heeft belang bij een lokaal toereikend media-aanbod. Zij ondersteunt daarom ook de lokale omroep bij het aanbieden daarvan.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Er is meer aandacht voor recreatieactiviteiten die vanuit de voordeur kunnen worden gestart. Daarbij gaat het niet alleen om de lichamelijke, maar ook om de geestelijke ontspanning. Recreatie dichtbij huis is gewild, omdat de recreant hierin flexibel met zijn tijd om kan gaan. De watersport heeft een belangrijke functie in de gemeente; het water vormt een aantrekkelijk decor voor allerlei vrijetijdsactiviteiten. Sinds enkele jaren ondervinden watersporters op de Randmeren 's zomers grote hinder van waterplanten die naar de oppervlakte groeien. Er wordt periodiek gemaaid, maar het bevaarbaar gebied blijft beperkt en leidt in enkele gevallen tot gevaarlijke situaties. In samenwerking met andere partijen wordt naar oplossingen gezocht. Op de korte termijn zijn het maaien van een groter gebied, vaker maaien en duidelijke communicatie van belang. Verdiepen is de enige structurele oplossing, waarvan de haalbaarheid wordt onderzocht (onder andere natuur, financiën).

Bunschoten ligt midden in het Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland, hierdoor zet Bunschoten zich actief in voor een duurzame ontwikkeling van het landelijk gebied met behoud van kernkwaliteiten. Van hieruit zijn onder andere projecten ontstaan als Laakzone en de aanleg van fiets- en wandelpaden.

De rijke cultuurhistorische identiteit van Bunschoten maakt dat de gemeente aantrekkelijk is voor (dag)toeristen. De gemeente wil activiteiten stimuleren die Bunschoten op de kaart zetten, zoals het uitbreiden of versterken van activiteiten die gericht zijn op bestaande en nieuwe doelgroepen, nationaal en internationaal. Ook willen we graag de verblijfsduur verlengen en het bezoek meer spreiden over de week. Bunschoten heeft weinig overnachtingsmogelijkheden voor toeristen. Initiatieven zoals Bed & Breakfast en Kamperen bij de Boer zijn mogelijk gemaakt. Marketing en promotie van alle recreatieve/toeristische voorzieningen, de zichtbare en voelbare gastvrijheid bij aankomst en tijdens het verblijf in Bunschoten en de infrastructuur is een belangrijk middel.

Een groene leefomgeving heeft positieve invloed op gezondheid, de leefbaarheid en economische waarde van onroerend goed. Door de aanwezigheid van groen worden mensen meer gemotiveerd tot bewegen en te recreëren in de buitenlucht. Een goede speelvoorziening stimuleert kinderen om buiten te spelen, bewegen en in een veilige omgeving de wereld stapsgewijs te ontdekken.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota's:

- Coalitieakkoord 2019 - 2022 '*Nieuwe wegen, vaste waarden!*'
- Kadernota Cultuurbeleid '*Sporen naar een blijvende opdracht*' 2003
- Visie en actieplan voor een samenhangend cultuurbeleid 2008
- Erfgoedbeleid - Een nieuwe nota voor historische waarden 2008
- Masterplan behoud Museumhaven Spakenburg 2015
- Nota '*Een deurkiek*' 2000
- Toekomstvisie 2025 '*Gemeente Bunschoten zijn we samen!*'
- Nota accommodatiebeleid 'Stimulus' 2002
- Lokaal Sportakkoord 2020
- Integraal beleidskader Sociaal Domein 2019 - 2022
- Ontwikkelingsvisie Laakzone 2008
- Haalbaarheidsstudie 'Paden in de Eempolder' 2005
- Groenbeleidsplan 2015 - 2025
- 2^e Herziening snippergroenbeleid 2013
- Speelbeleid 2022 - 2026
- Bomenbeleid Bunschoten 2018 - 2023

Verordeningen:

- Algemene Subsidieverordening gemeente Bunschoten 2011
- Erfgoedverordening 2013
- Ligplaatsenverordening 2013

Taakveld Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

- Het bevorderen van sport en bewegen bij jeugdige inwoners, volwassenen en inwoners met een beperking.
- Het ondersteunen en stimuleren van recreatieve sportbeoefening.
- Het ondersteunen van organisaties die zich bezighouden met sportbeoefening.

Wat gaan we er voor doen?

- Het bieden van (financiële) ondersteuning aan Stichting Gewoon Sport Bunschoten.
- Regionaal participeren in het aangepast sporten project "Grenzeloos Actief".
- Het stimuleren van sport en bewegen in de openbare ruimte.
- Het stimuleren van sportieve activiteiten gericht op gezondheidsbevordering.
- Het inzetten van buurtsportcoaches.
- Het verder uitwerken en actualiseren van ambities van het Lokaal Sportakkoord.
- Nauwe samenwerking met Stichting Sportplatform Bunschoten verder ontwikkelen.

Taakveld Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

- Het in stand houden van een diversiteit aan kwalitatief goede sportvoorzieningen in de gemeente Bunschoten met voldoende capaciteit om verenigingen, scholen en inwoners de gelegenheid te bieden te kunnen sporten.

Wat gaan we er voor doen?

- Sturing geven aan het onderhoud en renovatie van de sportvelden, door het opstellen van en uitvoering geven aan een beheersplan.
- Bieden van financiële ondersteuning aan verenigingen om sportaccommodaties in stand te houden of te realiseren. Bij de bouw van nieuwe accommodaties uitgaan van de multifunctionaliteit van het gebouw en de mogelijkheden tot kruisbestuiving.
- Beheer en exploitatie sportaccommodaties duurzaam borgen.

Indicatoren Sportaccommodaties

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
Aantal sportvelden van de 12 met redelijk en hoger beoordeeld	E	Kwaliteits-onderzoek ISA-sport	10	12	12	12	12	12

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Wat willen we bereiken?

- In stand houden van actieve bijdrage/deelname van inwoners aan het cultuuraanbod in de gemeente
- Het stimuleren van kennismaking met, en deelname aan kunst en cultuuractiviteiten voor kinderen in de basisschoolleeftijd, jongeren en volwassenen.
- Stimuleren en ondersteunen van initiatieven voor verdere samenwerking op het gebied van cultuur.

Wat gaan we er voor doen?

- Subsidiëren en stimuleren van passieve en actieve cultuurparticipatieprojecten via incidentele subsidies en subsidiëren van culturele verenigingen en instellingen.
- Subsidiëren van het cultuureducatieprogramma voor basisscholen, met een aanvullend lokaal project uitgevoerd door KunstCentraal in samenwerking met lokale cultuur en erfgoedinstellingen.
- Subsidiëren en ondersteuning van het, op initiatief van de gemeente, in 2011 opgerichte Cultuurplatform en de hieruit voortvloeiende initiatieven.
- Subsidiëren van muziekattractie door middel van projecten met een binnen schools programma gekoppeld aan een buitenschools vervolg.
- Deelname aan het Jeugdcultuurfonds, waardoor jeugdige minima laagdrempelig op cultuureducatie kunnen (onderdeel minimeleid).
- Het onderzoeken van de mogelijkheden voor het realiseren van een online raadpleegbare cultuuragenda.

Taakveld Musea

Wat willen we bereiken?

- Het in stand houden van een professioneel en gecertificeerd museum om de omvangrijke (deels gemeentelijke) collectie historische voorwerpen te beheren en daarmee de rijke cultuurhistorie onder de aandacht te brengen van de gemeenschap en daarbuiten.

Wat gaan we er voor doen?

- Subsidiëren van een gecertificeerd museum.
- Het stimuleren van de mogelijkheden voor verdere samenwerking op het gebied van digitaal collectiebeheer, archivering en ontsluiting van de (beeld) collectie van gemeente, historische vereniging en museum.

Indicator Musea

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
Aantal bezoekers museum Spakenburg	P	Museum Spakenburg	12.899	6.151	12.500 *	12.500 **	12.500	12.500

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

* In verband met de gevolgen van de corona-crisis is op dit moment nog geen goede inschatting te maken van een realistische streefwaarde op korte termijn.

** Het gemiddeld aantal bezoekers over de afgelopen 10 jaar is ongeveer 11.500 bezoekers, met uitschieters naar boven en beneden. Gezien de landelijke tendens van teruglopende bezoekers bij de kleine en middelgrote musea is dit een realistische streefwaarde.

Taakveld Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

- Door middel van erfgoedbeleid op lange termijn de integraal historische waardevolle zaken behouden voor volgende generaties om daarmee de identiteit en het historisch besef van de samenleving te versterken.
- Het behoud als ensemble van de Museumhaven Spakenburg, met botterwerf, omliggende aan de visserij gerelateerde bebouwing en historische schepen.
- Het onder de aandacht brengen van de lokale cultuurhistorie en het vergroten van de kennis bij inwoners en bezoekers van de lokale cultuurhistorie.
- Het stimuleren en ondersteunen van initiatieven voor nadere samenwerking op het gebied van cultureel erfgoed met de betrokken erfgoedpartners

Wat gaan we er voor doen?

- Het uitbreiden van de bestaande monumentenlijst, waarbij de voorgestelde lijst van kwetsbare en (cultuur)historisch waardevolle panden die voor aanwijzing als gemeentelijk monument in aanmerking zouden komen, ter opiniering en besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.
- Het handhaven en waar mogelijk uitbreiden van aantrekkelijke voorwaarden (in de vorm van subsidie) voor de monumenteneigenaren om de monumenten in stand te houden.
- Het vergroten van het draagvlak in de gemeenschap voor het behoud en verantwoord onderhouden en verduurzamen van het gebouwde culturele erfgoed, door het uitbreiden van de voorlichting en informatievoorziening richting eigenaren van gemeentelijke monumenten en cultuurhistorisch dominante, beeldbepalende en beeldondersteunende panden.
- Naar behoren en met ambitie uitvoeren van de wettelijke verplichte taken op het gebied van cultuurhistorie, monumentenzorg en archeologie.
- Het verankeren van de cultuurhistorische waarden in de ruimtelijke ordening door het vastleggen daarvan in omgevingsvisie en omgevingsplan (verplichting vanuit overheid).
- Bundeling van krachten van de diverse stichtingen op gebied erfgoed, cultuur en recreatie onder andere door het Centrum van Erfgoed en Cultuur.
- Gezamenlijk met de historische vereniging en andere geïnteresseerde partijen cultuurhistorisch waardevolle (foto)materialen uit de archieven en het lokale Erfgoed ontsluiten voor interactief gebruik via www.erfgoedbunschoten.nl. Daarvoor wordt de toegankelijkheid, gebruiksvriendelijkheid en uitstraling van de website verbeterd.
- Plaatsen van cultuurhistorische informatieborden op diverse locaties in de gemeente.
- Het uitvoeren van een integraal en overkoepelend beleid voor het behoud van de Museumhaven van Spakenburg met historische botters op korte termijn (ondersteuning bij het opvangen van de gevolgen van de corona-crisis) en de lange termijn (ondersteunen SBMS bij uitvoer van het Masterplan).
- Het stimuleren van de aanwezigheid van historische schepen die, in verschillende gradaties, bijdragen aan het historische beeld van de Museumhaven Spakenburg.
- Aansluiten als convenant-partner bij het Convenant Nedersaksisch.

Indicator Cultureel erfgoed

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
Aantal gemeentelijke monumenten	E	Gemeente	65	65	70	80	80	80

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Media

Wat willen we bereiken?

- De bibliotheek in standhouden op hun passende duurzame locatie in het centrum en continuering van het uitleenpunt in Eemdijk.
- De bibliotheek helpt inwoners zich te ontwikkelen, zodat iedereen – zo goed als mogelijk – mee kan doen in de maatschappij.
- De bibliotheek doet dit door uitvoering te geven aan haar maatschappelijke en educatieve functie door zich te richten op de volgende drie pijlers: Educatie & Onderwijs, Zelfredzaamheid & Participatie en Ontmoeten & Verbinden. En de bibliotheek speelt in op actuele maatschappelijke veranderingen.
- Professionalisering en certificering van het (Digi)Taalhuis in Bunschoten.
- Behouden van lokaal toereikend media-aanbod met behoud van de lokale identiteit.

Wat gaan we er voor doen?

- Subsidiëren van Stichting Regiobibliotheek Eemland, vestiging Bunschoten, (waar)voor: het beheren van een literatuurcollectie die diverse stromingen en gedachtegangen bevat.
- Het (Digi)Taalhuis geeft opvolging aan verbeterpunten van de audit die in 2021 plaatsvond, zodat op termijn certificering kan plaatsvinden.
- De Bibliotheek organiseert, ondersteunt, stimuleert:
 - Lees(bevorderings)activiteiten en digitale taal-/mediavaardigheden zoals het Taalcafé, Klik en Tik, Zomerschool, Boekenpret, VoorleesExpress, DigiSterker, Leeskringen, Lezingen, Ontvangst groepen en klassen, etc.
 - Het opzetten en continueren van het programma Bibliotheek op School op het basisonderwijs ter verbetering van onderwijsresultaten op het gebied van lees- en taalvaardigheid en informatie- en mediavaardigheden;
 - Lees- en mediabevordering op het Oostwende College;
 - Het terugdringen van laaggeletterdheid door onder andere het aanbieden van schaduw aanbod en participatie in diverse activiteiten;
 - Enkele oefen- en studeerplekken in de bibliotheek.
- De bibliotheek werkt samen met andere betrokken partners zoals De Boei, kinderopvang, Stichting Lezen en Schrijven en het onderwijs.
- Ondersteuning bieden aan en samenwerken met onderwijs- en andere instellingen op het gebied van cultuur.
- Subsidiëren van de lokale omroep/ streekomroep Eemland 1 (wettelijke verplichting).

Indicator Media

Omschrijving	$\frac{E}{P}$	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
% inwoners dat lid is van de bibliotheek	P	Bibliotheek Eemland	19,42	17,72	18	18	19	19

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

- Een groene leefomgeving creëren die bijdraagt aan het welzijn van de inwoners en een positieve uitwerking heeft op de leefomgeving.
- Een buitenruimte die klimaatbestendig is ingericht. Meer ruimte voor groen binnen de stedelijke omgeving speelt een belangrijke rol bij het tegengaan van hittestress en het creëren van extra waterberging.
- Een duurzaam en gezond bomenbestand die voldoet aan de wettelijke zorgplicht voor boomveiligheid, waarbij nieuwe bomen en boomstructuren voldoende ruimte hebben zowel boven- als ondergronds.

- Voor de jeugd het waarborgen van de basisvoorziening sport en spelen. Gezinsvriendelijke en veilige wijken met een gelijkmatige spreiding van speel- en sportvoorzieningen over de gemeente, waarbij de inrichting van de speelplaatsen wordt gekenmerkt door actief en natuurlijk spelen.
- Inwoners waar mogelijk betrekken bij hun leefomgeving door participeren bij beleidsvraagstukken en inrichtingsvraagstukken.
- Extensieve recreatiemogelijkheden (wandel-, fiets-, kano en ruiterroutes) vergroten.
- Het voor de watersport bevaarbaar houden van het Eemmeer in de zomermaanden, wanneer de waterplantengroei het grootst is.
- Afsluiten van het project Laakzone.
- Onderzoek aanlegmogelijkheden kleine bootjes.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoeren van het dagelijkse groenbeheer, binnen de vastgestelde kwaliteitsnormen en contracten, die gericht zijn op het in standhouden van de groenvoorziening en buitenruimte. Dit heeft betrekking op het beheer van de bomen, de plantsoenen, de gazons, de berm, het bestrijden van onkruid op verharding.
- Uitvoeren van groenrenovaties om de beoogde kwaliteit te waarborgen. Waar mogelijk overbodig verhard oppervlak vervangen voor groen.
- Bewoners worden gevraagd om te denken over de invulling van hun buitenruimte (Schildersbuurt).
- Binnen de beschikbaar gestelde financiële middelen wordt de **BVC** (boomveiligheid) uitgevoerd en wordt de uitvoering van maatregelen uit het beleid voor de waardevolle bomen en boomstructuren voortgezet.
- In 2022 wordt in Bunschoten de Schildersbuurt integraal gerenoveerd.
- Naast het dagelijks beheer en het uitvoeren van de veiligheidsinspecties wordt op basis van het nog vast te stellen speelbeleid 2022-2026 diverse speeltuinen gerenoveerd en oude speeltoestellen vervangen. Bewoners worden benaderd om mee te denken over de invulling van de speeltuinen. Dit alles om de voorzieningen veilig en op niveau te houden.
- Door de extra bijdrage van de gemeente Bunschoten wordt er in ons gebied een keer extra gemaaid (totaal twee keer per seizoen). Vanuit een landelijke werkgroep, waarin de gemeente door de Gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren is vertegenwoordigd, is een lobby gestart bij de Tweede Kamer om structureel extra geld te krijgen om het IJsselmeergebied bevaarbaar, veilig en schoon te houden.
- In 2022 worden de laatste puntjes op de i gezet. Voor de start van het vaarseizoen 2022 de zelfbedieningsovertoom in gebruik stellen. Daarmee komt er een einde aan het project Laakzone. Een project dat vanaf de eerste besprekingen een looptijd heeft gehad van 20 jaar. Op gepaste wijze zal daar aandacht aan geschonken worden.
- Onder andere door de hoge kades is het lastig voor kleine bootjes (zoals sloepjes) een geschikte plek te vinden als zij het dorp willen bezoeken. Een verkennend onderzoek opstarten op welke wijze de gemeente hier een geschikte voorziening voor kan realiseren.

Indicatoren Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Omschrijving	E P	Bron	Werkelijk 2019	Werkelijk 2020	Streefwaarden			
					2022	2023	2024	2025
De veiligheidsinspecties van speelvoorzieningen zijn uitgevoerd	P	Interne administratie	100%	100%	100%	100%	100%	100%
De mate waarin de beeldkwaliteit van groenvoorzieningen (A, B en C) wordt behaald	E	Interne inspecties	91,4%	97%	92%	92%	92%	92%

E = effectindicator en P = prestatie-indicator

Verbonden partijen Sport, cultuur en recreatie

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

De gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren is een samenwerkingsverband van de gemeenten Gooise Meren, Huizen, Blaricum, Eemnes, Bunschoten, Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Kampen, Dronten, Zeewolde en Almere. De coöperatie is belast met een aantal aspecten van beheer en onderhoud in de Randmeren en activiteiten op het gebied van (inter)nationale positionering. De Stichting Maaien Waterplanten Randmeren zorgt voor de gezamenlijke aanpak van de enorme groei van waterplanten, die de pleziervaart belemmert.

Indicatoren Sport, cultuur en recreatie

Indicator	Eenheid	Bron	2016 * Bunschoten	2016 Nederland
Niet sporters	%	Gezondheids- monitor GGD , CBS en RIVM	50,2	48,7

* Dit onderzoek wordt één keer in de vier jaar uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

Programma Sport, cultuur en recreatie

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2020	Raming 2021	Raming 2022	Meerjarenraming		
				2023	2024	2025
Lasten programmaonderdeel						
Sportbeleid en activering	323	335	287	194	193	187
Sportaccommodaties	1.767	1.672	1.706	1.705	1.705	1.702
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	132	127	127	127	127	127
Musea	256	269	272	272	272	272
Cultureel erfgoed	378	389	364	364	359	361
Media	383	402	417	417	417	417
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.842	1.966	2.026	2.013	2.009	2.006
Totaal lasten	5.081	5.161	5.200	5.091	5.082	5.071
Baten programmaonderdeel						
Sportbeleid en activering	20	40	0	0	0	0
Sportaccommodaties	547	473	473	473	473	473
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	15	18	18	18	18	18
Musea	61	61	61	61	61	61
Cultureel erfgoed	8	2	2	2	2	2
Media	0	0	11	11	11	11
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	45	46	47	47	47	47
Totaal baten	695	640	611	611	611	611
Saldo programmaonderdeel						
Sportbeleid en activering	303	295	287	194	193	187
Sportaccommodaties	1.221	1.199	1.233	1.232	1.231	1.228
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	117	109	109	109	109	109
Musea	195	209	211	211	211	211
Cultureel erfgoed	371	388	362	362	357	359
Media	383	402	406	406	406	406
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.797	1.920	1.980	1.966	1.962	1.960
Totaal saldo	4.386	4.521	4.588	4.480	4.470	4.460

Investeringsen

(Bedragen x €1,-)

	2022	2023	2024	2025
Windwatermolen Zuyderzeehaven	21.000	-	-	-
Verlichting toren/ Visser van Spakenburg	-	-	-	13.000
Digitalisering historisch beeldarchief	-	-	14.000	-
Parkeervoorzieningen kuststrook Westmaat	100.000	-	-	-
Totaal	121.000	-	14.000	13.000

Toelichting

Het verschil in lasten 2023 en 2022 op taakveld Sportbeleid en activering heeft te maken met het stopzetten van de buurtsportcoach vanaf 2023.

De baten bij taakveld Media hebben betrekking op de aflossing van de voorfinanciering verbouwing aan de bibliotheek.

2.6 Sociaal domein

(Commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten wil een krachtige samenleving vormen waar iedereen aan mee kan doen, zowel in materieel als immaterieel opzicht. Zelfredzaamheid en zelforganiserend vermogen van inwoners en van de lokale gemeenschap staat hierbij voorop en wordt versterkt. Waar nodig wordt passende ondersteuning geboden. Elk kind kan gezond en veilig opgroeien en zijn talenten ontwikkelen.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Samenkracht en burgerparticipatie
- Wijkteams
- Inkomensregelingen
- Begeleide participatie
- Arbeidsparticipatie
- Maatwerkvoorzieningen (WMO)
- Maatwerkdienstverlening 18+
- Maatwerkdienstverlening 18-
- Geëscaleerde zorg 18+
- Geëscaleerde zorg 18-

Het programma Sociaal domein is onlosmakelijk verbonden met het programma Onderwijs, Sport, cultuur en recreatie en Volksgezondheid en milieu.

Context en achtergrond

Alle inwoners van de gemeente Bunschoten hebben gelijke kansen om mee te doen

De gemeente Bunschoten wil een krachtige samenleving vormen waar iedereen aan mee kan doen, zowel in materieel als immaterieel opzicht. Daarvoor werken overheid, maatschappelijke partners en inwoners samen om de maatschappelijke doelen te realiseren. Daarbij wordt de eigen identiteit en mogelijke beperkingen van inwoners in acht genomen.

Daaruit volgen vier missies:

1. *Alle inwoners kunnen volwaardig meedoen en krijgen daarbij - waar nodig - ondersteuning*
We bevorderen de participatie van personen en ondersteunen zelfredzaamheid.
2. *Alle inwoners ondersteunen elkaar en zetten zich actief in voor hun omgeving*
Door sociale samenhang te bevorderen wonen inwoners graag in de gemeente Bunschoten. Mensen letten op elkaar, helpen elkaar en voelen zich veilig bij elkaar. Hierin hebben ook (sport)verenigingen, bedrijven en geloofsgemeenschappen een belangrijke rol.
3. *Alle inwoners hebben een optimale gezondheid*
Gezondheid is geen doel op zich maar een middel om volwaardig mee te doen. Gezondheid is het vermogen van mensen om zich aan te passen en zelf regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.
4. *De jeugd kan zich optimaal ontwikkelen en groeit veilig op*
De jeugd verdient extra aandacht, hoewel ook de vorige missies betrekking hebben op de jeugd. Jeugdigen moeten zich optimaal kunnen ontwikkelen en in een veilige omgeving opgroeien.

Inkomensregelingen

Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen. De uitvoering van dit taakveld is uitbesteed aan de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie BBS.

Begeleide participatie

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid, zoals dagbesteding, de tegenprestatie naar vermogen en vrijwilligerswerk. Dagbesteding wordt uitgevoerd door het zorgloket. De uitvoering van andere voorzieningen is uitbesteed aan de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie BBS.

Arbeidsparticipatie

Tot dit taakveld behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen, zoals loonkostensubsidie, garantiebanen en proefplaatsingen. De uitvoering van dit taakveld is uitbesteed aan de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie BBS. Er wordt daarbij samengewerkt in de arbeidsmarktregio Amersfoort met het Regionaal Werkbedrijf, het werkgeversservicepunt, het jongerenloket en het leerwerkloket.

Kaderstellende beleidsnota's

Beleidsnota's:

- Coalitieakkoord 2019 - 2022 '*Nieuwe wegen, vaste waarden!*'
- Integraal beleidskader Sociaal domein 2019 - 2022
- Beleidsplan Mantelzorg en vrijwilligerszorg 2016 - 2019, '*Samen kunnen we meer! Omzien naar elkaar*'
- Woonvisie 2020 - 2025 gemeente Bunschoten
- Beleidsplan Armoede en Schulden 2020 - 2023
- Regiovisie '*Samen in de Wijk*' 2021 – 2026
- Beleidsplan toezicht en handhaving Sociaal Domein 2021 – 2024, BBS gemeenten.
- Regiovisie '*Samen werken aan de specialistische jeugdhulp*' 2021 – 2026
- Regiovisie '*Voor een veilig thuis regio Utrecht*'
- Plan van aanpak Inburgering 2022

Verordeningen:

- Omgekeerde verordening Sociaal Domein 2021
- Verordening Cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening 2008
- Verordening Persoonsgebonden budget begeleid werken Wet sociale werkvoorziening 2008

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

- Inwoners participeren zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.
- Kracht van de samenleving wordt optimaal benut.
- Er is voldoende passend aanbod van basiszorginfrastructuur.
- Ouders/verzorgers voelen zich beter toegerust in hun ouderschap.
- Eenzaamheid onder inwoners neemt af.
- Daling overbelaste mantelzorgers.

Wat gaan we er voor doen?

- Extra inzet om de basiszorginfrastructuur te versterken.
- Ondersteuning van twee burgerinitiatieven.
- Succesvolle pilots worden structureel ingezet en gefinancierd.
- Naschoolse opvang voor kinderen uit kwetsbare gezinnen is geborgd.
- Er worden meer vrijwilligers geworven die zich inzetten voor buurt of gemeenschap.
- Inwoners bij wie mogelijk sprake is van eenzaamheid worden bezocht.
- In het kader van 'Eén tegen eenzaamheid' nog meer integraal werken aan het voorkomen van eenzaamheid.
- Uitvoering van het beleidsplan mantelzorg en vrijwilligerszorg om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen.
- Werken aan een dementievriendelijke gemeente.
- Voor alle peuters van 2,5 tot 4 jaar is er een passende plek in de kinderopvang.
- Naast (taal)leerroutes voor statushouders wordt ingezet op (vrijwilligers)werk en extra taalondersteuning.

Taakveld Wijkteams

Wat willen we bereiken?

- Inwoners worden tijdig geholpen.
- Specialistische hulp wordt ingezet als dat niet anders kan.
- Eén huishouden, één plan, één regisseur.
- Focus op (financiële) onafhankelijkheid van inwoners van de overheid

Wat gaan we er voor doen?

- Het Sociaal team (inclusief Zorgloket) biedt of regelt in goed overleg met de inwoner passende zorg en betreft ook de mogelijkheden die familie en sociaal netwerk bieden.
- Het sociaal team gaat zelf meer inwoners begeleiden in plaats van doorverwijzen naar aanbieders.
- Het team werkt nauw samen met maatschappelijke partners.
- Het team is toegankelijk (laagdrempelig), signaleert en voorziet in een integrale aanpak. Hierbij is ook specifiek aandacht voor participatie/ ontwikkeling richting arbeidsmarkt.
- Het team helpt zo snel als mogelijk en probeert wachtlijsten tegen te gaan.
- De werkwijze van het Sociaal team en de overige lokale teams in de regio wordt meer eenduidig en afgestemd op de transformatieplannen van de Breed Spectrum Aanbieders.
- De toegang tot specialistisch jeugdhulp via de jeugd- en huisartsen loopt zoveel mogelijk via de SO JGGZ.

Taakveld Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?

- Iedereen die een uitkering of inkomensondersteuning nodig heeft en daar recht op heeft, krijgt deze tijdig, netjes en efficiënt.
- De bijstand is een vangnet.
- Inwoners met verminderd arbeidsvermogen krijgen inkomen via een reguliere duurzame baan.
- Statushouders worden zo snel mogelijk naar betaald werk (be)geleid.
- Het eerste halfjaar worden statushouders ontzorgd als ze een uitkering hebben en leren ze financiële vaardigheden.

Wat gaan we er voor doen?

- Heldere afspraken maken met de klanten, waarbij rechten en plichten van beide kanten worden besproken. Bij handhaving geldt het principe vertrouwen boven wantrouwen.
- Iedereen met een uitkering zo snel mogelijk weer laten uitstromen of in elk geval parttime-inkomsten laten genereren. Als eigen inkomsten genereren (nog) niet mogelijk is, participeren mensen in de samenleving via vrijwilligerswerk of mantelzorg.
- Inwoners met verminderd arbeidsvermogen begeleiden naar een reguliere duurzame baan en zorgen dat werkgevers gecompenseerd worden voor het verminderd arbeidsvermogen.
- Statushouders worden extra ondersteund in het vinden van een betaalde baan, door middel van (snuffel)stages, leerwerkplekken door toegewijde klantmanagers/trajectbegeleiders. Doel is duurzame arbeid.

Taakveld Begeleide participatie

Wat willen we bereiken?

- Iedereen doet mee naar vermogen.
- Voor begeleiding van de inwoners is een integrale aanpak nodig.

Wat gaan we er voor doen?

- Iedereen krijgt een plan (ondersteuningsplan / plan van aanpak), waarin staat aangegeven wat er van elkaar wordt verwacht. Het plan van aanpak beschrijft de juiste instrumenten en een afgestemde route voor de klant. Standaard waar mogelijk, maatwerk waar nodig. Altijd gaan voor de snelste route naar participatie. De verwachtingen worden hierbij duidelijk afgestemd met de klanten.
- Het integraal samenwerken in het brede sociale domein verder vormgeven en waar mogelijk schotten weghalen.
- Statushouders volgen verplicht hun PIP en MAP en moeten deze succesvol afronden.

Taakveld Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

- Iedereen doet mee naar vermogen.
- Werkgevers kijken bij vacatures ook naar inwoners met verminderd arbeidsvermogen.

Wat gaan we er voor doen?

- waarin staat aangegeven wat er van elkaar wordt verwacht. Het plan van aanpak beschrijft de juiste instrumenten en een afgestemde route voor de klant. Standaard waar mogelijk, maatwerk waar nodig. Altijd gaan voor de snelste route naar werk. De verwachtingen worden hierbij duidelijk afgestemd met de klanten.
- Inwoners met een verminderd arbeidsvermogen begeleiden naar een reguliere werkplek met voorzieningen om het verminderde arbeidsvermogen te beperken en/of te compenseren, zoals werkplekaanpassingen, loonkostensubsidie en een jobcoach.
- Intensiveren van de samenwerking binnen de arbeidsmarktregio Amersfoort en monitoren meer de regionale activiteiten. Daarnaast wordt aansluiting gezocht met lokaal en regionaal arbeidsmarktbeleid.
- Via de MAP wordt statushouder in vroeg stadium wegwijst gemaakt op de arbeidsmarkt en actief deelnemer via vrijwilligerswerk/stages e.d.

Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Wat willen we bereiken?

- Inwoners blijven langer thuis wonen.

Wat gaan we er voor doen?

- Inwoners krijgen advies hoe zij zelf aan de slag kunnen om langer thuis te kunnen blijven wonen, daarbij ondersteunt door inzet vanuit de basisinfrastructuur, algemene en maatwerkvoorzieningen.
- In de Woonvisie is aandacht voor de ontwikkeling van (meer) levensloopbestendig aanbod.

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-/18+

Wat willen we bereiken?

- Voldoende passend aanbod specialistische zorg.
- Minder inwoners met problematische schulden.
- Meer kinderen groeien zo thuis mogelijk op.

Wat gaan we er voor doen?

- In regionaal verband wordt samengewerkt aan een goed en passend aanbod van (specialistische) zorgvoorzieningen samen met veel lokale partners.
- De regiovisie '*Samen werken aan de specialistische jeugdhulp*' wordt uitgevoerd, onder andere door de voorbereiding van de inkoop jeugd en Wmo 2023. De taakgerichte bekostiging, zoals nu al wordt toegepast voor de BSA Jeugd, wordt breder toegepast.
- Het beleidsplan Armoede en Schulden wordt uitgevoerd.

Taakveld Geëscaleerde zorg 18-/18+

Wat willen we bereiken?

- Afbouw in de functie 'verblijf' (minder mensen in Beschermd Wonen en verblijfsvoorzieningen jeugd) en toename van ambulante ondersteuning.
- Een goede aansluiting en effectieve samenwerking van het Sociaal team met partners op het gebied van veiligheid om waar nodig tijdig en effectief te signaleren en hulp in te zetten.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoering van de regiovisie 'Samen in de Wijk' (Beschermd Wonen) in samenwerking met regio Amersfoort.
- Uitvoering geven aan de regiovisie 'Voor een veilig thuis regio Utrecht'.
- Het Sociaal team werkt samen met Veilig Thuis, SAVE, de politie, het Veiligheidshuis en overige benodigde partners.
- Voorbereiden op de aanpassing van het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet, die ingaat op 1 januari 2022.

Indicatoren Sociaal domein

Omschrijving	Bron	Werkelijk 2020	Streefwaarde 2022
Aantal gezinnen uit bijstand duurzaam aan het werk	Jaarwerk <u>BBS</u>	15	100
Aantal inwoners met schuldhogte van meer dan € 50.000	Jaarwerk Uitvoerder	15	25
Aantal inwoners vanaf 75 jaar die nog zelfstandig wonen	<u>WSJG</u>	904	1.000
% Inwoners dat specialistische zorg ontvangt	<u>WSJG</u>	20,8	18,5
Aantal vrijwilligers dat zich inzet voor buurt of gemeenschap	Jaarwerk De Boei	172 (2019)	200
% Eenzame senioren	<u>WSJG</u>	32,2 (2016)	30
% Jongeren met jeugdhulp met verblijf	<u>WSJG</u>	0,7	0,7
Alle kinderen van 2,5 tot 4 jaar een plek in de peuter- of in kinderopvang	<u>SZW/ VNG</u>	Non bereik 62*	Non bereik 0

* Deze cijfers verschijnen tweemaaljaarlijks

Toelichting indicatoren

Het percentage eenzame senioren wordt via onderzoek één keer per vier jaar uitgevoerd. Over 2020 zijn geen cijfers bekend.

Er worden op deze indicatoren geen streefwaarden per jaar genoemd, maar per beleidsperiode van vier jaar, omdat de transformatie met kleine stappen gaat. Effecten zijn pas op langere termijn zichtbaar. Ieder jaar wordt de stand van zaken weergegeven.

Verbonden partijen Sociaal Domein

Samenwerking Sociaal Domein Baarn, Bunschoten en Soest

Deze gemeenschappelijke regeling heeft ten doel de kwetsbaarheid van de eigen organisatie te reduceren, de efficiency te verhogen en de output- en proceskwaliteit te verhogen bij de uitvoering van specifieke taken op het gebied van het Sociaal domein. Naast werk en inkomen is ook de zorgadministratie en het werkgeverschap van de sociaal team belegd.

Het Regionaal Sociaal Werkvoorzieningsschap Amersfoort en omgeving (RWA/ Amfors Holding B.V.)

De gemeenschappelijke regeling RWA voert voor Bunschoten de Wet sociale werkvoorziening uit. De Wsw regelde tot 2015 dat mensen met een arbeidsbeperking beschermd aan het werk kunnen. Deze mensen met een Wsw-indicatie zijn in dienst van de RWA. Amfors Holding B.V. is namens RWA belast met de uitvoering van de Wsw. De medewerkers werken in de verschillende bedrijven (businessunits), zoals Eemfors en Cleanfors.

Indicatoren Sociaal domein

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2020	Nederland 2020
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	Landelijk informatiesysteem arbeidsplaatsen	842,6	795,9
Jongeren met een delict voor de rechter	% van alle jongeren van 12-21 jaar	<u>CBS</u> - jeugd	1 (2019)	1 (2019)
Kinderen in uitkeringsgezin	% van kinderen tot 18 jaar	<u>CBS</u> - jeugd	2 (2019)	6 (2019)
Netto arbeidsparticipatie	%	<u>CBS</u> - arbeidsdeelname	73,4	68,4
Jeugdwerkloosheid	% van alle jongeren van 16-22 jaar	<u>CBS</u> - jeugd	1 (2019)	2 (2019)
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	<u>CBS</u> - participatiewet	179	459,7
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-65 jaar	<u>CBS</u> - participatiewet	128,5	202
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	<u>CBS</u> - jeugd	11,3	11,9
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	<u>CBS</u> - jeugd	0,9	1,2
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12-23 jaar	<u>CBS</u> - jeugd	Geen data*	0,4
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	Monitor Sociaal Domein	590	700

* Dit cijfer wordt weergegeven als geheim om het risico op onthulling van individuen voorkomen.

Wat mag het kosten?

Programma Sociaal domein

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2020	Raming 2021	Raming 2022	Meerjarenraming		
				2023	2024	2025
Lasten programmaonderdeel						
Samenkracht en burgerparticipatie	1.749	1.885	2.011	2.011	2.010	2.010
Wijkteams	840	1.077	1.132	1.217	977	977
Inkomensregelingen	5.333	4.870	3.940	3.942	3.942	3.942
Begeleide participatie	1.099	1.057	1.058	1.047	1.040	929
Arbeidsparticipatie	246	312	498	547	555	555
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	558	469	476	476	476	476
Maatwerkdienstverlening 18+	2.879	2.415	2.465	2.465	2.465	2.465
Maatwerkdienstverlening 18-	4.504	4.028	4.553	4.484	4.724	4.724
Geëscaleerde zorg 18+	3	21	3	3	3	3
Geëscaleerde zorg 18-	0	0				
Totaal lasten	17.212	16.134	16.136	16.191	16.192	16.081
Baten programmaonderdeel						
Samenkracht en burgerparticipatie	25	67	8	0	0	0
Wijkteams	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	4.599	3.988	2.850	2.850	2.850	2.850
Begeleide participatie	0	0	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	0	184	226	234	234
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	125	25	25	25	25	25
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18-	38	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	4.788	4.080	3.067	3.101	3.109	3.109
Saldo programmaonderdeel						
Samenkracht en burgerparticipatie	1.724	1.818	2.003	2.011	2.010	2.010
Wijkteams	840	1.077	1.132	1.217	977	977
Inkomensregelingen	734	882	1.090	1.092	1.092	1.092
Begeleide participatie	1.099	1.057	1.058	1.047	1.040	929
Arbeidsparticipatie	246	312	314	321	321	321
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	433	444	451	451	451	451
Maatwerkdienstverlening 18+	2.879	2.415	2.465	2.465	2.465	2.465
Maatwerkdienstverlening 18-	4.466	4.028	4.553	4.484	4.724	4.724
Geëscaleerde zorg 18+	3	21	3	3	3	3
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo	12.424	12.054	13.069	13.090	13.083	12.972

Toelichting

De stijging van de netto lasten op het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie is het effect van toerekenen extra formatie aan dit taakveld.

In 2022 en 2023 is een toename te zien van de kosten sociaal team. Dit is het effect van uitbreiding formatie om de wachtlijst terug te dringen en het besluit tot zelfbegeleiding. Dit is in eerste instantie geregeld tot en met 2023. Vandaar dat de lasten met ingang van 2024 weer dalen. Een omgekeerd effect is te zien bij de raming van taakveld Maatwerkdienstverlening 18-. De extra lasten sociaal team zijn in mindering gebracht op de inkoop jeugdzorg voor die jaren.

De raming binnen het taakveld Inkomensregelingen en arbeidsparticipatie zijn gebaseerd op de meerjarenbegroting van BBS.

De raming op taakveld Begeleide participatie is gebaseerd op de begroting van RWA/Amfors.

Het taakveld Maatwerkvoorzieningen (Wmo) heeft betrekking op de verstrekking van rolstoelen, vervoervoorzieningen en woningaanpassingen.

Het taakveld Maatwerkdienstverlening 18+ heeft betrekking op de inkoop Wmo en huishoudelijke hulp. Taakveld maatwerkdienstverlening 18- heeft betrekking op de inkoop jeugd.

De extra middelen voor jeugdzorg voor de komende jaren waar overeenstemming over is zijn voor een belangrijk deel toegevoegd aan de egalisatiereserve Sociaal domein. Een bedrag van € 0,6 miljoen van deze extra middelen is geraamd voor extra lasten jeugdzorg in lijn met de tweede tussentijdse rapportage 2021. Er wordt nog een voorstel voorbereid hoe de aan de egalisatiereserve Sociaal domein toegevoegde middelen kunnen worden ingezet rekening houdend met de stijging van de zorgkosten, de hervormingsagenda jeugd en de invulling van de taakstelling.

2.7 Volksgezondheid en milieu

(Taakveld Volksgezondheid valt onder de commissie Samenleving, portefeuillehouder P. van Asselt. De taakvelden Riolering, Afval, en Begraafplaatsen en crematoria horen bij de commissie Ruimte, portefeuillehouder W. de Jong. Begraafbeleid behoort bij M. van de Groep.)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente heeft oog voor de gezondheid van haar inwoners, iedereen moet optimale kansen op gezondheid hebben en de gezondheidsverschillen moeten kleiner worden. Daarnaast streeft de gemeente naar een duurzame en leefbare gemeente.

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Volksgezondheid
- Riolering
- Afval
- Milieubeheer
- Begraafplaatsen en crematoria

Context en achtergrond

Volksgezondheid

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

De ruimte die gemeenten hebben om eigen gezondheidsbeleid te voeren, wordt bepaald door wettelijke en financiële kaders. De Wet Publieke Gezondheid is het belangrijkste wettelijke kader. Op basis van deze wet is de gemeente verantwoordelijk voor publieke gezondheidszorg. Publieke gezondheidszorg richt zich op de zorg voor de gezondheid van de hele samenleving en voor risicogroepen. Het is de taak om de gezondheid van de inwoners te beschermen, te bewaken en te bevorderen. Daarmee vult het de reguliere zorg aan, die vooral gericht is op genezing en verzorging van individuele patiënten op het moment dat hun gezondheid al geschaad is. Een groot gedeelte van de taken op het gebied van gezondheid is wettelijk vastgelegd, met weinig beleidsvrijheid voor de gemeente. De GGD is daarbij de belangrijkste uitvoerder. Het betreft de volgende taken:

- gezondheidsbevordering algemeen
- jeugdgezondheidszorg
- preventieve ouderengezondheidszorg
- infectieziektebestrijding

Naast de Wpg heeft de gemeente ook te maken met de landelijke nota gezondheidsbeleid. De landelijke speerpunten bieden aangrijpingspunten voor gemeenten om effectiever beleid te voeren. Tot slot heeft de gemeente te maken met het Nationaal preventieakkoord. Voor de komende jaren wordt vanuit dit akkoord ingezet op de thema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Dit zijn de thema's die leiden tot een groot gezondheidsverlies en die een hoge ziektelast veroorzaken.

Naast de wettelijke taken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, ligt de focus op overgewicht en problematisch middelengebruik onder jeugdigen. De gemeente zet vooral in op preventie, zodat mensen gezond kunnen blijven en daarmee gezondheidsproblemen voor kunnen zijn. Verder wordt de integraliteit tussen verschillende beleidsterreinen binnen de gemeente gestimuleerd. Daarbij wordt vooral verbinding gezocht met het sociaal domein, maar ook met veiligheid en ruimtelijke ordening (nieuwe Omgevingswet).

Riolering, Afval en Milieubeheer

De gemeente vergunt bedrijfsvestigingen en bewaakt de milieubelasting door bedrijven, zorgt voor gescheiden inzameling van huishoudelijk afval, streeft naar energiebesparing, stimuleert waar mogelijk duurzaam bouwen, houdt een goede riolering in stand en geeft voorlichting aan burgers en bedrijven. Voor de uitvoering van het beleid maakt de gemeente gebruik van aanwezige wet- en regelgeving waaronder de Wet milieubeheer. Daarnaast komt vanuit het Klimaatakkoord een aantal verplichtingen op de gemeente af, dit maakt deel uit van de landelijke energietransitie.

Begraafplaatsen en crematoria

Gemeente Bunschoten bezit twee begraafplaatsen en geen crematoria. Memento Mori is de oudste begraafplaats die in 1908 in gebruik is genomen. Een deel van deze begraafplaats is aangewezen als monument. De begraafplaats de Akker is in 2005 in gebruik genomen. Deze begraafplaats is gelegen aan de rand van de polder en heeft een moderne en parkachtige uitstraling. Naast reguliere graven is een ruimte voor islamitische graven, een urnenkelder en een ruimte om as uit te strooien na een crematie.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2019 - 2022 '*Nieuwe wegen, vaste waarden!*'
- Integraal beleidskader Sociaal domein 2019 - 2022
- Lokaal Preventieakkoord
- Gemeentelijk Water en Riolering Plan (GWRP) 2022 - 2026
- Baggerplan Bunschoten 2013 - 2023
- Beheerplan Oeververdediging en Frontmuren 2016 - 2030
- Verbreed Basis Rioleringsplan 2019
- Calamiteitenplan riolering Bunschoten 2007
- Meetplan Overstortregistraties 2005
- Plan van Aanpak diffuse bronnen 2007
- Quick Scan Wateroverlast Bunschoten Spakenburg oktober 2007
- Parapluplan '*Samen naar een duurzame afvalwaterketen*' 2014
- Baggerbeheerplan 2013 - 2023
- Afvalstoffenverordening gemeente Bunschoten
- DVO ROVA gemeente Bunschoten
- Nota Integrale handhaving 2017 - 2020
- DVO RUD gemeente Bunschoten
- Begraafplaats beheerplan gemeente Bunschoten 2015 – 2025
- Nota Bodembeheer (inclusief bodemkwaliteitskaarten en PFAS)
- Transitievisie Warmte (i.o.)
- Afwegingskader grootschalige duurzame elektriciteit (i.o.)
- RES 1.0

Taakveld Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

- Afname van het aantal inwoners met overgewicht.
- Afname van het aantal jeugdigen met problematisch alcoholgebruik.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoering geven aan het plan van aanpak preventie middelengebruik.
- Uitvoering geven aan het Lokaal Preventieakkoord.
- Actualiseren en uitvoeren van het plan van aanpak JOGG Bunschoten.
- Inzet van de buurtsportcoach voor de aanpak van JOGG Bunschoten.
- Voortzetten lokale coalitie Kansrijke Start. Gezonde leefstijl (onder andere gezonde voeding, voldoende beweging) is één van de elementen die belangrijk is bij een kansrijke start voor kinderen.
- Verdere stimulering, advisering en begeleiding voor scholen volgens de Gezonde School aanpak.

Zie voor het bevorderen van sport en bewegen bij volwassenen het Taakveld Sportbeleid en activering (blz. 51).

Indicatoren Volksgezondheid

Indicator	Bron	Werkelijk 2016	Streefwaarde 2022
% Scholen met vignet "Gezonde school" of certificaat "Welbevinden" of "Roken en Alcohol"	GGD Monitor	50	75
% jeugdigen dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	40	45
% volwassenen en senioren dat aan de beweegnorm voldoet	GGD Monitor	60,0 / 71,8	70 / 80
% kinderen (10-11 jr) met overgewicht	GGD Monitor	10	10
% volwassenen en senioren met overgewicht	GGD Monitor	47,0 / 66,2	47,0 / 66,2
% jeugdigen dat de afgelopen maand alcohol heeft gedronken	GGD Monitor	31	28
% drugsgebruik wiet/ hasj 18-	GGD Monitor	1	<1,0
% harddrugsgebruik 19+	GGD Monitor	8	7

Toelichting indicatoren

De GGD monitort elke vier jaar, laatste keer in 2016. Daarom is het niet mogelijk om elk jaar cijfers aan te leveren. De gezondheidsmonitor volwassenen/senioren is volgens planning in 2020 uitgevoerd. Echter de uitkomsten zijn nog niet bekend, omdat analyse de nodige tijd kost.

Taakveld Riolering

Wat willen we bereiken?

- Een optimaal functionerend rioleringsstelsel waarbij de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet.
- Een voor zover mogelijk klimaat adaptief ingericht rioolstelsel. Dat wil zeggen dat bij vervanging rekening wordt gehouden met klimaatontwikkelingen.
- Een klimaat adaptief ingerichte wijk in de Schildersbuurt is met behulp van de bewoners (participatie) aanleggen.
- De wateroverlast bij hevige regen op Eemdijk, tussen de Vaartweg en de komgrens aan de zuidzijde, oplossen door het aanleggen van een regenwaterriool.
- De riool hoofdgemalen zijn veilig en schoon, voldoen aan de huidige wettelijke eisen en functioneren optimaal.
- Vestigen van zakelijke rechten voor de gemeentelijke rioolleidingen op particulier terrein.
- Doelmatig rioolbeheer vindt plaats, zoals in het door de gemeenteraad vastgestelde GWRP 2022-2026 is aangegeven.
- Bewoners zijn zich bewust van het gebruik van de riolering.
- Bewoners zijn meer betrokken bij het klimaat adaptief inrichten van de openbare ruimte in de gemeente en de particuliere terreinen.

Wat gaan we er voor doen?

- De hoofdriolen worden volgens de methode van risico gestuurd beheer gereinigd en geïnspecteerd. Hierbij worden de relatief jonge minder belangrijke rioolstrengen minder vaak geïnspecteerd ten opzichte van de oudere rioolstrengen met een transportfunctie.
- In een aantal straten wordt de riolering vervangen.
- De rioolgemalen worden periodiek onderhouden. Dit vindt voor een klein deel in eigen beheer plaats en voor het overige deel worden onderhoudspartijen ingezet.
- In overleg met de bewoners en belanghebbenden van de schilderbuurt wordt invulling gegeven aan een klimaat adaptieve inrichting van de wijk.
- Regenwaterriool aanleggen in Eemdijk ten behoeve van de afvoer van regenwater van de openbare ruimte. In overleg met bewoners afkoppelen van de meeste panden de dakvlakken aan de straatzijde. Dat wil zeggen dat het regenwater van die dakoppervlakken op het regenwaterriool lozen.
- Met niveaumeters het vulgedrag in het rioolstelsel onderzoeken om nog meer inzicht te krijgen in het functioneren van het stelsel. Met dit inzicht sturen op afvalwaterstromen. Hierdoor wordt overstorten vanuit het riool op oppervlaktewater voorkomen.

- Met het waterschap Vallei en Veluwe en het Platform Water Vallei en Eem waterschap samenwerken om de waterketen zo optimaal mogelijk in te richten.
- Bewoners informeren over het juiste gebruik van de riolering en bewust maken van de verandering van het klimaat en de invloed daarvan op de leefomgeving.

Taakveld Afval

Wat willen we bereiken?

- Een schone gemeente en een functionele grondstoffen- en restafvalinzameling.
- Het invoeren van een systeem van nascheiding per 1-1-2022.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoeringsplan uitwerken zodat de gemeente per 1-1-2022 op een systeem van nascheiding over kan gaan.
- Samen met de AVU en ROVA werken aan het terugdringen van afval en het bevorderen van het hergebruik van grondstoffen. Dit sluit aan bij de milieudoelstellingen van de gemeente.
- De uitkomsten van het raadsbesluit “aanbiedstation” worden uitgewerkt mede in relatie tot het project nascheiding en GHA.
- Er wordt onderzoek gedaan naar GHA met als doelstelling dit te reduceren.

Taakveld Milieubeheer

Wat willen we bereiken?

- Het behouden en zo mogelijk verbeteren van een duurzame leefomgevingskwaliteit in Bunschoten, waarbij de milieutaken op adequaat niveau zijn. Om de milieudoelstellingen te bereiken kunnen onder andere juridische (regelgeving, convenanten) en economische (subsidie/belasting) middelen ingezet worden. De gemeente staat aan het begin van een energietransitie, daarbij is participatie van groot belang. De mogelijkheden voor het verbeteren van een duurzame leefomgevingskwaliteit worden gezocht aan de hand van twee centrale vragen:
 - Hoe moet de Bunschotense ruimte, bedrijvigheid, samenleving en overheidsorganisatie zich vanuit een ‘duurzaamheids- en leefbaarheidsbril’ ontwikkelen?
 - Welke bijdrage kunnen de Bunschotense gebieden, bedrijven, burgers en overheidsorganen leveren aan het realiseren van een duurzame leefomgevingskwaliteit?

Wat gaan we er voor doen?

- Met betrokken partijen invulling geven aan actuele onderwerpen op het gebied van leefbaarheid, zoals afvalinzameling en -scheiding, het besparen van energie in de gebouwde omgeving en het opwekken van duurzame energie.
- Integraliteit met betrekking tot het onderwerp klimaatadaptatie verder vormgeven.
- Voorbereiden op de komst van de Omgevingswet.
- Inpassing van de Wet bodembescherming in de toekomstige Omgevingswet volgen, waardoor taken van provincie naar gemeente schuiven.
- Voorbereiden van de implementatie van de Omgevingswet op het gebied van milieu en duurzaamheid.
- Outputfinanciering bij de RUD, op basis van daadwerkelijk afgenomen producten.
- Integraal samenwerken met handhavers in de gemeentelijke organisatie en daarbuiten (bijvoorbeeld het Waterschap in het discrepantieproject), vanuit het vastgestelde Actualisatie Integrale Handhavingsbeleid.
- De informatieplicht energiebesparing implementeren door voorlichting richting bedrijven en het overdragen van het toezicht aan de RUD.
- Vanuit de RES 1.0 werkt de gemeente onder andere aan het stimuleren van zon op bedrijfsdaken en participeert de gemeente in een regionaal onderzoek naar de potentie van zonnepanelen in de bermen langs de A1.
- Aan de slag met de acties die volgen uit de Transitievisie Warmte en het lokale afwegingskader grootschalige duurzame elektriciteit, waaronder het vormgeven van een isolatiecampagne en het onderzoeken van de potentie van restwarmte en aquathermie.

- Woningeigenaren en huurders vanuit het project “verduurzamen woningen” aanzetten tot het treffen van energiebesparende maatregelen, bijvoorbeeld door de inzet van energiecoaches, de RREW-subsidie en het onder de aandacht brengen van het Duurzaam Bouwloket.

Taakveld Begraafplaatsen en crematoria

Wat willen we bereiken?

- Nette begraafplaatsen en begrafenissen, waarbij orde, respect, rust en netheid de belangrijkste uitgangspunten zijn.
- Vanuit de coalitie is de wens uitgesproken voor het creëren voor langere grafrust.
- Het herbegraaf- en ruimingsbeleid wordt niet uitgevoerd gedurende het onderzoek naar de wens voor het creëren van een langere grafrust.

Wat gaan we er voor doen?

- Het beheren en onderhouden van de begraafplaatsen op een hoog onderhoudsniveau.
- Het uitvoeren geven aan het reguliere begraafbeleid.
- Afhankelijk van de besluitvorming van de vervolgonderzoeken voor langere grafrust, worden de uitkomsten uitgevoerd of verwerkt in het begraafbeleid.

Verbonden partijen Volksgezondheid en milieu

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht

De GGDrU beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de gemeenten in het werkgebied. Zij doet dit door de risico's voor gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van de inwoners te bevorderen. Ook als er incidenten uitbreken in de regio zorgt de GGDrU voor snelle hulpverlening, in samenwerking met de VRU.

Afvalverwijdering Utrecht

De AVU werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht

De RUD Utrecht voert vergunningverlenings-, handhavings- en adviestaken uit voor de provincie Utrecht en 11 andere gemeenten waaronder Bunschoten. De manier waarop de RUD en haar opdrachtgevers samenwerken en de verdeling van taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling. De vergunningverleners en toezichthouders werken aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving. Met de RUD wordt gewerkt aan de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet.

N.V. ROVA Holding

De ROVA zamelt de huishoudelijke afvalstoffen in, in de gemeente Bunschoten.

Vitens N.V.

Vitens NV heeft als missie een duurzame, efficiënte en effectieve watervoorziening binnen het voorzieningsgebied van de aangesloten bedrijven, voor de verschillende deelmarkten en doeleinden van waterverbruik, volgens de hoogste standaards op het gebied van kwaliteit, gezondheid en beschikbaarheid, gebaseerd op een integraal beheerde en duurzaam ingerichte waterketen.

Indicatoren Volksgezondheid en milieu

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2019	Nederland 2019
Omvang huishoudelijk restafval	KG per inwoner	<u>CBS</u>	38	161
Hernieuwbare elektriciteit	%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	5,5	20,1

Wat mag het kosten?

Programma Volksgezondheid en milieu

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2020	Raming 2021	Raming 2022	Meerjarenraming		
				2023	2024	2025
Lasten programmaonderdeel						
Volksgezondheid	870	916	950	948	948	948
Riolering	1.417	1.508	1.572	1.598	1.593	1.573
Afval	2.520	2.449	2.772	2.775	2.775	2.773
Milieubeheer	919	743	883	883	880	867
Begraafplaatsen en crematoria	378	406	382	382	384	388
Totaal lasten	6.104	6.023	6.559	6.587	6.580	6.549
Baten programmaonderdeel						
Volksgezondheid	4	0	0	0	0	0
Riolering	1.531	1.501	1.544	1.544	1.544	1.544
Afval	2.154	2.480	2.626	2.705	2.745	2.785
Milieubeheer	19	25	25	25	25	25
Begraafplaatsen en crematoria	499	382	387	387	387	387
Totaal baten	4.208	4.388	4.582	4.661	4.701	4.741
Saldo programmaonderdeel						
Volksgezondheid	866	916	950	948	948	948
Riolering	-114	7	28	54	49	29
Afval	366	-31	146	70	30	-12
Milieubeheer	900	718	858	858	855	842
Begraafplaatsen en crematoria	-121	24	-5	-5	-3	1
Totaal saldo	1.896	1.635	1.977	1.925	1.879	1.808

Investeringsen

(Bedragen x €1,-)

	2022	2023	2024	2025
Drukunits	291.000	-	-	-
Aanpassing watergangen en aanleg duiker	250.000	-	-	-
Vervanging actualisering gemeentelijk Rioleringsplan	-	25.000	-	-
Vervanging actualisering basis Rioleringsplan	-	22.500	-	-
Vervanging/renovatie riolering 2020 ev	615.400	-	528.700	393.000
Riolering verbeteringen	-	-	-	33.000
Calamiteitenplan, afkoppelplan en rioolbeheergeg.	5.000	-	-	-
Aanbiedstation investering	50.000	-	-	-
Vervanging nota milieubeleid	20.000	-	-	-
Investeren in duurzaamheid	21.000	-	-	-
Aanleg 4e grafheuvel begraafplaats De Akker	-	94.000	-	-
Vervangen gereedschappen voor begraafplaatsen	-	-	31.842	-
Ruimen en herbegraven MM 2017-2021	50.000	-	-	-
Totaal	1.302.400	141.500	560.542	426.000

Toelichting

De meerjarenbegroting van de GGD is de basis voor de raming van het taakveld Volksgezondheid.

De verschillen op taakveld Riolering hebben voornamelijk betrekking op de investeringen vanuit het gemeentelijk rioleringsplan. In de berekening van de tarieven rioolheffing is alleen gerekend met inflatie.

De extra lasten op taakveld Afval worden zijn het effect van het overgaan op nascheiding van afval met ingang van 2022. De uitgangspunten zoals opgenomen in de kadernota begroting 2022 zijn hierin verwerkt.

De lasten op taakveld Milieubeheer hebben voornamelijk betrekking op de meerjarenbegroting van de RUD.

De baten en lasten op het taakveld Begraafplaatsen en crematoria blijven redelijk op niveau.

2.8 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

(Commissie Ruimte, portefeuillehouder H. van Barneveld)

Omschrijving programma (missie)

De gemeente Bunschoten kenmerkt zich als een 'eiland in de groene zee'. Ingezet wordt op het behoud van het open landschap rondom Bunschoten. Bunschoten wil voldoende ruimte houden voor opvang van de eigen bevolking en de ontwikkeling van de plaatselijke werkgelegenheid. Gestreefd wordt naar handhaving en versterking van de bestaande kenmerken en kwaliteiten: kleinschaligheid, cultuurhistorie, rust en natuur en de ligging aan het water.

Het beleid streeft naar een zodanige inrichting van de gemeente dat voldoende ruimte bestaat voor wonen, werken en voorzieningen. Samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties wordt er gewerkt aan een vitale gemeente, waar het aantrekkelijk is om in te wonen, werken en recreëren.

Bij deze inspanningen wordt nadrukkelijker samengewerkt op regionaal niveau, onder andere met regio Amersfoort, regio Foodvalley en de provincie Utrecht, voor de gemeente overschrijdende uitdagingen (strategische agenda regio Amersfoort, regionale energiestrategie, regio woondeal met het Rijk, regionale programmering wonen, [POVI](#), Ontwikkelbeeld 2030-2040, meer verbinden woon- en zorgthema's etc).

Het programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- Ruimte en leefomgeving
- Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)
- Wonen en bouwen

Context en achtergrond

Ruimte en leefomgeving

De rijksoverheid werkt sinds een geruim aantal jaar aan een wetgevingstraject dat grote gevolgen heeft voor de wetgeving en werkwijze binnen het omgevingsrecht (bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, erfgoed, natuur en infrastructuur). De nieuwe Omgevingswet, welke inmiddels door de Tweede en Eerste Kamer is vastgesteld, moet een groot aantal bestaande wetten en uitvoeringsregelingen (AMvB's en ministeriële regelingen) gaan vervangen. Inmiddels is duidelijk geworden dat de wet opnieuw later in werking zal treden, namelijk op 1 juli 2022. Het heeft organisatiebreed gevolgen voor de wijze van werken.

In navolging op de afgelopen jaren wordt in 2022 verder gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet in de organisatie. Activiteiten om voor te bereiden op de inwerkingtreding zijn onder meer het volgen van opleidingen, zodat gemeente Bunschoten volgens de vereisten van de nieuwe wet kan vergunnen, het oefenen met de nieuwe manier van werken en participatietrajecten, het werken aan de kerninstrumenten zoals de nieuwe omgevingsvisie en het omgevingsplan en de inzet op het automatiseringstraject (Digitale Stelsel Omgevingswet). De gemeenteraad wordt op een passende manier geïnformeerd en betrokken bij dit implementatietraject.

Grondexploitatie

Voor dit taakveld gelden enkele algemene beleidsuitgangspunten. Ten behoeve van de uitgangspunten wordt aan diverse woningbouwprojecten (mee)gewerkt. Vanuit deze projecten worden woningen toegevoegd waarmee het inwoneraantal kan worden verhoogd. Door in de projecten te participeren en voorwaarden te stellen aan het woningbouwprogramma wordt voorzien in passende woonruimte voor de doelgroepen van het vastgestelde volkshuisvestingsbeleid. In regionaal verband wordt gewerkt vanuit de vastgestelde Regionale ruimtelijke visie Regio Amersfoort.

Wonen

Nieuwe woonvisie 2020 – 2025

Bij de opzet van woonvisie 2020 – 2025 als uitgangspunt genomen de PRIMOS 2020 kengetallen over de verwachte bevolkingsgroei, welke een iets ander beeld geven dan de PRIMOS 2019 gegevens. Zo moeten er tot en met 2025 650 woningen, voor tien jaren 1.200 woningen en voor twintig jaren 1.900 woningen voor eigen behoefte worden gebouwd. Daarbij is een accentverlegging nodig qua nieuwbouw met meer nul-treden-woningen (appartementen en grondgebonden patiowoningen en bungalows) om de groeiende groep senioren beter te kunnen bedienen en de doorstroming van inwoners naar geschikte woningen te bevorderen. Ook dient dit type woningen naast de koopsector meer in de huursector gerealiseerd te worden. Verder vallen te veel mensen nu tussen wal en schip en moet de gemeente meer bouwen voor deze groep in de sociale huur, de middenhuur en de sociale koop.

Voor senioren en specifieke doelgroepen

Vanwege deze deels veranderde nieuwbouwopgave omarmt de gemeente naast de klassieke nieuwbouwmethoden ook de meer creatieve nieuwbouwconcepten, zoals Knarhofjes, gespikkeld wonen, Tiny houses en/of micro-wonen voor de verschillende doelgroepen.

Voor starters en middeninkomens

Voor starters worden meer kansen gecreëerd, waarbij de inzet is om voor 50% nieuwbouw te realiseren in het segment sociale huur, middenhuur en sociale koop tot aan de Nationale Hypotheekgarantie. Ook mensen met een middeninkomen moeten hierdoor beter bediend worden. Naast de gemeente gaat ook de provincie hier nadrukkelijk op sturen op basis van regionale programmering voor Wonen als onderdeel van de POVI.

Woondeal regio Amersfoort met het Rijk

Met deze woondeal wordt een versnelling van de woningbouw nagestreefd in de regio met gemiddeld 40%. De woondeal betreft een meerjarig contract tot uiterlijk 2030. Daarnaast worden lokale knelpunten aangekaart c.q. aangepakt welke aansluiten op deze versnelling. Specifiek voor Bunschoten is afgesproken dat de gemeente een versnelling van de nieuwbouwopgave van 20% nastreeft (oplevering nieuwbouw en/of transformatie tussen 130 en 155 woningen per jaar). Ook wordt er aandacht gevraagd voor de vitaliteit van Eemdijk en voor mobiliteit specifiek de situatie van de provinciale weg N199 tussen de A1 en de gemeente Bunschoten.

Regionaal programmeren wonen & werken

Het regionaal programmeren doet zijn intrede in de regio Amersfoort voor zowel wonen als voor werken. Het betreft een adaptief programma, welke jaarlijks kan worden aangepast. Specifiek voor wonen, moet dit leiden tot een versnelling en meer flexibiliteit in het programmeren van nieuwbouw in de gemeenten. Omgekeerd is er ook meer regionale afstemming wat er precies wordt gebouwd. Daarbij zal bijvoorbeeld ook worden bewaakt of de doelstelling voor meer starterswoningen (sociale huur, middenhuur, sociale koop) voor maximaal 50% ook regionaal wordt gerealiseerd. De planmonitor van de Provincie wordt hiertoe nog nader omgevormd om naast de kwantitatieve gegevens ook meer kwalitatieve gegevens te monitoren

Huisvestingsverordening

De Huisvestingsverordening 2018-2021 loopt af en eind 2021 wordt geëvalueerd of er een nieuwe Huisvestingsverordening 2022-2025 moet komen. De verwachting is dat die er zal komen, ook omdat de extra ambitie uit de Huisvestingsverordening 2018-2021 (om 120 extra sociale huurwoningen te bouwen) niet volledig is gerealiseerd. Daarnaast zorgt de oververhitte woningmarkt en schaarste op deze woningmarkt ervoor dat de doelgroep voor sociale huurwoningen de afgelopen jaren sterk is toegenomen.

Tenslotte moeten de terugkerende jeugd en volwassenen uit woonzorginstanties beter bediend worden met sociale huurwoningen. Zij zijn voor terugkeer in de maatschappij qua huisvesting (met afbouw van zorg) aangewezen op de gemeente van herkomst. Voor de gemeente geldt naast deze maatschappelijke overweging om deze mensen snel te helpen aan een woning (housing first) ook een financiële overweging. Deze inwoners kosten namelijk aanzienlijk meer als ze (noodgedwongen) langer gehuisvest blijven in woonzorginstanties in afwachting van zelfstandige woningen. In dat opzicht liggen de belangen van deze inwoners en die van de gemeente op één lijn om voor snelle herhuisvesting te zorgen na hun behandelperiode.

Prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties

De gesprekken en afstemming over de prestatieafspraken met de twee corporaties (Het Gooi en Omstreken en Eemland wonen) en de organisaties voor huurdersbelangen (Het Gooi en Omstreken en huurdersraad Eemland wonen) zijn opgestart in 2021, welke naar verwachting zal leiden tot nieuwe prestatieafspraken 2022-2025. Ook hier betreft het een adaptieve set met prestatieafspraken, welke jaarlijks kunnen worden aangepast, aangevuld en/of bijgesteld.

Bouwen

In de Wabo, hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht en hoofdstuk 10 van de Ministeriele regeling omgevingsrecht zijn de kwaliteitseisen voor handhaving opgenomen. Hierin wordt voorgeschreven dat het handhavingsbeleid jaarlijks in een uitvoeringsprogramma moet worden uitgewerkt. Daarin staat waaraan de beschikbare capaciteit wordt besteed. Deze verdeling is gebaseerd op wettelijke vereisten, het lokale handhavingsbeleid en de risicoanalyse die jaarlijks wordt uitgevoerd. De verantwoording hiervan gebeurt door middel van een jaarlijkse evaluatie en bijstelling van de beleids- en uitvoeringscyclus (De big-8-cyclus).

Het uitgangspunt voor het bepalen van de hoogte van de leges is dat de leges kostendekkend moeten zijn. De leges van de omgevingsvergunning vormen de belangrijkste inkomstenpost voor wat betreft de opbrengst van leges. Het promillage van de bouwleges wordt jaarlijks door de raad vastgesteld.

Kaderstellende beleidsnota's

- Coalitieakkoord 2019 - 2022 '*Nieuwe wegen, vaste waarden!*'
- Toekomstvisie 2025 '*Gemeente Bunschoten zijn we samen!*'
- Structuurvisie Bunschoten 2009
- Inteim Omgevingsverordening Provincie Utrecht 2021
- Omgevingsvisie Provincie Utrecht 2021
- Regionale ruimtelijke visie Regio Amersfoort
- Masterplan Rengerswetering 2007
- Stedenbouwkundig plan Rengerswetering eiland 4 2020
- Ontwikkelingsvisie Kuststrook - Oost 2005
- Woonvisie 2020 - 2025
- Huisvestingsverordening 2018 – 2021 (en wellicht vervolgperiode 2022 – 2025)
- Prestatieafspraken tussen gemeente en woningcorporatie Het Gooi en Omstreken 2017 - 2021 en eerste wijziging 2019
- Bouwbesluit
- Welstandsnota gemeente Bunschoten 2017
- Bouwverordening
- Bestemmingsplannen

Taakveld Ruimte en leefomgeving

Wat willen we bereiken?

- Voorbereid zijn op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.
- Beschikken over een nieuwe omgevingsvisie, waarin de ambities van de gemeente Bunschoten voor de periode tot 2040 zijn opgenomen.
- De doelstellingen realiseren uit de Toekomstvisie 2025 wat betreft het werkveld ruimtelijke ordening en de Structuurvisie Bunschoten, met uitzondering die met betrekking tot het gebied Kortelanden.
- Alle bestemmingsplannen zijn actueel en digitaal beschikbaar.
- Regievoering op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Bunschoten.
- Uitbreiding van de kern Eemdijk.
- In het kader van het opstellen van een omgevingsvisie blijven streven naar het behoud van de kernkwaliteiten van het buitengebied, waarbij de agrariërs worden gestimuleerd mee te denken over de bijdrage die zij kunnen leveren aan het realiseren van maatschappelijke doelen.

Wat gaan we er voor doen?

- Verder werken aan de kerninstrumenten van de nieuwe Omgevingswet (omgevingsvisie en omgevingsplan).
- Het herinrichten van de werkprocessen met het oog op de komst van de Omgevingswet.
- Volgen van opleidingen en voorbereiden op het werken volgens de nieuwe Omgevingswet.
- Voorbereiden op de invoering van het Digitale Stelsel Omgevingswet.
- Uitvoering geven aan het masterplan Rengerswetering, door het opstellen van verkavelingsplannen en uitwerkingsplannen.
- Uitvoering geven aan het diverse projecten, zoals Eemlandia, Tiny houses, Oostsingel/Garnalenweg, Zuyderzee aan de dijk en andere (kleinere) inbreidingslocaties.
- Waar nodig faciliterend optreden bij de overige in het uitvoeringsprogramma opgenomen (woningbouw)projecten.
- Toetsing en begeleiding en advisering over ruimtelijke plannen.
- Toepassen van het vastgestelde grondebeleid.
- Daar waar actief grondbeleid wordt gevoerd gebruik maken van de instrumenten uit de Wet voorkeursrecht gemeenten en de Onteigeningswet.
- De overige plannen procedureel en projectmatig begeleiden (onder meer vergunningverlening en contractvorming met betrekking tot kostenverhaal en dergelijke).
- De plannen met betrekking tot uitbreiding van Eemdijk zorgvuldig procedureel begeleiden en faciliteren.

Taakveld Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)

Binnen de gemeente is een aantal projecten in uitvoering die betrekking hebben op de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Het gaat zowel om enkele grote ruimtelijke uitbreidingsplannen (woningbouw en bedrijfsterrein) als om enkele kleinere in ontwikkeling te nemen inbreidingslocaties.

▪ Rengerswetering

In navolging op de eerste drie eilanden wordt in 2022 het vierde centrale eiland “*Het Zuiderland*” in ontwikkeling genomen. Daarnaast wordt gestart met de planvorming van de eilanden 5, 6 en 7 en de uitwerking van het vijfde wooneiland.

Samengevat zien de belangrijkste activiteiten voor 2022 er als volgt uit:

Zuiderland (eiland vier)

- Op basis van het vastgestelde stedenbouwkundig plan en bijbehorend beeldkwaliteitsplan kan het woonrijp maken worden voorbereid en gefaseerd uitgevoerd.
- Mede afhankelijk van de verkoopresultaten zal in 2022 worden gebouwd aan de woningen en de supermarkt.
- Voorbereiding en waar mogelijk starten met de bouw van de nieuwe school.

Eiland vijf, zes en zeven

- In aansluiting op het vierde eiland wordt in 2022 een voorlopig stedenbouwkundig plan voor de eilanden 5, 6 en 7 vastgesteld.
- Op basis daarvan wordt gestart met de planuitwerking en voorbereiding van het vijfde eiland.
- Grondverwerving/contractvorming voor de plandelen van eiland 6 en verder.

▪ Plan Oostsingel

In samenwerking met de initiatiefnemers zal worden gewerkt aan de voorbereiding en realisatie van het plan Oostsingel op en rondom het voormalige terrein van Van Amerongen Sierbestrating. Het plan bestaat uit ongeveer zes twee-onder-een-kapwoningen en ongeveer 49 appartementen.

▪ Zuyderzee aan de dijk

Begin 2022 zullen de woningen (20 ‘vestingwoningen’ en 17 rijwoningen) in dit project worden opgeleverd en zal het woonrijpmaken van het gebied rondom de woningen zijn afgerond.

- **Project Tiny Houses**

Samen met woningstichting Het Gooi en Omstreken wordt gewerkt aan de plannen voor de realisatie van 16 tiny houses binnen de gemeente. De beoogde locatie voor deze woningen is de groenstrook achter de woningen aan de Frits de Zwerver, waar ter financiering van dit project ook 15 grondgebonden woningen worden gerealiseerd. De planning is dat de tiny houses in 2022 worden geplaatst.

- **Gebouw Eemlandia**

In aansluiting op de oplevering van de 15 grondgebonden woningen zal het gebouw zelf in 2022 worden opgeleverd. In het gebouw komen 25 sociale huurappartementen en kantoorruimtes. Aansluitend zal het gehele gebied woonrijp worden gemaakt.

- **Kerkstraat**

Na de verkoop van de Ouwe Sjoel gaat de gemeente in gesprek met het bedrijf over de restauratie van dit gemeentelijk monument.

- **Uitbreiding Eemdijk-Oost**

In de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 – 2028 (oud) is voor de kern Eemdijk een uitbreidingsmogelijkheid voor woningbouw ten oosten van het Kerkepad opgenomen. Hiertoe heeft de gemeenteraad bestemmingsplan Eemdijk-Oost vastgesteld, dat echter door de Raad van State is vernietigd. In overleg met de initiatiefnemer blijft worden gezocht naar mogelijkheden om te komen tot een juridisch houdbare onderbouwing voor de specifieke woningbouwbehoefte van Eemdijk-Oost. Recente ontwikkelingen, zoals een Provinciale Omgevingsvisie (vastgesteld 2021), het regionaal programmeren wonen en werken en de woondeal regio Amersfoort met het Rijk, vormen aanleiding om wederom uit te laten zoeken of dit aanknopingspunten biedt om een nieuwe Ladderonderbouwing voor duurzame verstedelijking op te stellen voor Eemdijk-Oost.

Taakveld Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken?

- Voldoende woonmogelijkheden voor de eigen inwoners, zowel in de huur- als de koopsector (specifiek voor starters en ouderen, maar ook voor bijzondere doelgroepen als mensen met een zorgbehoefte en met beperkingen).
- Een rechtvaardige en evenwichtige woonruimteverdeling, dat wil zeggen meer kansen voor groepen die aangewezen zijn op betaalbare huisvesting, zowel in de huursector (woningzoekenden die niet kunnen kopen en senioren) als in de koopsector (starters en oudere doorstromers/senioren).
- Differentiatie in de bouw van woningen in Rengerswetering gezien de verscheidenheid in behoefte. Er moet evenwicht zijn tussen goedkope en duurdere woningen, ruime en minder ruime woningen. Wel wordt gekeken of er nog meer een accent gelegd kan worden op de realisatie van woningen voor starters, volgens de motie “*bouwen, bouwen, bouwen*”.
- Naast Rengerswetering op meer inbreidingslocaties bouwen, voor een betere spreiding. Dit geldt vooral voor de sociale woningbouw, waarbij kansen met eigen grondposities goed worden benut. Voor ouderen moeten vooral geschikte locaties gevonden worden nabij voorzieningen. Het vinden van voldoende geschikte locaties voor nieuwbouwwoningen voor de verschillende doelgroepen wordt nog een hele uitdaging voor de gemeente en initiatiefnemers.

Wat gaan we er voor doen?

- Uitvoeren woonvisie 2020 – 2025.
- Oppakken van initiatieven van (lokale) inwoners, ontwikkelaars en beleggers om te komen tot nieuwbouw en transformatie van niet-woningen tot woningen.
- Nieuwe prestatieafspraken 2022-2025 met woningcorporaties en huurdersbelangenorganisaties. Evaluatie prestatieafspraken 2017-2021 met Gooi en Omstreken wordt daarin meegenomen.
- Een nieuwe Huisvestingsverordening 2022-2025 voorbereiden (als dat uit de evaluatie 2021 komt).
- Een verdiepingsslag maken met de provinciale Planmonitor woningen.

Verbonden partijen Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

MooiSticht programma

MooiSticht heeft door de specifieke gemeentelijke taak als verlengd lokaal bestuur één herkenbaar programma Welstands- en monumentenadvisering. De doelstelling van de stichting is de zorg voor de instandhouding en bevordering van het bouwkundig schoon, de welstandszorg, het landschaps- en stedenschoon, waaronder de monumentenzorg en ook de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit in zijn algemeenheid in de deelnemende gemeenten. Uitgangspunt is steeds het optimaal bedienen van de besturen van de aangesloten gemeenten.

Indicatoren Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Indicator	Eenheid	Bron	Bunschoten 2021	Nederland 2021
Gemiddelde WOZ -waarde woningen	1.000 euro	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	314 (2020)	270 (2020)
Nieuwbouwwoningen	Aantal per 1.000 woningen	ABF systeem Woningvoor- raad	12,5 (2020)	8,9 (2020)
Demografische druk	%	CBS - Statistiek Bevolking	73,1	70,1
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Euro	COELO	694	733
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	COELO	705	810

Wat mag het kosten?

Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

(bedragen x € 1.000,-)

	Rekening 2020	Raming 2021	Raming 2022	Meerjarenraming		
				2023	2024	2025
Lasten programmaonderdeel						
Ruimte en leefomgeving	302	419	342	342	350	350
Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	8.498	13.142	5.425	1.937	512	7.773
Wonen en bouwen	906	1.021	1.027	996	972	974
Totaal lasten	9.706	14.583	6.794	3.275	1.834	9.097
Baten programmaonderdeel						
Ruimte en leefomgeving	140	516	875	2.355	1.653	28
Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	10.683	13.142	5.425	1.937	512	7.773
Wonen en bouwen	705	619	597	597	597	597
Totaal baten	11.528	14.278	6.897	4.890	2.762	8.398
Saldo programmaonderdeel						
Ruimte en leefomgeving	162	-97	-533	-2.013	-1.303	322
Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	-2.185	0	0	0	0	0
Wonen en bouwen	201	402	430	398	375	376
Totaal saldo	-1.823	306	-103	-1.615	-928	698

Investeringsen

(Bedragen x €1,-)

	2022	2023	2024	2025
Onderzoek funderingen woningen gebouwd voor 1950	10.000	-	-	-
Software digitaal stelsel omgevingswet	-	-	58.000	-
Woonvisie 2025 - 2030	-	-	50.000	-
Totaal	10.000	-	108.000	-

Toelichting

De raming van het taakveld Grondexploitatie is gebaseerd op de meerjarenprognose grondexploitatie, zoals opgenomen in de paragraaf [Grondbeleid](#).

3. PARAGRAFEN

3.1 Lokale heffingen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf lokale heffingen is opgenomen in artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf betreffende de lokale heffingen bevat tenminste de geraamde inkomsten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen, een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, een aanduiding van de lokale lastendruk en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Begroting versus jaarrekening

De belastingparagraaf in deze begroting is zo vormgegeven dat de uitwerking van de belastingparagraaf in de jaarrekening straks zoveel mogelijk overeenkomt. Dit is bevorderlijk voor de controlerende taak van de raad en verschaft een zo goed mogelijk inzicht. De verplichte onderdelen in deze paragraaf zijn uitgebreid met een “kostendekkingsoverzicht voor de verschillende leges en rechten”. Dit verschaft extra inzicht aan de raad hoe op begrotingsbasis omgegaan wordt met het kostendekkingsuitgangspunt en hoe dit zich straks vertaalt in de jaarrekening. Bij het overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen is slechts het algemene kader geschetst van de verschillende heffingen die geheven worden in deze gemeente. In de belastingparagraaf voor de jaarrekening worden deze heffingen ook nader voorzien van kengetallen, resultaten en een nadere analyse van de behaalde opbrengsten in relatie tot de begrote bedragen.

Egalisatiereserves

De egalisatiereserves vormen een essentieel onderdeel van de kostendekking van de verschillende rechten. Egalisatiereserves hebben als voornaamste doel om grote tariefschommelingen te voorkomen. Ook kan een reserve worden opgebouwd om toekomstige vervangingsinvesteringen uit te bekostigen. Over de gewenste bandbreedte van deze reserves zijn nadere uitgangspunten geformuleerd. Aan de hand van deze uitgangspunten kan aan de hand van de stand van de egalisatiereserves worden bepaald hoe omgegaan moet worden met eventuele (extra) tariefmaatregelen om in een bepaalde termijn weer binnen de afgesproken bandbreedte te opereren. Dit kan zowel een verlaging als een verhoging van tarieven betreffen.

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus / Tricijn (GBLT)

Het GBLT te Zwolle voert de verschillende heffingen, inningen en de Wet Waardering Onroerende Zaken voor de gemeente Bunschoten uit. Een gemeentelijke regiefunctionaris bewaakt de financiële afspraken en prestatieafspraken in overleg met de belastingsamenwerking en zorgt ook voor de relevante informatie-uitwisseling. De gecombineerde aanslag gemeentelijke belastingen wordt bij deze samenwerking gebundeld met verschillende waterschapheffingen, waardoor er een optimaal heffings- en inningsproces ontstaat. Burgers en bedrijven worden door GBLT hierover geïnformeerd. Enige (veelal incidentele) heffingen voert de gemeente zelf nog uit. Het betreffen de roerende ruimtebelasting, leges, begrafenisrechten en incidentele marktgelden.

Belastingen en rechten	Primitieve begroting 2022	
<u>Belastingen:</u>		
Onroerendezaakbelastingen (<u>GBLT</u>)	€	4.423.000,00
Roerende-ruimtebelastingen (gemeente)	€	4.500,00
Forensenbelasting (<u>GBLT</u>)	€	8.000,00
Precariobelasting, algemeen (<u>GBLT</u>)	€	61.000,00
<u>Bestemmingsheffingen:</u>		
Rioolheffing (<u>GBLT</u>)	€	1.544.000,00
Afvalstoffenheffing (<u>GBLT</u>)	€	2.266.000,00
<u>BIZ</u> bijdrage Haarbrug Noord (<u>GBLT</u>)	€	19.000,00
Afdracht <u>BIZ</u> bijdrage Haarburch Noord (gemeente)	€	-18.000,00
<u>Rechten:</u>		
	€	
Begrafnisrechten (gemeente)	€	387.000,00
Marktgelden (<u>GBLT</u> heffingen jaarplaatsen, gemeente incidenteel)	€	63.000,00
Overige Inkomsten markt - water/stroomverbruik (gemeente)	€	8.000,00
Afdracht promotiegelden markt (gemeente)	€	-8.000,00
Havengelden (<u>GBLT</u> heffingen jaarligplaatsen)		99.000,00
Leges algemene dienstverlening/burgerzaken (gemeente)	€	256.000,00
Afdracht Rijksleges (gemeente)	€	-85.000,00
Leges omgevingsvergunning/bouwen (gemeente)	€	571.000,00
	€	
Totaalopbrengst belastingen en rechten	€	9.598.500,00

Na afronding van het dienstjaar wordt, in de belastingparagraaf behorende bij de jaarrekening 2022, een nadere analyse gegeven van de behaalde opbrengsten in relatie tot de begrote opbrengsten.

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen

De gemeentelijke inkomsten bestaan slechts voor een beperkt deel uit eigen belastinginkomsten (belastingen en rechten). Het overgrote deel van de gemeentelijke inkomsten wordt gevormd door de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en door specifieke uitkeringen van de Rijksoverheid. De overige inkomsten van gemeenten zijn afkomstig uit onder andere bouwgrondexploitatie, beleggingen, huren, pacht, nutsbedrijven, handel en industrie.

Waarom zijn de eigen belastinginkomsten dan toch zo belangrijk?

- Door op lokaal niveau (de gemeenteraad) de afweging te maken welke voorzieningen tot stand worden gebracht en welke belastingheffing daarvoor nodig is, wordt een optimale democratische afweging gemaakt;
- Daarnaast kunnen eigen (belasting)inkomsten noodzakelijk zijn om de onvolkomenheden in de verdeling van de gelden uit het Gemeentefonds te kunnen opvangen;
- In toenemende mate worden ook de taken van de Rijksoverheid overgedragen aan gemeenten. Bij de overdracht van de bijbehorende financiële middelen gaat het Rijk er in veel gevallen vanuit dat gemeenten de overgedragen taken efficiënter uit kunnen voeren dan het Rijk, zodat men op voorhand een zogenaamde efficiencykorting toepast op de bij de taak behorende geldstroom. Ook de kosten voor het opzetten van nieuwe taken wordt veelal niet, of slechts gedeeltelijk, door het Rijk gedragen. Een eigen lokaal belastinggebied is voor de lokale politiek dan een pré.

In de Gemeentewet is bepaald welke belastingen een gemeente mag heffen. Het is de Gemeenteraad die besluit tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een belasting door het vaststellen van een belastingverordening.

Bij de eigen belastinginkomsten van gemeenten kan onderscheid worden gemaakt tussen een tweetal vormen:

- belastingen die dienen om kosten te verhalen op diegenen die deze kosten veroorzaken (leges en rechten);
- belastingen die dienen om inkomsten te genereren die vrij besteedbaar zijn en waarbij geen relatie wordt gelegd met gemaakte of te maken kosten (verschillende belastingen, waaronder de onroerendezaakbelastingen).

Beleid en verordeningen

De redactionele en technische wijzigingen van de belasting- en rechtenverordeningen 2022 worden in een afzonderlijk raadsvoorstel aangeboden. De relevante verordeningen zijn (voor zover relevant) vooraf tekstueel afgestemd met het [GBLT](#).

Hierin worden ook de in deze paragraaf vermelde tariefbepalingen verwerkt. In het kort worden nu al enige (toekomstige) beleidsmatige wijzigingen in deze paragraaf van de programmabegroting toegelicht.

Tarievenbeleid

Bij het opstellen van de ramingen van de inkomsten uit belastingen, bestemmingsheffingen en rechten voor de gemeentelijke begroting 2022 wordt uitgegaan van een vrij beperkte gemiddelde tariefswijziging. Daarbij is als algemeen uitgangspunt een verwacht inflatiepercentage voor 2022 gehanteerd van 1,40%.

Onroerendezaakbelastingen

De gemiddelde waardeverhoging/-daling van woningen en van niet-woningen voortkomend uit de jaarlijkse herwaarderings- [Wet WOZ](#) worden gecompenseerd door bijstelling van de tarieven onroerendezaakbelastingen. Een herwaardering levert de gemeente in beginsel dan ook geen extra geld op. Naast dit herwaarderingseffect kan de gemeente overigens wel tariefmaatregelen nemen die daarvan los staan. Over het algemeen vindt inflatiecorrectie plaats over de tarieven.

In het coalitieakkoord wordt nagestreefd om via de [OZB](#) geen lastenverzwaring door te voeren, tenzij de zorg voor Bunschotenaren in het geding is. Dit impliceert dat in beginsel slechts de inflatie doorgevoerd wordt.

Belastingen

- Onroerendezaakbelastingen:
 - verhoging van het tarief eigenarenbelasting woningen met 1,40%;
 - verhoging van de tarieven eigenaren- en gebruikersbelasting niet-woningen met 1,40%;
 - Roerende-ruimtebelastingen: verhoging van de tarieven met 1,40%;
 - Forensenbelasting: verhoging van de tarieven met 1,40%;
 - Precariobelasting: verhoging van de tarieven met 1,40%.
- De heffing van precariobelasting op kabels en leidingen is na een overgangsregeling t/m 2021 vanaf het jaar 2022 vervallen.

Bestemmingsheffing

- Brede rioolheffing: verhoging van de bestaande tarieven met 1,40%;
- Afvalstoffenheffing: Afstappen van diftar en overstappen op nascheiding met vaste (jaar)tarieven voor éénpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens. Verhoging van de tarieven tot € 259,- voor éénpersoonshuishoudens en € 285,- voor meerpersoonshuishoudens met vervolgens een verhoging met de inflatie van 1,40%;
- [BIZ](#): de tarieven zijn vastgesteld voor een periode van vijf jaar (2022 - 2026) en kunnen tussentijds niet worden aangepast. In juli 2021 zijn de nieuwe verordeningen Haarbrug Noord 2022-2026 door de raad vastgesteld. Pas na een positieve draagvlakmeting (najaar 2021) treden deze in werking.

Overige rechten

- Begraffenisrechten: verhoging van de tarieven met 1,40%;
- Marktgelden: verhoging van de tarieven met 1,40%;
- Havengelden vaste ligplaatshouders: verhoging van de tarieven met 1,40%;
- Veerpontgelden de Eem: in beginsel een verhoging van de tarieven met 1,40%;
- Leges, verdeeld over drie clusters van samenhangende dienstverlening:
 - Algemene dienstverlening: verhoging van de tarieven met 1,40%;
 - Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning: 1,40%.
 - Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn: verhoging van de tarieven met 1,40%.

WAARDERINGSKAMER

Dit instituut controleert of gemeenten of belastingsamenwerkingsverbanden zoals de GBLT, de Wet waardering onroerende zaken goed uitvoeren. Verder houden zij toezicht op de uitvoering van de Basisregistratie waardering onroerende zaken. De Waarderingskamer heeft in 2018 geconstateerd dat de GBLT deze taken in voldoende mate uitvoert. In 2019 heeft GBLT de score 'goed' ontvangen van de Waarderingskamer. Meer informatie is beschikbaar op de site van de Waarderingskamer.

Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Wet Waardering Onroerende Zaken

De Wet WOZ verplicht gemeenten om jaarlijks een nieuwe taxatie vast te stellen voor alle panden. Met een jaarlijkse herwaardering (taxatie) zijn de waardesprongen minder groot en benaderen meer de actuele waarde, mede omdat de waardepeildatum dicht bij het belastingjaar ligt. In 2022 ontvangt iedere hoofdbewoner van een object een WOZ-waardering wanneer hij/zij op 1 januari 2022 eigenaar is van een woning (of woning in aanbouw of grondkavel) en/of eigenaar of gebruiker is van een niet-woning (bedrijf, ander soort object, in aanbouw of grondkavel). De WOZ-waarde wordt gebruikt om de hoogte van verschillende belastingen te berekenen, zoals de onroerendezaakbelastingen (gemeenten), het eigen-woningforfait inkomstenbelasting, de vennootschapsbelasting, de schenkbelasting en erfbelasting (Rijksbelastingdienst) en de waterschapsheffing 'omslag gebouwd' (waterschappen). De WOZ-waarde wordt ook gebruikt voor afschrijvingen van bedrijfsgebouwen en wordt ook gebruikt voor het vaststellen van de huurprijs van een huurwoning.

Waardering met methodiek netto gebruiksoppervlakte

De Waarderingskamer vereist dat gemeenten de komende jaren de overgang maken van het waarderen op basis van bruto inhoud naar het waarderen op basis van netto gebruiksoppervlakte. De reden voor deze overstap is dat in de taxatie- en makelaarsbranche het begrip netto gebruiksoppervlakte veel wordt gebruikt. Daarnaast sluiten de basisregistratie WOZ en BAG (adressen en gebouwen) hierdoor beter op elkaar aan. Het gaat hierbij overigens om de waardering van woningen. De niet-woningen (verhuurbaar vloeroppervlakte en bruto oppervlakte) vallen buiten deze transitie. De Waarderingskamer heeft als doelstelling geformuleerd dat in 2022 alle woningen op basis van gebruiksoppervlakte worden gewaardeerd. GBLT heeft deze overstap voor de gemeente Bunschoten al in 2019 gerealiseerd. De overstap voor de andere opdrachtgevers/gemeenten is in 2022 ook een feit.

Belastingen

- **Onroerendezaakbelastingen:** dit is veruit de belangrijkste belasting qua inkomsten voor de gemeente. De onroerendezaakbelastingen zijn objectieve en zakelijke belastingen, waarbij de vastgestelde WOZ-waardering van de onroerende zaak het uitgangspunt is. Er zijn drie onroerendezaakbelastingen:
 - een belasting geheven van eigenaren van woningen;
 - een belasting geheven van eigenaren van niet-woningen;
 - een belasting geheven van gebruikers van niet-woningen.
- **Forensenbelasting:** deze belasting kan worden geheven van natuurlijke personen die niet in de gemeente wonen, maar die wel meer dan 90 dagen per jaar verblijf houden of die daar meer dan 90 dagen per jaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Vooral recreatiewoningen worden in deze heffing betrokken.

- **Precariobelasting:** deze belasting kan worden geheven voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Met voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond wordt bedoeld grond in eigendom van de gemeente die strekt tot algemeen nut en waar een ieder belang bij kan hebben zoals parken, openbare wegen, pleinen etc. Bij de heffing van precariobelasting kan gedacht worden aan terrassen, standplaatsen, uitstallingen, circussen, reclameborden etc. Voor het hebben van kabels en leidingen onder of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond kon deze heffing geheven worden. Voor die categorie geldt wel een wettelijke einddatum 2021.

Bestemmingsheffingen

- **Rioolheffing:** middels deze heffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:
 - de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater;
 - de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

De belasting wordt geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd en van gebruikers van percelen waarvoor hemelwater en/of grondwater wordt afgevoerd. Gelden alleen die laatste twee rubrieken, dan is het belang hiervoor beperkter en geldt daarom een goedkoper tarief.

- **Afvalstoffenheffing:** Op basis van de Wet Milieubeheer hebben gemeenten de wettelijke taak om zorg te dragen voor de verwijdering van afvalstoffen die afkomstig zijn van particuliere huishoudens. Hiervoor wordt afvalstoffenheffing in rekening gebracht als lokale belasting aan alle huisaansluitingen binnen de gemeente. De afgelopen 10 jaar hebben een groot aantal gemeenten er voor gekozen om volgens het principe 'de vervuiler betaalt' gedifferentieerde tarieven te heffen.
- **BIZ bijdrage:** de gemeenteraad kan onder de naam **BIZ**-bijdrage een heffing instellen op binnen een bepaald gebied in de gemeente (BI-zone) gelegen onroerende zaken, die niet in hoofdzaak tot woning dienen. De **BIZ**-bijdrage is een belasting die de kosten moet bestrijden, die verbonden zijn aan activiteiten die zijn gericht op het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of economisch belang in (relatie tot) de openbare ruimte van de BI-zone. De **BIZ**-bijdrage wordt geheven van een selectie van de gebruikers en/of eigenaren van de niet-woningen gelegen in de BI-zone (bijdrageplichtigen). De selectie komt tot stand op grond van een in de heffingsverordening te bepalen objectieve definitie. Als peilmoment geldt de situatie bij het begin van het kalenderjaar. In de verordening kan worden bepaald dat bij onroerende zaken die niet in gebruik zijn, de **BIZ**-bijdrage voor de ontbrekende gebruiker wordt geheven van de eigenaar.

Rechten:

- **Begraafenisrechten:** deze rechten worden geheven voor het begraven van een overledene op de gemeentelijke begraafplaatsen Memento Mori of De Akker. De aanvrager van deze dienst is belastingplichtig. Overigens vervullen de begrafenisondernemers vaak een ondersteunende rol in zowel de begeleiding van de begrafenis als de financiële afwikkeling ervan;
- **Marktgelden:** deze rechten worden geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten, bestaande uit het ter beschikking stellen van een standplaats voor het uitoefenen van de markthandel en daarmee verband houdende handelingen en/of gebruik van verstrekte hulpmiddelen. Het marktgeld wordt geheven van degene, die op de markt een standplaats inneemt.
- **Havengelden:** dit recht wordt geheven voor het met een vaartuig ligplaats nemen of het voor anker gaan in de gemeentelijke haven. Belastingplichtig is de schipper, de reder, de eigenaar van het vaartuig, degene aan wie het vaartuig in gebruik is gegeven of degene die als vertegenwoordiger van één van dezen optreedt.
- **Leges:** deze worden geheven voor gemeentelijke dienstverlening in de vorm van met name administratieve diensten, zoals het behandelen van aanvragen voor vergunningen en ontheffingen, het geven van inlichtingen, het verstrekken van afschriften, het afgeven van verklaringen, paspoorten, rijbewijzen etc. Belastingplichtig is de aanvrager van de dienst dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

Aanduiding van de lokale lastendruk

Met de hiervoor genoemde tariefmaatregelen 2022 voor de onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt een toename van de gemiddelde lastendruk voorzien van 3,23% voor de gemiddelde burger van Bunschoten in een meerpersoonshuishouden. Dit geldt voor eigenaren van woningen. Voor huurders geldt een stijging van 4,47%, omdat zij alleen een aanslag over de afvalstoffenheffing en rioolheffing ontvangen. Dit verklaart ook het effect van het hogere percentage.

Nadrukkelijk wordt gesproken over gemiddelde lastendruk, omdat de effecten in incidentele gevallen afhankelijk zijn van de woningwaarde, de gezinssituatie en of men beschikt over een eigen woning of niet.

Aan het eind van deze paragraaf is een overzicht toegevoegd van de ontwikkeling van de lokale lastendruk vanaf 2018 tot en met 2022 (periode van vijf jaar). Hierin is de lokale lastendruk voor genoemde heffingen nader uitgewerkt.

Beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente is vastgelegd in de 'kwijtscheldingsregeling gemeente Bunschoten 2022'. Hierin is opgenomen dat kwijtschelding voor de volgende gemeentelijke belastingen en rechten mogelijk is:

- onroerendezaakbelastingen: eigenarenbelasting voor woningen;
- belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten: eigenarenbelasting voor woningen;
- afvalstoffenheffing: het vastrecht eenpersoons- of meerpersoonshuishouden;
- rioolheffing: gebruikersbelasting voor woningen.

Algemeen

Bij het verlenen van kwijtschelding wordt voor de kosten van bestaan uitgegaan van 100% van de genormeerde bijstandsuitkeringen. Alleen in geval van pensioengerechtigden wordt hiervan sinds het jaar 2013 vanaf geweken door als norm te nemen 100% AOW met een deel van de tegemoetkoming koopkracht oudere belastingplichtigen. Aanleiding voor deze afwijking is de Wet geleidelijke afbouw van de dubbele heffingskorting, waardoor pensioengerechtigden in een nadeliger positie zouden komen te verkeren voor hun lokale kwijtscheldingsmogelijkheden. De raad heeft op deze tekortkoming in de wetgeving geanticipeerd door haar lokale kwijtscheldingsregeling hiervoor aan te passen. Verder heeft de Raad kwijtschelding van privé belastingsschulden van ondernemers mogelijk gemaakt. Het betreft voornamelijk de categorie ZZP-ers.

GBLT

De GBLT voert vanaf 2016 deze kwijtscheldingstaak voor de gemeente Bunschoten uit met de door de Raad van de gemeente Bunschoten geformuleerde beleidsuitgangspunten.

Kostendekkingsoverzicht voor de verschillende leges en rechten

De raad heeft als algemeen uitgangspunt dat alle leges en rechten kostendekkend moeten zijn. Dit houdt in dat 100% kostendekking op begrotingsbasis wordt nagestreefd, waarbij dit niet geldt voor de individuele dienstverlening maar voor het totaalpakket van het in een verordening (en/of titel) opgenomen diensten.

Totaaloverzicht kostendekking leges en rechten 2021 en 2022

Heffingen	Begroting 2021	Begroting 2022
Afvalstoffenheffing	100%	100%
Rioolheffing	100%	100%
Begraafrechten	100%	100%
Marktgelden	100%	100%
Leges algemene dienstverlening (titel 1 Legesverordening)	78%	68%
Leges omgevingsvergunning (titel 2 Legesverordening)	95%	89%
Leges vallend onder Europese Dienstenrichtlijn (titel 3 Legesverordening)	100%	100%

Afvalstoffenheffing

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2022 te verhogen met 1,40% inflatie, naast de extra verhoging die samenhangt met de overstap van diftar naar nascheiding, waarbij een betere dienstverlening voorop staat.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2021		Begroting 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten afval	2.179.702		2.474.502	
Mutatie egalisereserve	31.506			145.937
Aandeel straatvegen/papierbakken	45.000		45.000	
Afvalstoffenheffing				
▪ vastrecht		1.784.000		2.266.000
▪ variabel recht/Diftar		167.000		
Btw component	224.000		224.000	
Opbrengst oud papier/ kunststof/glas/zwerfafval/oud ijzer		439.208		211.565
Verrekening groen/veegafval		40.000		40.000
Dividend ROVA		50.000		80.000
Totaal	2.480.208	2.480.208	2.743.502	2.743.502

Toelichting:

De raming van de baten en lasten van afval zijn gebaseerd op de kadernota en de besluitvorming om over te gaan tot nascheiding met ingang van 2022.

Rioolheffing

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2022 met 1,40% te verhogen (inflatie).

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2021		Begroting 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten riolering	1.082.744		1.370.699	
Aandeel baggeren grachten etc.	80.000		80.000	
Mutatie egalisereserve				
Btw-component	123.736		121.653	
Mutatie reserve riolering, afschrijving basisvoorziening	147.500			28.352
Rioolheffing		1.501.000		1.544.000
Totaal	1.501.000	1.501.000	1.572.352	1.572.352

Toelichting:

In de berekening van de lasten riolering is rekening gehouden met het toerekenen van een bedrag van € 75.000,- perceptiekosten GBLT voor opleggen van de aanslagen.

Begraafrechten

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2022 met 1,40% te verhogen.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2021		Begroting 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten begraven	383.601		381.919	
Mutatie egalisereserve		1.601	5.081	
Begraafrechten		382.000		387.000
Totaal	383.601	383.601	387.000	387.000

Toelichting:

Geen bijzonderheden te melden. Er loopt nog een onderzoek naar de kostendekkendheid van de begraafrechten.

Marktgelden

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2022 met 1,40% te verhogen.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2021		Begroting 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Kosten markt	70.766		70.131	
Mutatie egalisereserve		766	869	
Marktgelden		62.000		63.000
Opbrengst water/stroomverbruik		8.000		8.000
Totaal	70.766	70.766	71.000	71.000

Toelichting:

Geen bijzonderheden te melden.

Leges

Voorgesteld wordt de tarieven voor 2022 met 1,40% te verhogen.

Bedragen in € x 1,-	Begroting 2021		Begroting 2022	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Algemene dienstverlening	378.000	293.000	372.000	252.000
Omgevingsvergunningen	627.000	593.000	641.000	571.000
Dienstverlening Europese richtlijn	5.000	5.000	5.000	5.000

Titel 1. Algemene dienstverlening (onder andere leges burgerzaken/afdracht Rijksleges/overige leges)

Toelichting: de opbrengst van de leges is naar beneden bijgesteld op basis van de ontwikkelingen bij de jaarrekening en vooral het effect van het minder vaak hoeven vervangen van rijbewijs en paspoort. Een deel wordt gecompenseerd door lagere afdracht rijksleges

Titel 2. Fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning (bundeling van maximaal 25 vergunningen)

Toelichting: De raming van de opbrengst is gebaseerd op een gemiddelde van de afgelopen periode en afgestemd op de te verwachten bouwontwikkelingen. Er is nog geen rekening gehouden met de mogelijke effecten van invoering van de omgevingswet.

Titel 3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (voornamelijk APV aangelegenheden)

Toelichting: Titels 1 en 3 zijn nauw met elkaar verweven en niet zo eenvoudig uit elkaar te rafelen.

Overzicht lokale lastendruk

(over de periode 2018 tot en met 2022)

Tariefscenario 2022:

- Tariefstijging OZB eigenarenbelasting woningen = + 1,40% (inflatie)

Het voorlopige tarief voor de OZB eigenarenbelasting woningen = 1,40% hoger dan het voorgaande jaar.

- Tariefstijging afvalstoffenheffing/ nascheiding = Kadernota 2022 + amendement: € 285,00
meerpersoonshuishouden en € 259,00 voor inflatie eenpersoonshuishoudens + 1,40% inflatie.

Afvalstoffenheffing per huishouden = € 289,00 voor meerpersoonshuishoudens en € 262,00 voor eenpersoonshuishoudens.

- Tariefstijging rioolheffing = + 1,40% (inflatie)

Rioolheffing – vastrecht voor woningen = € 158,50

Eigen woning

Aanslag gemeentelijke belastingen bij gemiddelde woningwaarde en meerpersoonshuishouden					
	2018	2019	2020	2021	2022
Onroerendezaakbelastingen, eigenarenbelasting	271,00	277,00	282,00	288,00	292,00
Afvalstoffenheffing per perceel/huishouden	160,25	164,50	207,00	272,00	289,00
Rioolheffing standaardtarief	146,84	150,50	153,00	156,36	158,50
Totaal (€)	578,09	592,00	642,00	720,36	739,50
Percentage cumulatief	100,00	102,41	111,06	123,92	127,92
Stijgingspercentage t.o.v. vorig jaar		2,41	8,45	11,58	3,23
Stijging concreet bedrag t.o.v. vorig jaar (€)		13,91	50,00	74,36	23,14
Inflatiepercentage	1,40	2,50	1,70	2,20	1,40

Huurwoning

Aanslag gemeentelijke belastingen bij gemiddelde woningwaarde en meerpersoonshuishouden					
	2018	2019	2020	2021	2022
Afvalstoffenheffing per perceel/huishouden	160,25	164,50	207,00	272,00	289,00
Rioolheffing standaardtarief	146,84	150,50	153,00	156,36	158,50
Totaal (€)	307,09	315,00	360,00	428,36	447,50
Percentage cumulatief	100	102,58	117,23	139,49	145,75
Stijgingspercentage t.o.v. vorig jaar		2,58	14,29	18,99	4,47
Stijging concreet bedrag t.o.v. vorig jaar (€)		7,91	45,00	68,36	19,14
Inflatiepercentages	1,40	2,50	1,70	2,20	1,40

3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is opgenomen in artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- *De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken.*
- *Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.*

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat tenminste een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid daarover. Ook, sinds de begroting 2016, zijn enkele kengetallen verplicht in deze paragraaf, met een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Het weerstandsvermogen is te omschrijven als 'de mate waarin de gemeente Bunschoten in staat is middelen vrij te maken om financiële risico's op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid van de gemeentelijke dienstverlening'. Deze formulering is zo gekozen, omdat het niet wenselijk is, vooral na de doorgevoerde bezuinigingen, dat er opnieuw moet worden bezuinigd en/of omgebogen indien zich onverwachts substantiële tegenvallers voordoen.

Notitie weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is een indicator voor de robuustheid van de financiële positie van de gemeente. Om te kunnen vaststellen of het weerstandsvermogen voldoende is, moeten de belangrijkste risico's worden geïnventariseerd en gerelateerd aan de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om de financiële gevolgen van dergelijke niet begrote zaken te kunnen opvangen. Ook voor de grondexploitatie is het van belang de risico's te onderkennen.

Een overzicht reserves staat aan het eind van deze paragraaf opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat de reserve algemene dienst ultimo 2022 € 16,3 miljoen bedraagt (inclusief precario).

Overzicht weerstandsvermogen

Op de volgende pagina staat een overzicht van de weerstandscapaciteit. Een toelichting op deze tabel is hieronder te lezen.

Het begrip onbenutte belastingcapaciteit is afgeleid van de normen die worden gehanteerd voor een artikel 12 gemeente. De onbenutte belastingcapaciteit voor Bunschoten wordt berekend op € 2,6 miljoen per 1 januari 2022.

Het artikel 12 beleid voor de onderdelen riolering en afval blijft onveranderd 100% kostendekkend. In de begroting is dat ook het uitgangspunt, waarbij wordt opgemerkt dat hierbij ook de mutaties in de egaliseringsreserves zijn meegenomen. Voor wat betreft de totale jaarlijkse exploitatie is er een weerstandscapaciteit van gemiddeld € 2,7 miljoen (afgerond).

Het weerstandsvermogen van de algemene dienst is € 16.338.000,-. Dit is de reserve algemene dienst (inclusief precario). De ratio van het weerstandsvermogen wordt bepaald door de reserve algemene dienst (inclusief precario) ÷ € 16.338.000,- te delen door de geïnventariseerde financiële risico's ÷ € 5.200.000,-. Dit betekent een ratio van het weerstandsvermogen van 3,1. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de gemeente Bunschoten de mogelijke financiële risico's goed kan dekken.

De risico's binnen de grondexploitatie zijn in 2020 geactualiseerd bij het MPG. Uitgangspunt van de gewenste stand van de reserve is € 1 miljoen plus de geïnventariseerde risico's (€ 2,5 miljoen). Hiermee is de gewenste stand € 3,5 miljoen. De stand van de reserve grondexploitatie bedraagt per 31 december 2022 € 3,5 miljoen. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat de risico's binnen de grondexploitatie gedekt worden door de reserve.

Ontwikkeling weerstandsvermogen/capaciteit

(Bedragen x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025
Jaarlijkse exploitatie				
Onbenutte belastingcapaciteit	2.600	2.600	2.600	2.600
Stelpost onvoorziene uitgaven	100	100	100	100
Totaal jaarlijkse exploitatie	2.700	2.700	2.700	2.700
Vermogenssfeer (31/12 van het jaar)				
Reserve algemene dienst (excl. precario)	11.237	14.194	16.485	17.184
Reserve grondexploitatie	3.506	3.401	3.311	3.221
Totaal	14.743	17.595	19.796	20.405
Precario kabels en leidingen (cumulatief)	5.101	5.101	5.101	5.101
Totaal vermogenssfeer (incl. precario)	19.844	22.696	24.897	25.506
Totaal voor opvang risico's	22.544	25.396	27.597	28.206

Risico's

Financiële risico's

Bij de financiële risico's kan er onderscheid worden gemaakt met betrekking tot de risico's die voortvloeien uit het eigen beleid, uit het beleid van andere overheden, samenwerking met andere gemeenten c.q. instanties, uit voor gemeenten autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld economische en maatschappelijke ontwikkelingen) en ten slotte nog uit het doen en/of nalaten van anderen.

Wet afschaffing precario op kabels en leidingen

De Tweede Kamer heeft besloten de heffing van precario op kabels en leidingen af te schaffen met ingang van 1 januari 2022.

Dubieuze debiteuren

Voor de dubieuze debiteuren wordt bij de jaarrekening een voorziening dubieuze debiteuren gevormd, die vervolgens wordt aangewend voor het verlagen van het debiteurensaldo. Van jaar tot jaar wordt deze ontwikkeling gevolgd bij de jaarrekening. In de jaarrekening 2020 is voor dit onderdeel een voorziening getroffen van € 585.000,-. Het grootste deel van deze post betreft debiteuren sociale zaken (€ 519.000,-). Voor de beoordeling van deze debiteuren wordt uitgegaan van percentages oninbaar per soort vordering.

Verzekeringen

Daar waar mogelijk voorzienbare risico's ontstaan heeft de gemeente deze zoveel mogelijk afgedekt door het afsluiten van verzekeringen. Er is wel een toenemende claimbewustheid van de burger.

Grotere aansprakelijkheid vindt zijn weerslag in de kosten van de verzekeringen tegen deze risico's en verder door een verhoging van het eigen risico bij zaak- en vermogensschades. Deze schades worden doorgestuurd naar de verzekering, die de verdere afhandeling voor haar rekening neemt. Bij schades onder het eigen risico worden de kosten in rekening gebracht bij de gemeente. Het gaat veelal om relatief kleine bedragen.

De gemeente Bunschoten werkt samen met de BLNP gemeenten voor het onderdeel verzekeringen.

Verhaal van schade

Wanneer er door derden schade veroorzaakt wordt aan gemeentelijke eigendommen, worden deze verhaald als de veroorzaker bekend is.

Garantieverstrekkingen

Het WEW staat garant voor de risico's van hypotheek. De gemeente en het Rijk zijn achternagovereenkomsten aangegaan waarbij zij beiden voor 50% garant staan voor eventuele liquiditeitskosten. Bij tekorten hebben zij de verplichting renteloze leningen te verstrekken aan het WEW.

Door de Rijksoverheid wordt erop geattendeerd voorzichtig te zijn met het verstrekken van garanties. Vooral instellingen in de sport- en zorgsector moeten in eerste instantie aankloppen bij het voor die sector betreffende waarborgfonds, waarbij de gemeente als achternag optreedt.

Voor het verstrekken van achternagovereenkomsten ten behoeve van leningen voor woningbouwverenigingen geldt een vergelijkbare regeling. De stichting WSW staat garant voor de leningen. Ook hier zijn de gemeente en het Rijk achternagovereenkomsten aangegaan waarbij zij beide voor 50% borg staan voor rente en aflossing van de leningen. Bij tekorten hebben zij de verplichting renteloze leningen te verstrekken aan de stichting WSW.

Open-einde regelingen

In de begroting is een aantal open-einde regelingen opgenomen. Met regelingen die gekenmerkt worden door een open-einde regeling wordt bedoeld dat het volume van de aanspraken op de betreffende voorzieningen door de gemeente moeilijk beïnvloedbaar en dus moeilijk beheersbaar is. Voorbeelden hiervan zijn het beroep op de Participatiewet (BUG), schuldsanering, de Wet maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en vervoer van leerlingen naar speciaal onderwijs. Ook de uitvoering van de Wsw kan hierbij worden betrokken.

Het zijn vooral ontwikkelingen binnen het Sociaal domein die hier zijn genoemd. Er zijn extra middelen toegezegd voor compensatie van gestegen zorgkosten en uitvoering van een hervormingsagenda. Die zijn voorlopig toegevoegd aan de egaliseringsreserve sociaal domein.

Risicoanalyse

In 2020 is de risicoanalyse opnieuw uitgevoerd. De risico's van de gemeente Bunschoten zijn in de breedste zin van het woord geïnventariseerd, de top vijf risico's zijn hierna weergegeven.

Nr.	Risico (Bedragen x € 1,-)	Financieel risico	Kans	Financieel gevolg
1	Dalende algemene uitkering (herijking gemeentefonds)	€ 1.000.000	75%	€ 750.000
2	Aansprakelijkheidsstelling (in de breedste zin van het woord bijvoorbeeld: afgeven vergunningen, gladheidsbestrijding, riolering, bodemvervuiling, aanvaring veerpont, letsel speeltoestellen, <u>awb</u> procedures, faillissement (van aannemer waar wij verantwoordelijk voor zijn), seizoen afhankelijk risico's (storm- en vuurwerkschade) en dergelijke.	€ 1.100.000	50%	€ 550.000
3	De vraag naar aspecten in het Sociaal domein (onder andere jeugdzorg en bijstand) zal meer worden, door laagdrempeligheid en de eigenbijdrage wordt niet meer inkomensafhankelijk. De kosten gaan omhoog door mogelijke niet ingekochte zorg, het doorzetten van speciale gevallen door te weinig mankracht en rechtszaak kosten door te weinig dossier tijd.	€ 1.000.000	50%	€ 500.000
4	Taakstelling bezuinigingen met name Sociaal domein. Effect van de maatregelen gaat mogelijk langer duren. Extra geld vanuit het Rijk is nog onzeker.	€ 500.000	75%	€ 375.000
5	De marktprijzen stijgen door krapte in de markt bij onze leveranciers en bij aanbestedingsprocedures (dit zijn onder andere hogere kapitaallasten <u>IHP</u>).	€ 500.000	50%	€ 250.000
	Totaal	€ 4.100.000		€ 2.425.000

Het risico op een nadelig effect van de herijking is hoger geworden, gelet op de meest recente informatie over de herverdeeffecten. In de financiële beschouwing is daar uitgebreider op ingegaan. Er is voor € 5,2 miljoen totaal aan financieel gevolg geïnventariseerd. Als er gekeken wordt naar de risico's die boven de 75% kans uitkomen, dan kan het voor komen dat deze risico's zich vaak voordoen. Als deze risico's zich vaak voordoen, dan dienen deze risico's op termijn structureel in de begroting opgenomen te worden.

Sociaal domein

Participatiewet

Het regionaal werkvoorzieningsschap Amersfoort voert voor Bunschoten de Wet Sociale Werkvoorziening uit.

Jeugdwet en Wmo/AWBZ

In de verschillende beleidsnota's is in een aparte paragraaf aandacht besteed aan de mogelijke risico's en de te treffen beheersmaatregelen.

Rente

Een moeilijk voorspelbare en door de gemeente niet te beïnvloeden grootheid is de rente. Een aantal elementen bepaalt eigenlijk het positieve of negatieve renterisico:

- Onzekerheid over de korte rente
- Onzekerheid over de rente bij renteaanpassingen
- Onzekerheid over de rente bij aan te trekken geldleningen voor nieuwe investering

In de paragraaf Financiering is de renterisiconorm uitgewerkt. De rentes zijn op dit moment nog steeds laag.

Incidentele baten en lasten

Op begrotingsbasis speelt het onderscheid tussen incidentele en structurele baten en lasten nauwelijks een rol, omdat de meeste ramingen structureel doorwerken in de begroting. Ook de bezuinigingen die gefaseerd ingevoerd worden vallen niet onder het begrip incidenteel.

Bij de jaarrekening speelt het wel weer een grote rol, omdat het resultaat daar regelmatig wordt beïnvloed door afrekeningen van voorgaande jaren of incidentele opbrengsten in verband met verkopen.

In onderstaande tabel staat een overzicht met alle incidentele posten voor de jaren 2022 tot en met 2025. Ook geeft de tabel weer wat dit voor invloed heeft op het begrotingssaldo.

Overzicht incidentele baten en lasten begroting 2022-2025

Omschrijving	(Bedragen x € 1,-)	Baten	Lasten	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Programma	Bestuur en ondersteuning						
	Audit juridische kwaliteitszorg		10.250	-10.250		-10.250	
<i>Mutatie reserves</i>	begrotingsresultaat		1.220.000	-1.220.000	-2.957.000	-2.291.000	-699.000
Programma	Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing						
	Resultaat grondverkoop (excl. grondexploitatie)	847.000		847.000	2.327.500	1.625.000	
Totaal		847.000	1.230.250	-383.250	-629.500	-676.250	-699.000

Structureel begrotingssaldo

(Bedragen x € 1,-)	2022	2023	2024	2025
Saldo baten en lasten voor mutatie in de reserve	1.740.000	2.949.000	2.285.000	634.000
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.738.000	2.943.000	2.283.000	633.000
Begrotingssaldo na bestemming	2.000	6.000	2.000	1.000
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-383.250	-629.500	-676.250	-699.000
Structureel begrotingssaldo	385.250	635.500	678.250	700.000

Beschikking reserves

Voor de tariefegaliseringsreserves geldt dat deze zijn gekoppeld aan de 100% kostendekking. Voor de egaliseringsreserve afval is afgesproken dat deze de komende jaren wordt verlaagd tot maximaal 5% van de omzet. Dit komt op basis van de genomen besluiten tot uitdrukking.

Geprognosticeerde balans

Het is verplicht om in de begroting een geprognosticeerde balans op te nemen. Met deze balans wordt de verwachting voor de aankomende jaren gegeven.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 31-12- 2020	Begroting 31-12- 2021	Begroting 31-12- 2022	Begroting 31-12- 2023	Begroting 31-12- 2024	Begroting 31-12- 2025
Activa						
Vaste activa	45.756	51.454	58.002	64.279	68.139	67.975
Vorraden	5.875	15.214	17.878	21.543	17.042	12.613
Vlottende activa	17.506	0	0	0	0	0
Liquide middelen	138	4.600	-3.328	-2.932	-387	-2.540
Overige vlottende activa	1.816	1.816	1.816	1.816	1.816	1.816
Totaal activa	71.091	73.084	74.368	84.706	86.610	79.864
Passiva						
<i>Eigen vermogen</i>						
Algemene reserves	13.757	15.118	16.338	19.294	21.586	22.285
Bestemmingsreserves	6.729	6.869	7.387	7.373	7.364	7.298
Voorzieningen	5.138	5.888	6.065	6.401	6.872	7.277
Langlopende leningen	21.878	30.740	27.850	32.060	29.170	19.780
Vlottende passiva	23.589	14.469	16.728	19.577	21.618	23.224
Totaal passiva	71.091	73.084	74.368	84.706	86.610	79.864

Vooruitlopend op de kengetallen die op de volgende bladzijde staan, is in onderstaand overzicht een verloop van de netto schuldquote, solvabiliteit en het kengetal grondexploitatie opgenomen voor de jaren 2022 - 2025, berekend uit de geprognosticeerde balans.

Kengetal	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Solvabiliteitsratio	31,9%	31,5%	33,4%	37,0%
Netto schuldquote	64,9%	75,4%	67,8%	48,9%
Kengetal grondexploitatie	31,1%	39,6%	32,4%	21,7%

Financiële kengetallen

Nr.	Kengetal	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
1a	Netto schuldquote	35,2%	56,1%	64,9%
1b	Netto schuldquote -/- verstrekte leningen	46,4%	50,2%	59,4%
2	Solvabiliteitsratio	28,8%	30,1%	31,9%
3	Kengetal grondexploitatie	11,3%	27,0%	31,1%
4	Structurele exploitatieruimte	-2,3%	0,0%	1,7%
5	Belastingcapaciteit	78,2%	92,3%	91,2%

- **Netto schuldquote:** De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie (>130 = hoge schuld). Uit het overzicht blijkt dat er sprake is van een stijging van dit kengetal voor de financiering van de investeringen in grondexploitatie en overig.
- **Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:** Dit is dezelfde indicator als hiervoor beschreven, maar dan gecorrigeerd met het aandeel van de verstrekte leningen (>130 = hoge schuld).
- **De solvabiliteitsratio:** Dit geeft een indicatie in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen (reserves en resultaat overzicht baten en lasten) wordt uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal. Het streven is om de solvabiliteit naar 30% te brengen, zoals opgenomen in het coalitieakkoord. Op begrotingsbasis zien we een ontwikkeling die het percentage van 30 overstijgt waarmee het doel is bereikt een gezonde solvabiliteit te bereiken.
- **Kengetal grondexploitatie:** Voor de berekening van dit kengetal wordt de bouwgrond in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken en uitgedrukt in een percentage. Dit kengetal is opgenomen, omdat de afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van de gemeente. Te zien is, dat na een daling door afsluiten van een aantal complexen, nu weer een stijging zichtbaar wordt door exploitatie van bedrijventerrein de Kronkels en ontwikkeling van eiland 5 en 6 van Rengerswetering.
- **Structurele exploitatieruimte:** De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.
- **Belastingcapaciteit woonlasten meerpersoonshuishouden:** De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het COELO publiceert dit in de Atlas van de lokale lasten. Onder woonlasten wordt de OZB verstaan, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met een gemiddelde WOZ-waarde in de betreffende gemeente. Deze uitkomst wordt vergeleken met het landelijk gemiddelde en uitgedrukt in een percentage. Bekend is dat Bunschoten al jaren lager scoort dan het landelijk gemiddelde.

Overzicht reserves

Reserves	2022			2023		
	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking
Algemene reserves						
Algemene reserve	15.117.904	1.332.000	111.764	16.338.140	3.026.500	69.936
Subtotaal	15.117.904	1.332.000	111.764	16.338.140	3.026.500	69.936
Bestemmingsreserves						
- Bestemmingsreserves t.b.v. egalisatie						
Afvalstoffenheffing	34.173	111.764	145.937	0	69.936	69.936
Rioleren	410.143	0	28.352	381.791	0	54.191
Begraafrechten	260.286	5.081	0	265.367	4.690	0
Marktgelden	3.020	869	0	3.889	783	0
Subtotaal	707.622	117.714	174.289	651.047	75.409	124.127
- Overige bestemmingsreserves						
Toekomstvisie	218.484	0	150.000	68.484	0	50.000
Starterslening	32.300	0	0	32.300	0	0
Stimulerings- vangnettening	75.827	0	12.473	63.354	0	12.473
Sociaal domein	296.000	800.000	0	1.096.000	242.000	0
Dekking kapitaallasten	482.373	100.000	51.326	531.047	0	39.811
Corona	283.577	0	0	283.577	0	0
Subtotaal	1.388.561	900.000	213.799	2.074.762	242.000	102.284
Grondexploitatie						
Algemene reserve	3.618.000	0	112.000	3.506.000	0	105.000
Bovenwijkse voorziening: Fonds stadsuitleg/bovenplans	1.050.956	0	0	1.050.956	0	0
Bovenwijkse voorziening: Fonds landschapstentje	0	0	0	0	0	0
Oostmaat	104.000	0	0	104.000	0	0
Subtotaal	4.772.956	0	112.000	4.660.956	0	105.000
Totaal reserves	21.987.043	2.349.714	611.852	23.724.905	3.343.909	401.347
				23.724.905	3.343.909	401.347
						26.667.468

Reserves	2024				2025			
	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12
Algemene reserves								
Algemene reserve	19.294.704	2.321.000	29.982	21.585.722	21.585.722	699.000	0	22.284.722
Subtotaal	19.294.704	2.321.000	29.982	21.585.722	21.585.722	699.000	0	22.284.722
Bestemmingsreserves								
- Bestemmingsreserves t.b.v. egalisatie								
Afvalstoffenheffing	0	29.982	29.982	0	0	12.208	0	12.208
Rioolrechten	327.600	0	48.851	278.749	278.749	0	29.110	249.639
Begraafrechten	270.057	2.695	0	272.752	272.752	0	1.133	271.619
Marktgelden	4.672	613	0	5.285	5.285	515	0	5.800
Subtotaal	602.329	33.290	78.833	556.786	556.786	12.723	30.243	539.266
- Overige bestemmingsreserves								
Toekomstvisie	18.484	0	0	18.484	18.484	0	0	18.484
Starterslening	32.300	0	0	32.300	32.300	0	0	32.300
Stimulerings- vangnettening	50.881	0	12.473	38.408	38.408	0	12.473	25.935
Sociaal domein	1.338.000	171.000	0	1.509.000	1.509.000	85.000	0	1.594.000
Dekking kapitaallasten	491.237	0	31.327	459.910	459.910	0	31.327	428.583
Corona	283.577	0	0	283.577	283.577	0	0	283.577
Subtotaal	2.214.479	171.000	43.800	2.341.679	2.341.679	85.000	43.800	2.382.879
Grondexploitatie								
Algemene reserve	3.401.000	0	90.000	3.311.000	3.311.000	0	90.000	3.221.000
Bovenwijkse voorziening: Fonds stadsuitleg/bovenplans	1.050.956	0	0	1.050.956	1.050.956	0	0	1.050.956
Bovenwijkse voorziening: Fonds landschapstientje	0	0	0	0	0	0	0	0
Oostmaat	104.000	0	0	104.000	104.000	0	0	104.000
Subtotaal	4.555.956	0	90.000	4.465.956	4.465.956	0	90.000	4.375.956
Totaal reserves	26.667.468	2.525.290	242.615	28.950.143	28.950.143	796.723	164.043	29.582.823

3.3 Onderhoud kapitaalgoederen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is opgenomen in artikel 12 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bevat (voor zover van toepassing) tenminste de volgende kapitaalgoederen:

- *Wegen;*
- *Riolering;*
- *Water;*
- *Groen;*
- *Gebouwen.*

Van deze kapitaalgoederen wordt het beleidskader met daarbij de voortvloeiende financiële consequenties en de financiële consequenties vertaald in de begroting.

De gemeente Bunschoten voegt ook nog het onderdeel sportvelden aan deze paragraaf toe.

Wegen & Bruggen

Beleidskader

- Beheerplan Wegen 2022 - 2026
- Beheerplan Bruggen 2022 - 2036 (i.o.)

Informatie

Wegen

Onderscheid is te maken in elementenverhardingen (stenen, tegels etc.) en gebonden verhardingen (asfalt, beton, etc.). Het areaal aan verhardingen in de openbare ruimte, dat in beheer en onderhoud is bij de gemeente, wordt via een geautomatiseerd wegbeheersysteem actueel gehouden. Elke twee jaar wordt de onderhoudstoestand van de verhardingen, volgens de landelijke CROWmethodiek, globaal visueel geïnspecteerd. De inspectieresultaten worden vervolgens in het wegbeheersysteem verwerkt. Aan de hand van de resultaten wordt de restlevensduur van de verharding bepaald. Dit vormt de basis waarmee de onderhoudsplanning wordt gemaakt.

De jaarlijkse storting in de voorziening onderhoud wegen bedraagt € 765.000,-. Door deze basisplanning af te stemmen met het riool- en groenbeheer wordt uiteindelijk een integrale planning op projectniveau verkregen.

Bruggen

Ook voor de bruggen is een beheerplan geschreven. De jaarlijkse storting in de voorziening bruggen bedraagt € 35.145,-.

Riolering & water

Beleidskader

- Gemeentelijk Water en Riolering Plan ([GWRP](#)) 2022 - 2026
- Baggerplan Bunschoten 2013 - 2023
- Beheerplan Oeververdediging en Frontmuren 2016 - 2030
- Beheerplan Havens Bunschoten Laaksluis de Kooi 2020-2035

Informatie

Riolering

Het grootste deel van het rioolstelsel in de gemeente is nog niet zo oud. De uitbreidingswijken aan de westkant van het dorp zijn vanaf de jaren '70, '80 en '90 gerealiseerd. De aangelegde riolen aan de westzijde zijn gemiddeld tussen de 30 en 50 jaar oud. Rekening houdend met een technische levensduur van ongeveer 60 jaar worden vervangingspieken verwacht vanaf 2030. Het is belangrijk om financieel voorbereid te zijn op de investeringen die daar mee gemoeid zijn. Door de voorziening riolering te laten groeien, wordt de basis gelegd voor de financiële draagkracht.

Het rioolstelsel wordt jaarlijks voor een deel (ongeveer 12 kilometer) geïnspecteerd. De inspectiecyclus is zodanig dat elke 10 jaar een momentopname van het stelsel gemaakt wordt. Aan de hand van meerdere inspecties kan dan een restlevensduur van een streng worden bepaald. Technisch gezien wordt een riool in 60 jaar afgeschreven. Door omstandigheden kan dit langer of korter zijn.

De actualiteit geeft aanleiding om de knelpunten met 'water op straat' door steeds extremere regenbuien goed te blijven volgen, en eventueel aanvullende maatregelen te nemen. Op basis van het [GWRP 2022 - 2026](#) bedraagt de storting in de voorziening riolering € 150.000,-.

De rioolhuisaansluitingen in de uitbreidingswijken van de jaren '70 tot en met '90 vragen in hogere mate aandacht. Het komt steeds meer voor dat de aansluiting op het hoofdriool defect is. Oorzaak is niet direct te achterhalen maar uit zich in scheuren in het PVC. Herstel is echter noodzakelijk waardoor herstelkosten oplopen.

Water

Voor de uitvoering van baggerwerkzaamheden in de watergangen is een beheerplan vastgesteld. Daarmee zijn de uitgangspunten, activiteiten en financiële kaders voor tien jaar vastgelegd. Jaarlijkse storting in de voorziening baggeren bedraagt € 136.700,-. Ook hierbij wordt periodiek gemeten waar slibaanwas plaatsvindt. Aan de hand van de metingen kan vastgesteld worden wanneer er tot uitvoering van baggerwerkzaamheden moet worden over gegaan.

De havens worden onderhouden volgens het beheerplan. Investeringen daarvoor zijn vastgelegd en worden in de betreffende opvolgende kadernota's opgenomen.

Groen & Spelen

Beleidskader

- Groenbeleidsplan 2015 - 2025
- 2e Herzien snippergroenbeleid (2013)
- Speelbeleid 2022 - 2026
- Bomenbeleid Bunschoten 2018 - 2023

Informatie

Voor het planmatig en systematisch beheer en onderhoud van het groen wordt het Groenbeleidsplan gevolgd. Er wordt gewerkt met beeldniveaus voor de onderhoudstoestand om de gewenste kwaliteit te beschrijven. Om de staat van de beplanting te garanderen is renovatie en aanpassing van groenvakken nodig. Dit wordt volgens een vastgesteld renovatieprogramma uitgevoerd. Voor 2022 staan naast wat kleinere groenrenovaties één groot project op de planning, de Schildersbuurt. Jaarlijks wordt een bedrag van € 44.500,- gestort in de voorziening groenbeheer.

Met het nog vast te stellen speelbeleid wordt uitvoering gegeven voor het in stand houden van de speel- en sportvoorzieningen in de openbare ruimte.

Dit wordt via een renovatie of vervanging uitgevoerd. Voor 2022 staan renovaties gepland van twee speeltuinen in de Schildersbuurt. Er wordt een nieuwe speeltuin gerealiseerd bij de nieuwbouw aan de Garnalenweg en de kunstgrasoplaag van de buitenwijkse trapvoorziening aan de Brahmslaan wordt vervangen. Samen met de initiatiefnemers wordt de skatebaan vernieuwd. Als laatste zal op basis van onderzoek nader bekeken worden voor de realisatie van een pumptrack binnen de gemeente. Voor onderhoud speelvoorzieningen wordt een bedrag van € 65.000,- gestort in de voorziening.

Gebouwen

Beleidskader

- Meerjaren beheer- en onderhoudsplannen gebouwen (MOP) op basis van de NEN - 2767.
- Gebouwenbeheerplan 2016 - 2022

Informatie

De jaarlijkse storting voor het onderhoud op basis van het Gebouwbeheerplan bedraagt € 367.843,-.

Informatie

In 2022 wordt het vastgoedbeheerplan geactualiseerd, daarbij worden de oppervlakten van de gebouwen ingemeten volgens NEN 2580 en er wordt een routekaart opgesteld voor verduurzaming. Naast normaal regulier onderhoud, wordt er in 2022 het luchtbehandeling systeem van het gemeentehuis gereviseerd en worden de verouderde marktkasten vervangen.

Daarnaast wordt een visie opgesteld om sporthal de Kuil te renoveren of te vernieuwen op de huidige of een andere locatie. Het museum wordt uitgebreid en daarvoor zal een oude woning worden gesloopt. Het software pakket O-prognose wordt uitgebreid met een module wetgeving en de MOP die vier jaar oud zijn worden geactualiseerd, op een duurzame manier.

Sportvelden

Beleidskader

- Nota accommodatiebeleid '*Stimulus*' 2002
- Beheerplan sportvelden

Informatie

De gemeente heeft 16 sportvelden in eigendom:

- 11 voetbalvelden waarvan negen kunstgrasvelden
- Twee handbalvelden
- Eén rugbyveld
- Eén atletiekbaan
- Eén trainingsveld ten behoeve van hondenvereniging/ Dierenbescherming

De voorziening voor het onderhoud aan de sportvelden wordt gebaseerd op de kwaliteitsmetingen die periodiek plaatsvinden. Het onderhoud en de renovatie is gebaseerd op een beheerplan. De benodigde budgetten in het beheerplan vormen de basis voor de voorziening. Uitgaande van de huidige inzichten en ontwikkelingen kan uitvoering binnen de bestaande middelen in de voorziening sportvelden plaatsvinden. In 2022 is de storting in de voorziening € 222.350,-.

Overzicht investering en verloop boekwaarden

(Bedragen x € 1,-)	2022	2023	2024	2025
Investeringsniveau				
Nieuwe investeringen	8.440.609	3.420.900	780.450	1.088.500
Vervangingsinvesteringen	3.243.320	477.000	1.391.042	704.100
Investeringsniveau	11.683.929	3.897.900	2.171.492	1.792.600
Specificatie investeringen met afschrijvingslasten				
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	3.920.700	1.403.900	1.748.950	1.085.500
Programma Veiligheid	35.000	-	-	-
Programma Economie	1.000	10.000	1.000	-
Programma Onderwijs	5.654.109	2.161.000	-500.000	-
Programma Sport, cultuur en recreatie	121.000	-	14.000	13.000
Programma Volksgezondheid en milieu	1.302.400	141.500	560.542	426.000
Programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	10.000	-	108.000	-
Bedrijfsvoering	639.720	181.500	239.000	268.100
Boekwaarde				
Te activeren investeringen	11.683.929	3.897.900	2.171.492	1.792.600
Totale boekwaarde per einde jaar	51.454.000	58.002.000	64.279.000	68.139.000

In deze tabel zijn de investeringen geraamd die in enig jaar worden verwacht, Vanuit de praktijk blijkt vaak dat de investeringen niet volledig in een jaar worden betaald, maar vaak nog doorlopen naar een volgend jaar. Voor de financieringsplanning wordt uitgegaan van een gefaseerd verloop. In de ontwikkeling van de boekwaarde is dat meegenomen.

Overzicht voorzieningen

Voorzieningen	2022				2023			
	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's								
Stads- en dorpsvernieuwing	1.426	0	0	1.426	1.426	0	0	1.426
Subtotaal	1.426	0	0	1.426	1.426	0	0	1.426
Onderhoudsegalisatievoorzieningen								
Onderhoud gemeentewerf MOP	0	0	0	0	0	0	0	0
Brandweerkazerne	67.022	18.000	0	85.022	85.022	18.000	0	103.022
Onderhoud gemeentehuis etc	501.251	94.000	55.459	539.792	539.792	94.000	163.887	469.905
Onderhoud wegen	931.822	765.000	534.000	1.162.822	1.162.822	765.000	534.000	1.393.822
Baggeren binnenwater	448.879	136.700	0	585.579	585.579	136.700	47.000	675.279
Brugbeheerplan	67.765	35.145	30.290	72.620	72.620	35.145	29.850	77.915
Onderhoud parkeergarage	133.392	22.000	263	155.129	155.129	22.000	24.290	152.839
Onderhoud overige gebouwen	488.898	106.843	114.243	481.498	481.498	106.843	77.955	510.386
Onderhoud veerpont	26.566	9.250	0	35.816	35.816	9.250	0	45.066
Onderhoud sporthal	198.019	34.000	11.881	220.138	220.138	34.000	12.387	241.751
Onderhoud sportvelden	458.679	222.350	639.440	41.589	41.589	222.350	223.147	40.792
Onderhoud zwembad	260.839	93.000	65.644	288.195	288.195	93.000	161.768	219.427
Groenbeheer	187.651	44.500	28.750	203.401	203.401	44.500	38.525	209.376
Oeververdediging en frontmuren	21.300	1.000	0	22.300	22.300	1.000	0	23.300
Onderhoud speelvoorzieningen	121.541	65.000	55.812	130.729	130.729	65.000	66.890	128.839
Havens en laaksluis	60.259	35.000	0	95.259	95.259	35.000	0	130.259
Subtotaal	3.973.883	1.681.788	1.535.782	4.119.889	4.119.889	1.681.788	1.379.699	4.421.978
Van derden gekregen middelen met specifiek bestedingdoel								
Achterstand/vertraging vervanging riolering	304.904	0	0	304.904	304.904	0	0	304.904
Subtotaal	304.904	0	0	304.904	304.904	0	0	304.904
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen								
Riolering	142.500	150.000	140.000	152.500	152.500	152.500	140.000	165.000
Subtotaal	142.500	150.000	140.000	152.500	152.500	152.500	140.000	165.000
Personeelsvoorziening								
Pensioen en wachtgeld wethouders	1.466.000	28.000	7.000	1.487.000	1.487.000	28.000	7.000	1.508.000
Subtotaal	1.466.000	28.000	7.000	1.487.000	1.487.000	28.000	7.000	1.508.000
Totaal voorzieningen	5.888.712	1.859.788	1.682.782	6.065.718	6.065.718	1.862.288	1.526.699	6.401.307

Voorzieningen	2024				2025			
	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's								
Stads- en dorpsvernieuwing	1.426	0	0	1.426	1.426	0	0	1.426
Subtotaal	1.426	0	0	1.426	1.426	0	0	1.426
Onderhoudsregalisatie voorzieningen								
Onderhoud gemeentewerf MOP	0	0	0	0	0	0	0	0
Brandweerkazerne	103.022	18.000	0	121.022	121.022	18.000	0	139.022
Onderhoud gemeentehuis etc	469.905	94.000	3.206	560.699	560.699	94.000	0	654.699
Onderhoud wegen	1.393.822	765.000	534.000	1.624.822	1.624.822	765.000	534.000	1.855.822
Baggeren binnenwater	675.279	136.700	47.000	764.979	764.979	136.700	47.000	854.679
Bruggenbeheerplan	77.915	35.145	29.850	83.210	83.210	35.145	29.850	88.505
Onderhoud parkeergarage	152.839	22.000	28.453	146.386	146.386	22.000	28.453	139.933
Onderhoud overige gebouwen	510.386	106.843	176.271	440.958	440.958	106.843	176.271	302.102
Onderhoud veerpont	45.066	9.250	0	54.316	54.316	9.250	0	63.566
Onderhoud sporthal	241.751	34.000	35.712	240.039	240.039	34.000	35.712	238.327
Onderhoud sportvelden	40.792	222.350	212.563	50.579	50.579	222.350	212.563	60.366
Onderhoud zwembad	219.427	93.000	71.915	240.512	240.512	93.000	71.915	261.597
Groenbeheer	209.376	44.500	38.525	215.351	215.351	44.500	38.525	221.326
Oeververdediging en frontmuren	23.300	1.000	0	24.300	24.300	1.000	0	25.300
Onderhoud speelvoorzieningen	128.839	65.000	66.890	126.949	126.949	65.000	66.890	125.059
Havens en laaksluis	130.259	35.000	0	165.259	165.259	35.000	0	200.259
Subtotaal	4.421.978	1.681.788	1.244.385	4.859.381	4.859.381	1.681.788	1.241.179	5.230.562
Van derden gekregen middelen met specifiek bestedingdoel								
Achterstand/vertraging vervanging riolering	304.904	0	0	304.904	304.904	0	0	304.904
Subtotaal	304.904	0	0	304.904	304.904	0	0	304.904
Voorziening voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen								
Riolering	165.000	152.500	140.000	177.500	177.500	152.500	140.000	190.000
Subtotaal	165.000	152.500	140.000	177.500	177.500	152.500	140.000	190.000
Personeelsvoorziening								
Pensioen en wachtgeld wethouders	1.508.000	28.000	7.000	1.529.000	1.529.000	28.000	7.000	1.550.000
Subtotaal	1.508.000	28.000	7.000	1.529.000	1.529.000	28.000	7.000	1.550.000
Totaal voorzieningen	6.401.307	1.862.288	1.391.385	6.872.210	6.872.210	1.862.288	1.388.179	7.276.891

3.4 Financiering

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf financiering is opgenomen in artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Inleiding

Op grond van de Wet Fido wordt er een treasuryparagraaf in de programmarekening opgenomen. Eén van de doelstellingen van deze wet is het bevorderen en transparant maken van een solide financieringsbeleid. Hier wordt invulling aan gegeven door het treasurystatuut en het opnemen van een treasuryparagraaf in zowel de begroting als in de programmarekening.

Treasurybeheer

Het geld van de gemeente wordt beheerd, dit wordt ook wel treasurybeheer genoemd. Het gaat hier zowel om het aantrekken en uitzetten van de voor de publieke taak van de gemeente Bunschoten benodigde respectievelijk overtollige middelen. Het treasurybeheer dient binnen de kaders van de Wet Fido te blijven. Het gaat hier met name om de kasgeldlimiet, de renterisiconorm en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de Wet Fido opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Door deze limiet is bepaald dat de gemeente haar financieringsbehoefte voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd <1 jaar) mag financieren. In de Wet Fido is bepaald dat de gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal de kasgeldlimiet niet mag overschrijden. De norm is vastgesteld door de minister en staat op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten (excl. de storting in de reserves). Voor het begrotingsjaar 2022 bedraagt de kasgeldlimiet afgerond € 4,7 miljoen (8,5% van het begrotingstotaal 2022 € 55,7 miljoen, exclusief mutatie reserves).

In onderstaand overzicht is het bedrag van de kasgeldlimiet van de gemeente Bunschoten berekend voor de jaren 2022 - 2025, op basis van de begroting van 2022, rekening houdend met de meerjarenbegroting.

Kasgeldlimiet 2022 t/m 2025 (bedragen x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025
<i>Toegestane kasgeldlimiet</i>				
Begrotingstotaal (incl. grondexploitatie/excl. storting reserves)	55.667	51.508	50.318	57.499
Vastgesteld percentage kasgeldlimiet	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Bedrag kasgeldlimiet	4.732	4.378	4.277	4.887

In het overzicht op de volgende pagina is per 1 januari 2022 de ruimte onder dan wel boven de kasgeldlimiet berekend van de gemeente Bunschoten, gelet op de hierna genoemde veronderstellingen. Hier is gebruik gemaakt van de liquiditeitsprognose.

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025
<i>Toegestane kasgeldlimiet</i>				
Begrotingstotaal (incl. grondexploitatie/excl. storting reserves)	55.667	51.508	50.318	57.499
Vastgesteld percentage kasgeldlimiet	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Bedrag kasgeldlimiet	4.732	4.378	4.277	4.887
<i>Toets kasgeldlimiet</i>				
Bedrag toegestane kasgeldlimiet	4.732	4.378	4.277	4.887
Vlottende schuld minus vlottende middelen	-3.328	-2.932	-387	-2.540
Ruimte kasgeldlimiet	1.404	1.446	3.890	2.347

Als de geraamde/voorgenomen investeringen voor de komende jaren ten uitvoer worden gebracht, blijft de gemeente volgens de prognose in bovenstaande tabel ruim binnen de marges van de toegestane kasgeldlimiet. Daarbij is het algemene uitgangspunt dat voor de financieringsplanning de investeringen vaak gefaseerd over meerdere jaren worden betaald. Het gaat hier om prognoses waarbij ook de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie bepalend zijn. Deze ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd en daar waar nodig wordt de prognose bijgesteld.

Liquiditeitsprognose (bedragen x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025
Liquide middelen				
Raming saldo rekening-courant <u>BNG</u> per 1/1	-	-	-	-
Raming schatkistbankieren per 1/1	4.600	-	-	-
Raming saldo rekening-courant Rabo per 1/1	-	-	-	-
Raming contante gelden in kas per 1/1	-	-	-	-
Totaal	4.600	-3.328	-2.932	-387
Geraamde inkomsten				
Nieuw aan te trekken geldlening	-	7.500	-	-
Aflossingen verstrekte geldleningen	50	35	15	15
Vrijvallende afschrijvingslasten	-	-	-	-
<u>BTW</u> compensatiefonds	2.500	2.500	2.500	2.500
Geraamd begrotingsoverschot (excl. verrek.)	5.900	6.543	5.805	3.646
Opbrengst verkoop bouw kavels	5.054	2.925	4.874	8.674
Totaal	13.505	19.502	13.194	14.835
Geraamde uitgaven				
Werkkapitaal	-	-	-	-
Aflossingen geldleningen	2.890	2.890	2.890	9.390
Investeringen tlv voorzieningen	1.682	1.527	1.391	1.388
Grondexploitatie investeringen	7.309	6.015	96	4.018
Investeringen (staat van activa)	8.952	8.674	6.271	2.193
Nog te betalen <u>Tozo</u>	600	-	-	-
Totaal	21.432	19.106	10.649	16.988
Liquiditeitsprognose per 1/1				
Overschot, danwel behoefte (-)	-3.328	-2.932	-387	-2.540

Ontwikkeling EMU-saldo

De berekening van het EMU-saldo is te vinden op pagina [118](#). Hieruit blijkt dat voor de periode 2022 - 2023 een tekort van het EMU-saldo wordt verwacht. Het verloop van dit saldo (op kasbasis, terwijl voor de begroting het stelsel van baten en lasten wordt gehanteerd) hangt samen met de voortgang binnen de grondexploitatie en geplande nieuwe en vervangingsinvesteringen.

Renterisico norm

De norm renterisico is ervoor bedoeld om het renterisico dat de gemeente loopt op zijn langlopende schuld te beperken. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisico norm niet overschrijden. De norm wordt berekend op 20% (het door de minister vastgestelde percentage) van het begrotingstotaal. Dit houdt in dat de gemeente Bunschoten zorg moet dragen dat in het desbetreffende jaar niet meer dan 20% van de begrotingsomvang mag worden geherfinancierd. De norm is ingesteld om door een spreiding in looptijden van leningen een stabiele rentelast te bewerkstelligen.

Renterisico op vaste schuld (bedragen x € 1.000,-)	2022	2023	2024	2025
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g				
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g				
2. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)				
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld o/g		7.500		
3b. Nieuw verstrekte lange leningen u/g				
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)		7.500		
5. Betaalde aflossingen	2.890	2.890	2.890	9.390
6. Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	-	2.890	-	-
7. Renterisico op vaste schuld (2 + 6)	-	2.890	-	-
8. Stand van het begrotingstotaal per 1/1	58.019	54.858	52.845	58.297
Het bij ministeriële regeling vastgestelde				
9. percentage	20%	20%	20%	20%
10. Renterisico norm	11.604	10.972	10.569	11.659
10. Renterisico norm	11.604	10.972	10.569	11.659
7. Renterisico op vaste schuld	-	2.890	-	-
11. Ruimte (+)/ overschrijding (-)	11.604	8.082	10.569	11.659

In het begrotingsjaar 2022 is de renterisiconorm € 11.616.000,- (20% van € 58.081.000,-). Er wordt geen overschrijding van de renterisico norm voor de meerjarenperiode verwacht. De stand van de huidige rente is nu nog aanzienlijk laag, het risico is daardoor op dit moment beperkt. De looptijd van de leningen wordt zoveel mogelijk afgestemd op de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie en de investeringsopgave van de aankomende jaren.

Renteschema

Het renteschema geeft inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Een resultaat met een – ervoor is positief.

Rente schema	2022
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 277.469
Externe rentebaten over de korte en lange financiering	
Saldo rentelasten en rentebaten	€ 277.469
Rente die aan grondexploitatie moet worden doorberekend	€ 191.777
Rente van projectfinanciering die aan taakveld moet worden doorberekend	€ -
Rentebaat van doorverstrekte leningen die aan taakveld moet worden toegerekend	€ -
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ 85.692
Rente over eigen vermogen	€ -
Rente over voorzieningen	€ -
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	€ 85.692
De aan taakvelden toegerekende rente	€ 583.159
Renteresultaat op het taakveld treasury	€ -497.467

Schatkistbankieren

De gemeente Bunschoten is net als andere gemeente verplicht om deel te nemen aan het schatkistbankieren. Het uitgangspunt hierbij is dat alle overtollige middelen van de gemeente worden afgeroomd naar een rekening van het Rijk. Hierbij mag een drempelbedrag buiten beschouwing worden gelaten. Per 1 juli 2021 is het percentage voor het drempelbedrag aangepast naar 2% van het begrotingstotaal, daarnaast is ook de ondergrens verhoogd.

De vergoeding bij de schatkist is nagenoeg verwaarloosbaar en veel lager dan wanneer gemeenten hun overtollige middelen, vanzelfsprekend volgens de uitgangspunten van het treasurystatuut, op een veilige wijze uitzetten. De gemeente Bunschoten heeft geen langlopende beleggingen. Hierdoor zijn de gevolgen in de rente-effecten minimaal.

Leningenportefeuille

Op 1 januari 2021 heeft de gemeente zes vaste geldleningen in de lening portefeuille o/g. Het saldo is € 21.877.619,-. De verwachting is dat een kasgeldlening van € 19 miljoen ultimo 2021 moet worden omgezet in een of meerdere vaste geldleningen tot een bedrag van € 20 miljoen. Dit onder andere voor de herfinanciering van een aflossing in 2021 van € 11,1 miljoen. Op basis van de verwachte ontwikkelingen binnen de grondexploitatie en de toekomstige investeringen loopt dit terug naar € 19,8 miljoen eind 2025.

Uitzettingen

Op 1 januari 2022 zijn de uitzettingen van de door het WSW geborgde leningen € 34,4 miljoen aan de Stichting Woningcorporaties Het Gooi en Omstreken. Voor de Stichting Eemland Wonen bedraagt dit € 3,0 miljoen. De leningen worden gegarandeerd via het WSW met achtervang van de gemeente.

Aandelen

De gemeente bezit aandelen in bedrijven die werkzaam zijn in de publieke sector.

Hoeveelheid	Soort	Bedrijf	Nominale waarde	
16.219	Aandelen	Vitens	€	16.219,00
117	Aandelen	Amfors Holding <u>BV</u>	€	5.265,00
205	Aandelen	<u>NV</u> Rova Holding	€	313.640,00
8.055	Certificaten	Dataland	€	805,50
Totaal aandelenbezit			€	335.929,50

Relatiebeheer

De huisbankier van de gemeente Bunschoten is de Rabobank. De Rabobank heeft de volgende ratings:

Rating bureau	Rating
Moody's	Aa2
Standard & Poor's Global	A+
Fitch	A+
DBRS	AA

Daarnaast is er een rekening-courantverhouding met de Bank Nederlandse Gemeente. Dit is verplicht in verband met de te verrekenen rijksbijdragen. Bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeente zijn ook rekening-couranten die betrekking hebben op de volkshuisvestingsaangelegenheden (startersregeling, funderingsherstelregeling, duurzaamheidsregeling en stimuleringsregeling).

Berekening EMU-saldo

	2021	2022	2023
Omschrijving	x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2021, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2022	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2022
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.475	1.740	2.949
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	5.698	6.548	6.277
3. Mutatie voorzieningen	750	177	336
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	9.339	2.664	3.665
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-12.812	-7.295	-6.657
Berekend EMU-saldo begroting 2021	-1.974	-3.275	
Verschil 2022 - 2021	-10.838	-4.020	

Ruimte voor toelichting

Ten opzichte van de begroting 2021 zijn de geraamde lasten op de investeringen voor 2021 bijgesteld (circa € 2.800,- gunstiger saldo).

Daarnaast zijn de grondexploitatie voor 2021 en volgende jaren bijgesteld. Voor 2021 betekent dit een ongunstiger saldo van € 13.600,-.

Diverse bijstellingen (investeringen, grondexploitatie) voor 2022 hebben geleid tot een verhoging van het negatieve saldo met € 4.000,-.

Algemeen:

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Een tekort bij de lokale overheden draagt bij aan een tekort van de gehele overheid (Rijk, lokale overheden en sociale fondsen). Volgens het verdrag van Maastricht mag het tekort maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP) bedragen. Bij een dreigende overschrijding - voorzover veroorzaakt door lokale overheden – kan ingegrepen worden op basis van de wet FIDO.

Om dit te monitoren moet een raming worden opgenomen bij de begroting en wordt per kwartaal gerapporteerd aan het CBS.

Een overschrijding van onze gemeente hoeft dus nog niet te leiden tot een overschrijding op landelijke niveau.

Op 1 januari 2014 is de Wet Hof (Wet Houdbare Overheidsfinanciën) in werking getreden. Er blijft sprake van een macro- norm die niet onderverdeeld wordt in een (micro)norm per individuele overheid. Deze EMU-tekortnorm decentrale overheden bedraagt voor 2019 tot en met 2022 0,4%.

3.5 Bedrijfsvoering

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf bedrijfsvoering is opgenomen in artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf bedrijfsvoering geeft tenminste inzicht in de stand van zaken en de realisatie van beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

Communicatie

Het Communicatiebeleidsplan 2021-2024 is vastgesteld, waarin nieuwe ontwikkelingen zijn opgenomen en de uitgangspunten van het communicatiebeleid worden beschreven. Met als doel om de gemeentelijke communicatie nog verder te optimaliseren. Dit beleid wordt de komende jaren uitgevoerd.

Er wordt ingezet op een combinatie van online en offlinecommunicatie, zodat een zo breed mogelijke doelgroep bereikt wordt.

Ook de toegankelijkheid van de website blijft een belangrijk speerpunt. De ontwikkelingen voor het toegankelijker maken van de meest gangbare digitale producten/formulieren wordt gevolgd.

Samenwerking bedrijfsvoering **BLNP**

De gemeenten Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten werken samen op het gebied van bedrijfsvoering. De samenwerking is aangegaan omdat er voordelen en resultaten kunnen worden behaald op de zogenaamde 4K's:

- een betere kwaliteit van dienstverlening;
- een minder kwetsbare positie bij een toenemend takenpakket en de eisen die daaraan gesteld worden;
- een kostenbesparing door gezamenlijke inkoop, standaardisatie en harmonisatie van werkzaamheden;
- een grotere kans voor het personeel in (door-) ontwikkeling en breedte en diepte in het takenpakket.

Financiën

De focus bij het taakveld voor 2022 is het harmoniseren van processen waarbij de prioriteit met name ligt bij de basis op orde. Er is een aantal (merendeels administratieve) processen benoemd waarbij het doel is om door harmonisatie van deze processen een stap te zetten van generalisme naar specialisme om zodoende de kwaliteit te verbeteren en de kwetsbaarheid te verminderen. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording (door het college) is binnen **BLNP** gezamenlijk opgepakt. Op dit moment is de wet nog niet door het Parlement, maar zeker is dat de invoering met ingang van het verslagjaar 2022 zal plaatsvinden. Binnen **BLNP** wordt een nulmeting gemaakt om te kijken waar de gemeenten staan en er is een gezamenlijk beleidskader opgesteld dat aan de gemeenteraden wordt aangeboden.

ICT

In 2022 wil het taakveld **ICT** verder doorgroeien op de afgesproken onderdelen, zoals:

- Gezamenlijke beleidsontwikkeling;
- Het verder uitbouwen van de afspraken en maatregelen in het beleidsveld informatieveiligheid;
- Het doorgaan met het verder afstemmen van de technische keuzen en het toegroeien naar een uniforme architectuur in het technisch beheer;
- Het uitbouwen van de gebruikersondersteuning;

De focus zal de komende jaren blijven liggen op:

- De uitbouw van de BLNP-office 365 omgeving; Naast het video bellen gaan de gemeenten meer gebruik maken van bestandsdeling via Teams en de koppeling daarvan naar zaaksystemen;
- De beveiliging van data en systemen. Dat zal steeds vergaande aandacht blijven vragen.
- De technische ontwikkelingen, die steeds sneller gaan en daarop blijven anticiperen;
- De beleidskeuze: Cloud tenzij, de applicaties komen meer op afstand en dat betekent een successievelijke afbouw van de eigen omgevingen;
- De werkplekken in BLNP, die steeds verder op elkaar worden afgestemd;
- Het jaarplan, wat de leidraad is van de jaarlijkse agenda.

HRM

Ook het jaar 2022 staat in het teken van harmoniseren, zowel binnen de Personeels- en Salarisadministratie als binnen het team HR-Beleid en Advies. Een continu proces, waarbij, net als in 2021, sprake is van doorontwikkeling van het e-HRM systeem dat door de vier gemeenten gebruikt wordt.

De implementatie van aangepast HR-beleid en processen heeft impact op de hele organisatie en vraagt om zorgvuldige afstemming en fasering. Dit is ook terug te zien bij het harmoniseren van de arbeidsvoorwaarden van de vier gemeenten. Dit vraagt meer tijd en zal in 2022 voortgezet worden. De harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden zien de gemeenten als een kans om te zorgen voor een goede en concurrerende arbeidsmarktpositie: zo zijn en blijven de vier gemeenten een aantrekkelijke werkgever!

De huidige krapte op de arbeidsmarkt vraagt ook om doelgroepgerichte en onderscheidende arbeidsmarktcommunicatie. In 2022 gaat HRM aan de slag met de aanbevelingen uit een afstudeeronderzoek dat in het najaar 2021 voor de vier gemeenten uitgevoerd wordt.

Juridisch

In 2022 gaat het team juridisch onverminderd door om één teambrede benadering en uitvoering van Juridische dienstverlening verder te borgen in de vier gemeenten. Daarbij zal de focus voor het nog lopende en aankomende jaar onder andere liggen op de volgende punten:

- Uitvoering geven aan het BLNP-breed opgestelde jaarplan;
- Toewerken naar (verdere) uniformering en integraal gebruik van zaaksystemen;
- Mogelijke formatieve knelpunten in beeld krijgen en oplossen;
- (Verdere) integratie/synergie realiseren tussen het cluster Juridische Advisering en het cluster Privacy;
- Realisatie en coördinatie van het implementatieplan Wet Open Overheid;
- Teamontwikkeling Juridisch BLNP.

Informatieveiligheid

De vernietigende cyberaanval op de gemeente Hof van Twente laat zien dat ook gemeenten doelwit zijn van cybercriminelen en welke enorme schade er kan worden aangericht. Hoe gaat Bunschoten om met deze dreiging en risico's, en welke maatregelen neemt de gemeente?

De activiteiten die uitgevoerd worden zijn gebaseerd op de verplichte overheidsnorm voor informatieveiligheid. Dat is de BIO. Op basis van de BIO wordt periodiek een risicoanalyse gemaakt en op grond daarvan maakt de gemeente keuzes voor het implementeren van maatregelen. Het actieplan 2021/2022 is daarvoor opgesteld en wordt gebruikt als leidraad. Door aan steeds meer BIO-normen te voldoen zal de weerbaarheid ook steeds verder toenemen.

De CISO besteedt extra aandacht aan bewustwording door onder meer trainingen aan te bieden aan alle medewerkers. Er wordt verder gegaan met het vastleggen van BIO-verplichtingen in beleid en het professionaliseren van processen. De weg naar implementatie van actieve netwerkmonitoring (een onderdeel van GGI-Veilig) wordt vervolgd. Hiermee kunnen de gevolgen van aanvallen worden verminderd of in sommige gevallen worden voorkomen. Elk jaar laat Bunschoten een penetratietest uitvoeren op het gemeentelijke netwerk en als er kwetsbaarheden worden gevonden wordt dit opgelost. Er wordt alles aan gedaan om datalekken te voorkomen. Als er toch een ernstig datalek is dan wordt dit gemeld indien nodig aan de Autoriteit Persoonsgegevens en eventueel aan de betrokkenen. Er wordt verantwoording afgelegd over informatieveiligheid via de verplichte ENSIA. Op het thema informatieveiligheid wordt zo veel mogelijk samengewerkt binnen de samenwerking BLNP.

Planning en control

De planning en control cyclus begint met het opstellen van de kadernota voor het komende jaar, daar vloeit de programmabegroting uit voort. Er zijn twee tussentijdse bestuursrapportages over het lopende jaar. Eén in het voorjaar, de andere is in het najaar. Het laatste document in de cyclus is de programmarekening, dat is de verantwoording van het afgelopen jaar.

Deze cyclus is onderdeel van de BLNP samenwerking. Er wordt voornamelijk ingezet op een uniforme werkwijze bij het opstellen van de begroting en jaarrekening.

3.6 Verbonden partijen

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf verbonden partijen is opgenomen in artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf verbonden partijen bevat tenminste de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting. Daarnaast de beleidsvoornemens omtrent de verbonden partijen en een lijst van de verbonden partijen.

De paragraaf verbonden partijen gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente participeert en tevens een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen.

Inleiding

Aan de hand van de begroting, jaarrekening en via de diverse bestuurlijke overleggen kan de gemeente haar bestuurlijke invloed gestalte geven bij de verbonden partijen. Voor het instellen, dan wel beëindigen van nieuwe verbonden partijen worden voorstellen aan de raad gedaan waarbij naast de beleidsinhoudelijke aspecten ook de financiële consequenties inzichtelijk worden gemaakt.

De verbonden partijen zijn al bij de verschillende programma's genoemd. In deze paragraaf gaat het vooral om het financiële aspect van de verbonden partij.

Verbonden partijen

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus - Tricijn (GBLT)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in gemeentebegroting:	Programma <u>Bestuur en ondersteuning</u>
Belang van deelname in de verbonden partij: 	Juiste en klantgerichte uitvoering van gemeentelijke belastingverordening en kwijtscheldingsregels en waardering onroerende zaken.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De grondslagen voor de gemeentelijke bijdrage zijn ontleend aan de Basisregistratie Personen en de <u>WOZ</u> -basisregistratie (aantallen inwoners en <u>WOZ</u> -objecten).
Bijdrage Bunschoten:	€ 352.000,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 4.104.000,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 4.286.000,- (ultimo 2020, inclusief resultaat)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 4.700.000,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	<u>GBLT</u> beschikt in principe niet over eigen (weerstand)vermogen; financiële resultaten worden verrekend met de deelnemers van de gemeenschappelijke regeling.

Bureau regio Amersfoort

Juridische rechtsvorm:	Samenwerking
Programma in begroting:	Programma <u>Bestuur en ondersteuning</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Op een duurzame en effectieve manier strategisch samen werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken.
Wijze bestuurlijk belang:	Bij elk onderwerp is een wethouder vertegenwoordigd.
Bijdrage Bunschoten	€ 55.000,-

Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Veiligheid</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Adequate brandweezorg, rampen- en crisisbestrijding
Wijze bestuurlijk belang:	De burgemeester is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse inwonersbijdrage op basis van verhoudingen van budgetten binnen het gemeentefonds, de zogenoemde 'ijkpuntscores'.
Bijdrage Bunschoten	€ 1.146.000,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 2.129.000,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 17.732.000,- (ultimo 2020), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 47.178.000,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Openbaar meldsysteem, Wet banenafpraak, Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren, Derde jaar WW-uitkering en exploitatierisico's.

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.

Juridische rechtsvorm:	Coöperatie
Programma in begroting:	Programma <u>Sport, cultuur en recreatie</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van de recreatie en de natuur.
Wijze bestuurlijk belang:	Vier stemmen in de algemene ledenvergadering
Wijze financieel belang:	Ledenrekening B € 20.000,-
Bijdrage Bunschoten:	€ 29.000,-
Meest recente financieel resultaat:	€ - 93.537,- resultaat voor bestemming 2020

Samenwerkingsverband sociale zaken Baarn, Bunschoten en Soest (BBS)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Naast het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van Werk en Inkomen voert de organisatie de zorgadministratie uit van de gemeenten en is <u>BBS</u> werkgever van medewerkers van de sociaal teams, die ondersteuning leveren dicht bij de inwoners van de drie gemeenten.
	
Wijze bestuurlijk belang:	Een wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Jaarlijkse bijdrage in de uitvoeringskosten.
Bijdrage Bunschoten:	Bijdrage in de uitvoering € 1.857.000,-. Hier is inbegrepen een bedrag van € 765.000,- voor het sociaal team.
Meest recente financieel resultaat:	€ 0,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 0,- (2020)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 0,- (2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Negatieve financiële effecten hebben een directe invloed op de doorbelasting van kosten naar de gemeenten.

Amfors Holding B.V. / RWA

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Sociaal domein</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Het voorkomen van structurele uitsluiting van bepaalde groepen kansarme werklozen.
Wijze bestuurlijk belang:	Elke deelnemende gemeente is in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Sociaal Domein
Wijze financieel belang:	De gemeente stelt de ontvangen rijksbijdrage <u>Wsw</u> volledig ter beschikking aan <u>RWA</u> . Daarnaast draagt elke gemeente naar rato bij in een eventueel negatief exploitatiesaldo.
Bijdrage Bunschoten:	€ 1.058.000,- (waarvan € 119.000,- bijdrage gemeente Bunschoten). Basis vastgestelde begroting <u>RWA 2022</u>
Meest recente financieel resultaat:	Exploitatietekort over 2020 was € 4,8 miljoen. Dit is aangezuiverd door Amfors met € 2,1 miljoen en door gemeenten met € 2,7 miljoen (waarvan Bunschoten € 105.000,-).
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 1,8 miljoen (ultimo 2020)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 11,6 miljoen (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Het aantal <u>SW</u> -ers binnen <u>RWA</u> neemt jaarlijks met zo'n 4% af. In combinatie met een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten worden opgevangen door een hoger nettoresultaat van Amfors. Zie hieronder bij Amfors Holding.

Juridische rechtsvorm:	Besloten Vennootschap (met gemeentelijke deelneming)
Programma in begroting:	Programma Sociaal domein
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Het in het kader van de bevordering van de arbeidsintegratie van gehandicapten en niet-gehandicapten in de regio Amersfoort, het oprichten van, deelnemen in, samenwerken met, beheren, besturen, exploiteren en financieren van andere vennootschappen en ondernemingen.
Wijze bestuurlijk belang:	De deelnemende gemeenten zijn aandeelhouder van Amfors Holding. Zij controleren begroting, jaarrekening en beleidsplannen. Daarnaast is er een Raad van Commissarissen bestaande uit personen zonder bestuurlijke binding met de gemeenten.
Wijze financieel belang:	De gemeente Bunschoten bezit 117 aandelen Amfors.
Bijdrage Bunschoten:	7%
Meest recente financieel resultaat:	Over 2020: € 0,- (betreft resultaat na aanzuivering tekort aan RWA van € 2,1 miljoen)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 2.500.000,- (ultimo 2020)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 2.334.226,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Door het dalende aantal SW-ers bij RWA en een afnemende rijksbijdrage moeten de toenemende kosten bij RWA worden opgevangen door een hoger netto resultaat van Amfors. De gemeente is erg afhankelijk van het behalen van de operationele resultaten van Amfors, die ter aanvulling van het negatief subsidieresultaat RWA nodig is om zodoende de gemeente niet meer te laten bijdragen.

Regionale uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma Volksgezondheid en milieu
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Het behartigen van de belangen van de deelnemers tezamen en van iedere deelnemer afzonderlijk op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het zorgdragen van een goede, klantvriendelijke en efficiënte uitvoering van de opgedragen milieutaken, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Bijdrage Bunschoten:	€ 507.000,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 502.000,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 1.659.000,- (ultimo 2020), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 2.612.000,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Outputfinanciering (productie, achterblijvende vraag, onvoldoende productiviteit en kengetallen), ziekteverzuim, wet- en regelgeving.

Gemeentelijke GezondheidsDienst regio Utrecht (GGDrU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke Regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Invulling geven aan de wettelijke rol bij crises en rampen. Bevorderen van een goede basisgezondheid en gelijke kansen op gezondheid voor de inwoners, onder meer door preventie.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	De kosten van de wettelijke basistaken worden bij alle deelnemers in rekening gebracht; keuzetaken/maatwerk alleen bij de gemeenten waarvoor de taken zijn uitgevoerd.
Bijdrage Bunschoten:	€ 879.048,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 2.264.263,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 5.142.740,- (ultimo 2020), inclusief resultaat
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 5.276.308,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	De verhouding tussen de vaste (inwoner)bijdrage en de maatwerk opbrengsten moet zodanig zijn, dat de GGDrU in de financieringsstructuur een eventuele daling van maatwerkinkomsten zelf kan opvangen.

Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Juridische rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	Zorgen voor goede, reguliere en milieu verantwoord transport, overslag, be- en verwerking van huishoudelijk afval uit de deelnemende gemeenten. Tevens kennisuitwisseling en vergroting op het gebied van efficiënte afvalinzameling en verwerking.
Wijze bestuurlijk belang:	De wethouder is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Wijze financieel belang:	Baten en lasten worden 100% aan de deelnemers doorberekend. De GR heeft een minderheidsbelang in de <u>NV ROVA Holding</u> (€ 4.538,-) en een 50%-belang in de <u>BV Afvaloverslag</u> (€ 9.000,-).
Bijdrage Bunschoten:	€ 684.336,-
Meest recente financieel resultaat:	€ 165.612,- (2020)
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 696.111,- (ultimo 2020)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 22.327.385,- (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	Normale bedrijfsrisico's zoals rente-, krediet-, debiteuren- en investeringsrisico's

N.V. ROVA Holding

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Dienstverleningsovereenkomst voor de inzameling en verwerking van afvalstoffen en grondstoffen. Ook het beheer van de inzamelmiddelen valt hieronder. De bestaande inzamelmiddelen zijn tegen boekwaarde overgedragen aan <u>ROVA Activa Beheer B.V.</u>
Wijze bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (circa 2% van de uitstaande aandelen A, B en C)
Wijze financieel belang:	205 aandelen B (gewaardeerd tegen € 313.640,-)
Bijdrage Bunschoten:	€ 949.000,- (taken conform dienstverleningsovereenkomst)
Meest recente financieel resultaat:	€ 5.057.000,- (2020). Een deel van het resultaat wordt als dividend uitgekeerd. Het begroot (verwacht) dividend over 2021 bedraagt € 80.000,-.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 35.111.000,- (ultimo 2020)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 57.238.000,- (ultimo 2020), inclusief achtergestelde lening van € 9.590.000,-.
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn beperkt.

Vitens NV

Juridische rechtsvorm:	Naamloze Vennootschap
Programma in begroting:	Programma <u>Volksgezondheid en milieu</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland en verzorgt de drinkwatervoorziening in de gemeente Bunschoten. Vitens is in 2006 ontstaan uit fusies van lokale en regionale drinkwaterbedrijven.
Wijze bestuurlijk belang:	0,281% van het totaal aantal aandelen
Wijze financieel belang:	16.219 aandelen (gewaardeerd tegen € 16.219,-)
Meest recente financieel resultaat:	€ 23,9 miljoen (2020) De verwachting is dat de komende jaren geen dividend wordt uitgekeerd.
Meest recente omvang eigen vermogen:	€ 557,1 miljoen (ultimo 2020)
Meest recente omvang vreemd vermogen:	€ 1.340,1 miljoen (ultimo 2020)
Risico's voor financiële positie gemeente:	De financiële risico's zijn zeer beperkt. Er is geen verplichte afdekking van een eventueel tekort; aandeelhouders van een NV zijn niet aansprakelijk voor de schulden van een NV.

Stichting MooiSticht

Juridische rechtsvorm:	Stichting
Programma in begroting:	Programma <u>Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing</u>
Belang van deelname in de verbonden partij:	 Goede en onafhankelijke ruimtelijke advisering bij ruimtelijke plannen.
Wijze bestuurlijk belang:	De burgemeester is vertegenwoordigd in het algemeen én dagelijks bestuur.
Wijze financieel belang:	Facturering van de uitgebrachte welstandsadviezen.
Bijdrage Bunschoten:	Ongeveer € 42.000,-

3.7 Grondbeleid

(Commissie Bestuur en Middelen)

Het wettelijk kader voor het opstellen van een paragraaf grondbeleid is opgenomen in artikel 16 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De paragraaf grondbeleid geeft tenminste:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;*
- Een aanduiding van de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk gemeente het grondbeleid uitvoert;*
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;*
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;*
- De beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.*

Geen dag is hetzelfde, elke dag is anders en heeft haar eigen zorgen. Ook de economie staat niet stil, hoogconjunctuur en laagconjunctuur wisselen elkaar af. Op het moment van dit schrijven leven we in een hoogconjunctuur, met de onzekerheid van COVID en lage rentestanden. De woningmarkt is overspannen en als men een woning verkoopt hoeft men niet lang te wachten voordat deze verkocht wordt. Dit merkt de gemeente ook, de grondexploitaties staan er relatief gezien erg rooskleurig voor. Dit kan echter snel veranderen, op dit moment zijn de signalen nog positief. De markt merkt ook dat er in vastgoed en grond geld te verdienen is. Als er verandering in dit positieve beeld komt, dan zal dit tussentijds, dan wel met het MPG 2021, worden aangegeven.

Sinds de vorige begroting zijn er twee nieuwe grondexploitaties bijgekomen: De Kronkels-Zuid en Rengerswetering eiland 6. Voor elke ontwikkeling wordt gekeken welk gemeentelijk grondbeleid wordt gevolgd. Dit kan actief of facilitair grondbeleid zijn, dit staat beschreven in de nota Grondbeleid.

Het MPG 2020 is op basis van de rekeningcijfers 2020 vastgesteld in de raad op 27 mei 2021. De gegevens die in het MPG 2020 zijn opgenomen zijn nog steeds relevant. De meeste eindresultaten zijn nagenoeg gelijk aan de resultaten die in het vastgestelde MPG 2020 zijn genoemd.

Per complex worden de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van het MPG 2020 genoemd. De wijzigingen ten opzichte van het vastgestelde MPG zijn doorgevoerd in een nieuw totaaloverzicht 'gronden in exploitatie'. Dit overzicht en het overzicht 'totale cumulatieve kasstroom' worden in deze paragraaf opgenomen.

Het MPG wordt begin 2022 geactualiseerd op basis van de jaarcijfers van 2021. Het MPG 2021 wordt ter vaststelling aan de raad aangeboden in het tweede kwartaal van 2022.

Afwijkingen

Diverse grondexploitaties wijzigen niet/nauwelijks ten opzichte van het laatst vastgestelde MPG. Deze worden dan ook niet verder genoemd in onderstaande toelichting.

Grondexploitatie bedrijventerrein De Kronkels-Zuid

Deze grondexploitatie zit nog aan het begin van het hele proces. Er zijn nog veel aspecten onzeker. Het streven blijft om de grondexploitatie budgetneutraal te laten verlopen. Wel kan gezegd worden dat er in 2022 mogelijk een herziening van de grondexploitatie zal komen. Dit omdat er een exploitatieplan wordt opgesteld, wat als handvat voor het verdere proces kan dienen. Hier zal in het MPG 2021 uitgebreid aandacht aan worden besteed. Met de huidige informatie blijft het verwacht resultaat nog steeds € 21.386,- positief.

Vennootschapsbelasting

De positieve ontwikkeling van de complexen betekent ook dat er over 2020 een voorlopige aanslag vennootschapsbelasting is ontvangen. Dit betekent dat bij het vaststellen van het MPG in enig jaar ook de ontwikkeling van de vennootschapsbelasting wordt betrokken.

Grondexploitatie Eemlandia

De grondexploitatie Eemlandia loopt al jaren en zal naar verwachting in 2021 worden afgesloten. De oude zuivelfabriek wordt opgeknapt en er worden 15 woningen gerealiseerd. Het te verwachten eindresultaat is € 24.200,- negatief. Met het verwachte negatief resultaat is rekening gehouden bij de voorziening verlieslatende complexen.

Grondexploitatie Zuyderzee

In samenspraak met de projectontwikkelaar is ervoor gekozen om de grondexploitatie één jaar langer open te laten. De grondexploitatie wordt in 2021 afgesloten. Het verwachte negatief resultaat stand MPG 2020 is minimaal gewijzigd en bedraagt nu € 93.293,- negatief. Het verwachte negatief resultaat komt ten laste van de voorziening verlieslatende complexen en kan nog wijzigen door positieve en negatieve risico's.

Grondexploitatie Noordelijke Kampen (eiland 3)

De grondexploitatie Noordelijke Kampen zal naar alle waarschijnlijk in 2021 worden afgesloten. Het verwacht resultaat is met ongeveer € 200.000,- toegenomen. Dit komt mede doordat deze grondexploitatie op zijn einde loopt, er is een steeds beter beeld van de kosten. Uit voorzichtigheidsoogpunt is er niet meer afgeraamd dan dat nog nodig is. Dit is een voorzichtige aanname. In het MPG 2021 zal dit concreter zijn. Het huidige verwachte resultaat is nu € 229.061 positief.

Grondexploitatie Zuiderland (eiland 4)

In vergelijking met de vorige begroting is de grondexploitatie Zuiderland aanzienlijk positiever geworden, dit is al uiteengezet in het MPG 2020 (positieve aanbestedingen/tenders). Het huidige verwachte resultaat is op het moment van schrijven € 2.141.432,- positief. Dit is een kleine € 10.000,- positiever dan het MPG 2020, dit komt door een rentevoordeel.

Totaaloverzicht gronden in exploitatie 2021 tot en met 2023

In dit overzicht staan alle projecten voor de komende jaren.

Complexen	B/E	Saldo Boekwaarde per 1-1-2021	Prognose Uitgaven 2021	Prognose Inkomsten 2021	Prognose Boekwaarde per 31-12-2021	Prognose Uitgaven 2022	Prognose Inkomsten 2022	Prognose Boekwaarde per 31-12-2022	Prognose Uitgaven 2023	Prognose Inkomsten 2023	Prognose Boekwaarde per 31-12-2023
0 Algemeen beheer	B	-			-	5.722.785	-	-	4.977.086	3.012.914	-
4 De Kronkels-Zuid	B	-1.238.160	5.979.065	-	-7.217.225			-12.940.011			-14.904.183
4 Afwikkeling (positief resultaat)	E	-10.118	89.082	75.000	-						
21 Eemlandia	E			24.200							
21 Afwikkeling (negatief resultaat)	E	-318.117	56.469	281.293	-						
33 Zuyderzee	E			93.293							
33 Afwikkeling (negatief resultaat)	E	4.321.842	4.092.781	-	-						
41 Noordelijke Kampen (E3)	E		229.061								
41 Afwikkeling (positief resultaat)	E	-5.445.005	3.149.541	9.959.357	1.364.811	2.182.835	5.424.715	4.606.690	1.772.302	236.404	3.070.792
45 Zuiderland (E4)	E										
45 Afwikkeling (positief resultaat)	E	-7.266.861	126.862	-	-7.393.723	107.437	-	-7.501.160	88.512	-	-7.589.672
46 Zuidelijke Hoven (E5)	E										
46 Afwikkeling (positief resultaat)	E	-	5.931.602	-	-5.931.602	75.557	-	-6.007.159	76.638	-	-6.083.797
47 Eiland 6	E										
47 Afwikkeling positief resultaat)	E										
TOTAAL COMPLEXEN		-9.956.419	19.654.463	10.433.142	-19.177.740	8.088.615	5.424.715	-21.841.640	6.914.536	3.249.317	-25.506.859
AF: voorziening verlieslatend		4.081.233	117.493		3.963.712			3.963.712			3.963.712
Balanswaarde:		-5.875.186			-15.214.028			-17.877.928			-21.543.147
Algemeen beheer	B	-			-						-
Bedrijventerreinen	E	-1.238.160	5.979.065	-	-7.217.225	5.722.785	-	-12.940.011	4.977.086	3.012.914	-14.904.183
Gronden in exploitatie		-8.718.259	13.675.398	10.433.142	-11.960.514	2.365.830	5.424.715	-8.901.629	1.937.451	236.404	-10.602.676
		-9.956.419	19.654.463	10.433.142	-19.177.740	8.088.615	5.424.715	-21.841.640	6.914.536	3.249.317	-25.506.859

Totaaloverzicht gronden in exploitatie 2024, 2025 en na 2025

Prognose uitgaven, inkomsten en boekwaarde na 2025 is een optelling van de jaren die nog volgen na het boekjaar 2025.

Complexen	B/E	Prognose Boekwaarde per 31-12-2023	Prognose Uitgaven 2024	Prognose Inkomsten 2024	Prognose Boekwaarde per 31-12-2024	Prognose Uitgaven 2025	Prognose Inkomsten 2025	Prognose Boekwaarde na 31-12-2024	Prognose Uitgaven na 2025	Prognose Inkomsten na 2025	Prognose Boekwaarde na 31-12-2025
0 Algemeen beheer	B	-			-			-			-
4 De Kronkels-Zuid	B	-14.904.183	106.770	5.096.846	-9.914.107	461.361	5.173.298	-5.202.170	2.159.206	7.382.762	-
4 Afwikkeling (positief resultaat)	B								21.386		-
21 Eemlandia	E										
21 Afwikkeling (negatief resultaat)	E										
33 Zuyderzee	E										
33 Afwikkeling (negatief) resultaat	E										
41 Noordelijke Kampen (E3)	E										
41 Afwikkeling (positief) resultaat	E										
45 Zuiderland (E4)	E	3.070.792	258.084	23.228	2.835.937	141.952	9.615	2.703.600	567.785	5.618	-
45 Afwikkeling (positief resultaat)	E								2.141.432		
46 Zuidelijke Hoven (E5)	E	-7.589.672	88.897	-	-7.678.568	76.786	7.763.712	-			
46 Afwikkeling (positief resultaat)	E					8.358					
47 Eiland 6	E	-6.083.797	165.187	-	-6.248.984	3.865.231	-	-10.114.215	6.177.483	16.296.997	-
47 Afwikkeling positief resultaat)	E								5.299		
TOTAAL COMPLEXEN		-25.506.859	618.938	5.120.074	-21.005.722	4.553.688	12.946.626	-12.612.785	11.072.592	23.685.377	-
AF: voorziening verlieslatend		3.963.712			3.963.712	3.963.712		-			-
Balanswaarde:		-21.543.147			-17.042.010			-12.612.785			-
Algemeen beheer	B	-			-			-			-
Bedrijventerreinen	E	-14.904.183	106.770	5.096.846	-9.914.107	461.361	5.173.298	-5.202.170	2.180.592	7.382.762	-
Gronden in exploitatie		-10.602.676	512.167	23.228	-11.091.615	4.092.327	7.773.327	-7.410.615	8.892.000	16.302.615	-
		-25.506.859	618.938	5.120.074	-21.005.722	4.553.688	12.946.626	-12.612.785	11.072.592	23.685.377	-

Kasstroom

Onderstaande tabel geeft de cumulatieve kasstroom voor de komende jaren weer. Hierin staan de financiële stromen die nodig zijn voor de grondexploitatie. Daarnaast staan ook de inkomsten. In deze kasstroom zijn alleen de projecten opgenomen die ook in het totaaloverzicht grondexploitatie 2021 tot en met na 2025 zijn genoemd.

Omschrijving	Boekingen t/m 30-06- 2021	Verwachte mutaties vanaf 01-07- 2021	Totaal 2021	Planjaar 2022	Planjaar 2023	Planjaar 2024	Planjaar 2025	Planjaren na 2025	Totaal
Uitgaven									
Grondverwerving	4.535.282	6.873.148	11.408.430	4.192.653	814.317	10.923	10.923	-	16.437.246
Bouw en woonrijp maken	856.939	4.811.554	5.668.493	2.780.606	4.560.457	-106.202	3.846.892	4.843.348	21.593.594
Overige kosten	51.214	1.133.956	1.185.170	335.572	640.572	191.760	159.796	359.679	2.872.549
Totale uitgaven	908.153	12.818.659	18.262.093	7.308.831	6.015.346	96.481	4.017.611	5.203.027	40.903.389
Inkomsten									
Bijdragen van derden	75.000	-	75.000	-	-	-	-	-	75.000
Verkopen	489.247	9.282.959	9.772.206	5.054.407	2.924.520	4.874.200	8.674.200	23.120.877	54.420.410
Totale inkomsten	564.247	9.282.959	9.847.206	5.054.407	2.924.520	4.874.200	8.674.200	23.120.877	54.495.410
Saldo inkomsten -/- uitgaven	-343.906	-3.535.700	-8.414.887	-2.254.424	-3.090.826	4.777.719	4.656.589	17.917.850	13.592.021

4. BIJLAGEN

4.1 Overhead

Wat is overhead?

Het BBV geeft de volgende definitie van overhead: *‘alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces’*. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden.

Uitsplitsing taakveld 0.4 Overhead

De overhead wordt begroot (en verantwoord) op taakveld 0.4. Onderstaande verdeling geeft het saldo weer van de begrote inkomsten en uitgaven op het taakveld. Voor diverse onderdelen is een uitzondering gemaakt. Dit geldt voor de reiniging, riolering, begraven, marktgelden en leges. Ook bij grondexploitatie en investeringen mag de overhead doorberekend worden. De doorberekening staat apart vermeld.

	Begroot 2022
Salaris overhead, inclusief inhuur	€ 3.175.039
Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie	€ 14.204
Personeel en organisatie	€ 344.013
Interne en externe communicatie	€ 65.628
Juridische zaken	€ 56.982
Informatievoorziening en automatisering	€ 883.681
Facilitaire zaken en huisvesting	€ 1.014.694
Archief en postzaken	€ 11.434
<u>BLNP</u> samenwerking	€ 203.249
Doorberekening naar taakvelden	€ -689.125
Doorberekening naar investeringen en/of grondexploitatie	€ -373.243
	€ 4.706.556

Deze kosten worden verantwoord op het taakveld overhead. De kosten van personeel in het primaire proces wordt aan de hand van een percentage rechtstreeks doorberekend aan de betreffende taakvelden.

In het programma Bestuur en ondersteuning is bij de verplichte indicatoren (blz. 26) het percentage opgenomen dat wordt gehanteerd voor de opslag op totale lasten. Dit is berekend op afgerond 10% (totale overhead gedeeld door de totale lasten inclusief grondexploitatie).

4.2 Kerngegevens

Algemene uitgangspunten	2022	2023	2024	2025
Inflatiecorrectie budgetten (meerjaren constante prijzen)	1,4%	0%	0%	0%
Sociale structuur				
Aantal inwoners	22.180	22.305	22.405	22.505
<i>waarvan</i>				
< 18 jaar	5.054	5.028	5.020	5.023
18 t/m 64 jaar	13.440	13.507	13.529	13.536
65 t/m 74 jaar	2.113	2.111	2.125	2.152
75 t/m 84 jaar	1.251	1.329	1.389	1.439
> 85 jaar	322	330	342	355
Fysieke structuur				
Oppervlakte gemeente	3.039 ha	3.039 ha	3.039 ha	3.039 ha
Binnenwater	442 ha	442 ha	442 ha	442 ha
Aantal woonruimten	8.746	8.796	8.846	8.896
Financiële structuur				
Uitgedrukt in bedragen per inwoner (x € 1,-)				
Gewone uitgaven (excl. grondexploitatie)	2.112,64	2.148,87	2.107,68	2.014,56
Opbrengst belastingen, incl. leges en andere rechten	437,76	439,79	437,83	435,88
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	1.292,40	1.255,39	1.244,88	1.240,80
Vaste schuld	1.255,64	1.437,35	1.301,94	878,92
Standen per 1 januari				
Reserves van de algemene dienst	776,11	854,69	986,90	1.087,94
Voorzieningen van de algemene dienst	265,50	271,94	285,71	305,36
Reserves grondexploitatie	215,19	208,96	203,35	198,44
Voorzieningen grondexploitatie	178,71	177,71	176,91	176,13
<i>Weerstandsvermogen</i>				
reserve algemene dienst; reserve grondexploitatie en voorziening grondexploitatie en precario kabels/leidingen	899,73	1.025,69	1.120,69	1.142,77

4.3 Overzicht directe en indirecte subsidies

In onderstaand overzicht zijn de subsidieplafonds opgenomen. Deze verdeling is te vinden in het jaarprogramma subsidies. De ramingen zijn gebaseerd op de cijfers van 2021 en aangepast met het inflatiepercentage. Op basis van het welzijnsplan 2022 (begin 2022) kan het zijn dat er nog een onderlinge verschuiving plaatsvindt.

Programma (bedragen afgerond op € 1.000,-)	2021	2022
Jeugd	228.000	231.000
Zorg	632.000	641.000
Cultuur	634.000	654.000
Leefbaarheid en sociale samenhang	236.000	239.000
<i>Overige subsidies:</i>		
Kindercentra	164.000	114.000
Historisch aanzien Museumhaven	66.000	67.000
Toerisme	46.000	47.000
Citymarketing	28.000	28.000
Collectieve preventie en preventieve verslavingszorg	32.000	32.000
Burgerparticipatie Sociaal domein	5.000	5.000
Maatschappelijke begeleiding statushouders	40.000	44.000
Preventie schuldhulpverlening	3.000	3.000
Muziek	15.000	15.000
Eenmalige subsidies	21.000	20.000
Totaal	2.150.000	2.127.000

Bij de bespreking van het onderwerp indirecte subsidies is toegezegd dat globaal zou worden bekeken wat de risico's zijn die de gemeente loopt bij het verstrekken van de leningen aan verenigingen en instellingen. Er wordt gesproken over de verenigingen die rente en aflossingsverplichtingen kennen of die huur moeten betalen. Deze risico's zijn verwaarloosbaar klein. Er wordt voldaan aan de aflossings- en huurverplichtingen. Er is geen reden om hier aanvullende maatregelen te nemen.

Op de volgende pagina is een overzicht gegeven van de indirecte subsidies per 2022. In het kader hieronder een toelichting op de tabel.

De lasten zijn in de volgende categorieën onderverdeeld:

Kapitaallasten → De lasten van de investeringen/subsidies/geldleningen op basis van onder andere de nota Stimulus en de voorlopers daarvan, voor zover deze nog in de administratie zijn opgenomen. Deze lasten nemen in de loop van de tijd af en zijn niet beïnvloedbaar. De lasten zijn lager, omdat met een lager rentepercentage is gerekend.

Derden → Het gaat hier om het dagelijks onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en sportvelden. Dit onderhoud is noodzakelijk om de voorzieningen in stand te houden. Ook de verzekeringspremies en overige zakelijke lasten zijn hierbij inbegrepen.

Reserveringen → Onder deze post worden de jaarlijkse stortingen in de voorziening onderhoud gebouwen/sportvelden weergegeven. Deze stortingen zijn bedoeld om op enig moment het groot onderhoud te kunnen uitvoeren en zo de gebouwen/sportvelden in stand te houden. Hier liggen de diverse onderhoudsplannen aan ten grondslag. Ook hier geldt dat deze lasten in principe als vast moeten worden beschouwd.

Totale lasten → Het totaal van de lasten. Gelet op de aard en beïnvloedbaarheid van de lasten zijn hier nagenoeg geen besparingen te realiseren.

Inkomsten → Hier zijn de bedragen geraamd die bij de verenigingen in rekening worden gebracht, voornamelijk op basis van het geldende tarievenbeleid.

Saldo → Het saldo van lasten en inkomsten is het bedrag van de indirecte subsidies.

Jaar	Oorspr. Bedrag kapitaal uitgaven	Percentage/ maatsaf	Totaal van de afschr.- aflossing begin diensjaar	(Extra) afschrijvingen	(Extra) aflossingen	Boekwaarde begin 2022	Boekwaarde eind 2022	Toege-rekende rentelasten 1,0%	Totaal kapitaal-lasten	Derden onderhoud	Voorziening groot onderhoud vervanging	Totaal Lasten	Totaal Baten	Saldo
	Geldlening realisering Korengebouw	50 jr. ann				181.512,09	181.512,09	1.815,12	1.800,00			1.800,00		-1.800,00
	Aankoop scheepswerf	40 jr.	321.317,53	5.815,10		61.061,39	55.246,29	610,61	6.400,00			6.400,00		-6.400,00
1997	Aankoop grond Havenstraat		234.000,00			234.000,00	234.000,00	2.340,00	2.300,00			2.300,00		-2.300,00
	Bldrpage St Botterwerf Spakenburg	40 jr.	74.873,74	1.871,88		27.140,74	27.140,74	290,13	2.200,00			2.200,00		-2.200,00
	Totaal Botterwerf		367.178,65	7.686,98		324.074,01	316.387,03	3.240,74	10.900,00			10.900,00		-10.900,00
2007	Uitbreiding museum Spakenburg, 1e fase	40 jr. ann	573.118,94	12.610,56		417.385,88	404.775,32	8.633,64	21.200,00			21.200,00		-21.200,00
2007	Uitbreiding museum Spakenburg, 2e fase	25 jr. ann	106.110,14	4.460,40		53.650,82	49.190,42	1.166,04	5.600,00			5.600,00		-5.600,00
2007	Aankoop grond museum Spakenburg		282.000,00			282.000,00	282.000,00	2.820,00	2.800,00			2.800,00		-2.800,00
	Totaal Museum		208.192,38	17.070,96		753.036,70	735.965,74	12.619,68	29.600,00	11.200,00	28.000,00	68.800,00	61.000,00	-7.800,00
2007	Korenmolens De Hoop	40 jr. ann	317.000,00	4.689,44		257.310,92	252.621,48	2.573,11	7.300,00			7.300,00		-7.300,00
2021	Voorfinanciering Bibliotheek Eemland	15 jr.	150.000,00	10.000,00		140.000,00	130.000,00	1.400,00	11.400,00			11.400,00		-11.400,00
	Totaal cultureel Bunschoten		2.300.993,83	39.447,38		1.655.933,72	1.616.486,34	21.648,65	61.000,00	11.200,00	28.000,00	100.200,00	61.000,00	-39.200,00
	Renovatie bijvelden w/ Eemdijk	15 jr.	48.916,73	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00	36.000,00	30.000,00	66.000,00	18.000,00	-48.000,00
	Subsidie was-/kleedruimte w/ Eemdijk	15 jr.	25.991,05	1.732,75		5.486,85	3.754,10	54,87	1.800,00			1.800,00		-1.800,00
	Geldlening was-/kleedruimte w/ Eemdijk	50 jr.	25.991,05		1.732,74	6.930,91	5.198,17	69,31	100,00			100,00		-100,00
	Subsidie was-/kleedruimte w/ Eemdijk	15 jr.	50.489,42	3.365,96		10.658,90	7.292,94	106,59	3.500,00			3.500,00		-3.500,00
	Geldlening was-/kleedruimte w/ Eemdijk	50 jr.	50.489,42		3.365,96	13.463,86	10.097,90	134,64	100,00			100,00		-100,00
	Renovatie de Vinken: w/ Eemdijk	25 jr.	25.000,00	1.000,00		14.000,00	13.000,00	140,00	1.100,00			1.100,00		-1.100,00
	Totaal w/ Eemdijk		226.877,67	6.098,71	5.098,70	50.540,52	39.543,11	505,41	6.600,00	36.000,00	30.000,00	72.600,00	18.000,00	-54.600,00
	Subsidie was-/kleedruimte RC Spakenburg	15 jr.	10.928,17	725,54		2.282,34	1.556,80	22,82	700,00	13.500,00	1.000,00	15.200,00	2.750,00	-12.450,00
	Geldlening was-/kleedruimte RC Spakenburg	50 jr.	10.928,17		728,55	2.914,22	2.185,67	29,14	0,00			0,00		0,00
2000	Renovatie toplaag handbalvelden, HVBS	20 jr.	30.803,16	800,00		0,00	0,00	0,00	0,00	3.100,00	6.000,00	9.100,00	1.400,00	-7.700,00
	Renovatie de Vinken: Handbalvelden, HVBS	25 jr.	20.000,00			11.200,00	10.400,00	112,00	900,00			900,00		-900,00
2003	Geldlening Ruitersportcentrum	50 jr.	73.400,00	600,00		73.400,00	73.400,00	734,00	700,00			700,00		-700,00
	Renovatie de Vinken: Paardesport	25 jr.	15.000,00			8.400,00	7.800,00	84,00	700,00			700,00		-700,00
2010	Geldlening stichting 4B (Boulamis)	50 jr.	63.724,50			63.724,50	63.724,50	637,25	600,00			600,00	1.050,00	450,00
2010	Geldlening vogelver. Vogelvreugde	50 jr.	20.000,00			20.000,00	20.000,00	200,00	200,00			200,00		-200,00
	Renovatie de Vinken:													
	Aanleg atletiekbaan Quo Vadis	25 jr.	182.000,00	7.280,00		101.920,00	94.640,00	1.019,20	8.300,00	3.100,00		11.400,00	3.800,00	-7.600,00
	Overige verenigingen		426.784,00	9.405,54	728,55	283.841,06	273.706,97	2.838,41	12.100,00	19.700,00	7.000,00	38.800,00	9.000,00	-29.800,00
	Totaal sportpark de Vinken		653.661,67	15.504,25	5.827,25	334.381,58	313.050,08	3.343,82	18.700,00	55.700,00	37.000,00	111.400,00	27.000,00	-84.400,00
2000	Geldlening kleedkamers IJsselmeervogels	20 jr.	128.117,13			0,00	0,00	0,00	0,00	47.000,00	94.000,00	141.000,00	41.000,00	-100.000,00
	Subsidie 9 kleedkamers IJsselmeervogels	15 jr.	182.163,00			0,00	0,00	0,00	0,00			0,00		0,00
	Geldlening 9 kleedkamers IJsselmeervogels	15 jr.	182.163,00		12.144,08	12.144,08	12.144,08	121,44	100,00			100,00		-100,00
	Totaal IJsselmeervogels		492.443,13	0,00	12.144,08	12.144,08	0,00	121,44	100,00	47.000,00	94.000,00	141.100,00	41.000,00	-100.100,00
	Subsidie kleedkamers SV Spakenburg	20 jr.	193.090,00			0,00	0,00	0,00	0,00	47.000,00	94.000,00	141.000,00	41.000,00	-100.000,00
	Geldlening kleedkamers SV Spakenburg	20 jr.	193.090,00	0,00	0,00	0,21	0,21	0,00	0,00			0,00		0,00
	Totaal Spakenburg		386.180,00	0,00	0,00	0,00	0,21	0,00	0,00	47.000,00	94.000,00	141.000,00	41.000,00	-100.000,00
	Totaal sportpark Westmaat		878.623,13	0,00	12.144,08	12.144,08	0,21	121,44	100,00	94.000,00	188.000,00	282.100,00	82.000,00	-200.100,00

2005	Lening T.V. De Eemslag	24.350,00	40 jr.					24.350,00	24.350,00	243,50	200,00			200,00		-200,00
2004	Grondaankoop Agiltas	34.034,00	15 jr.					34.034,00	34.034,00	340,34	300,00			300,00		-300,00
2004	Geldlening Agiltas	65.525,00	50 jr.					65.525,00	65.525,00	655,25	700,00			700,00		-700,00
2010	Geldlening Agiltas sportvoer	70.211,49	50 jr.					70.211,49	70.211,49	702,11	700,00			700,00		-700,00
2010	Geldlening Agiltas kleedkamers	39.096,07	50 jr.					39.096,07	7.737,89	103,44	100,00			100,00		-100,00
2010	subsidie Agiltas kleedkamers	39.096,07	15 jr.	28.751,78	2.606,41			9.991,15	7.384,74	99,91	2.700,00			2.700,00		-2.700,00
2003	Geldlening Denksportcentrum	88.302,00	15 jr.					88.302,00	883,02		900,00			900,00		-900,00
2000	Geldlening Denksportcentrum	39.705,77	50 jr.					39.705,77	397,06		400,00			400,00		-400,00
	Totaal sportpark Vaarweg	400.320,40		57.856,70	2.606,41			342.463,70	337.250,89	3.424,64	6.000,00			6.000,00		-6.000,00
	Totaal sportief Bunschoten	1.932.605,20		1.243.615,84	18.110,66			688.989,36	650.301,18	6.889,89	24.800,00			399.500,00	109.000,00	-290.500,00
	Geldlening St. Ongerweges	340.335,16	50 jr.	136.134,06				204.201,10	197.394,40	2.042,01	2.000,00			2.000,00		-2.000,00
2013	Geldlening kinderboerderij De Veldmuis	100.000,00	10 jr.	80.000,00				20.000,00	10.000,00	200,00	200,00			200,00		-200,00
	Herbestemming Brandaris	683.707,20	15 jr. ann	683.707,20				0,00	0,00	0,00	0,00	1.600,00		1.600,00	40.000,00	38.400,00
	Dienstencentrum De Haven	220.876,00	15 jr. ann	220.876,00				0,00	0,00	0,00	0,00			0,00		0,00
	Totaal zorgend Bunschoten	1.344.918,36		1.120.717,26	0,00			224.201,10	207.394,40	2.242,01	2.200,00			3.800,00	40.000,00	36.200,00
	Totaal Bunschoten	5.578.517,39		3.009.393,21	57.558,04			2.569.124,18	2.474.181,92	30.780,55	88.000,00			503.500,00	210.000,00	-293.500,00

4.4 Totaaloverzicht per taakveld 2022

Op deze pagina staan alle lasten van de programma's. Op de volgende pagina alle baten.

Bedragen x € 1.000,-		Leveringen en diensten					Overige	Totale	
Taakveld	Omschrijving	Salaris	Tractie	van derden	Over- drachten	Reser- veringen	Kapitaal- lasten	verreke- ningen	lasten
0.1	Bestuur	949		207	113	28			1.297
0.2	Burgerzaken	285		44	85		1		415
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	57					2		59
0.4	Overhead	3.422		1.974	3	94	486	-1.037	4.942
0.5	Treasury			11			0	277	288
0.6	Belastingen	11		19	259				289
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds								-
0.8	Overige baten en lasten			-167			-51		-218
0.10	Mutaties reserves					2.350			2.350
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten								-
	Totaal Bestuur en Ondersteuning	4.725	-	2.088	460	2.472	439	-760	9.423
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	43		62	1.144	18	53		1.321
1.2	Openbare orde en veiligheid	375		61	28		2		466
	Totaal Veiligheid	419	-	123	1.172	18	55	-	1.787
2.1	Verkeer en vervoer	682	91	893	1	938	477		3.082
2.2	Parkeren			135		22			157
2.3	Recreatieve havens	25		21		36	76		159
2.4	Economische havens en waterwegen			19					19
2.5	Openbaar vervoer	6		22	1	12	4		45
	Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat	713	91	1.089	2	1.008	558	-	3.460
3.1	Economische ontwikkelingen	67					23		90
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	156		5495			86	-5.723	13
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	18	7	26	18	5	7	21	101
3.4	Economische promotie			104	105	6			216
	Totaal Economie	241	7	5.624	123	11	116	-5.702	421
4.1	Openbaar basisonderwijs				46				46
4.2	Onderwijshuisvesting	6		144			600		751
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	164		735	791	23	4		1.717
	Totaal Onderwijs	170	-	880	838	23	604	-	2.514
5.1	Sportbeleid en activering	40			233		14		287
5.2	Sportaccommodaties			188	1.083	349	86		1.706
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	40		5	80		2		127
5.4	Musea			44	170	28	29		272
5.5	Cultureel erfgoed	67		56	176	22	43		364
5.6	Media	11			395		11		417
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	716	141	876	88	110	56	40	2.026
	Totaal Sport, cultuur en recreatie	873	141	1.169	2.225	509	242	40	5.200
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	749		174	1.085		2		2.011
6.2	Wijkteams			37	1.035			60	1.132
6.3	Inkomensregelingen				3.940				3.940
6.4	Begeleide participatie				1.058				1.058
6.5	Arbeidsparticipatie			248	250				498
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)			476					476
6.7.1	Maatwerkdienstverlening 18+			2.215	250				2.465
6.7.2	Maatwerkdienstverlening 18-			-380	4.933				4.553
6.8.1	Geëscaleerde zorg 18+				3				3
	Totaal Sociaal domein	749	-	2.770	12.555	-	2	60	16.136
7.1	Volksgezondheid	52		95	804				950
7.2	Riolering	184	25	285	75	150	551	303	1.572
7.3	Afval	241	13	2.067		1	49	401	2.772
7.4	Milieubeheer	238		87	527		30		883
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	93	30	114		9	83	52	382
	Totaal Volksgezondheid en milieu	808	67	2.648	1.406	160	713	756	6.559
8.1	Ruimtelijke ordening	268		74					342
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)	156		2.091			120	4.033	6.399
8.3	Wonen en bouwen	782		62	42	8	134		1.027
	Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.206	-	2.226	42	8	253	4.033	7.768
	Totaal programma's	9.903	306	18.618	18.822	4.210	2.982	-1.573	53.268

Bedragen x € 1.000,-		Heffingen	Doel-	Reser-	Verreke-	Totale	
Taakveld	Omschrijving	en tarieven	uitkeringen	veringen	ningen	baten	Saldo
0.1	Bestuur	56			59	115	1.183
0.2	Burgerzaken	252				252	163
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	266				266	-207
0.4	Overhead	211			25	236	4.707
0.5	Treasury				791	791	-503
0.6	Belastingen	4.498				4.498	-4.208
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		28.665			28.665	-28.665
0.8	Overige baten en lasten	6			346	351	-569
0.10	Mutaties reserves			612		612	1.738
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten					-	-
	Totaal Bestuur en Ondersteuning	5.288	28.665	612	1.220	35.785	-26.362
1.1	Crisisbeheersing en brandweer					-	1.321
1.2	Openbare orde en veiligheid	8				8	458
	Totaal Veiligheid	8	-	-	-	8	1.779
2.1	Verkeer en vervoer	214			90	304	2.778
2.2	Parkeren	43				43	114
2.3	Recreatieve havens	249				249	-91
2.4	Economische havens en waterwegen					-	19
2.5	Openbaar vervoer	1	15			16	29
	Totaal Verkeer, vervoer en waterstaat	506	15	-	90	611	2.850
3.1	Economische ontwikkelingen					-	90
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur					-	13
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	90				90	11
3.4	Economische promotie	42				42	173
	Totaal Economie	132	-	-	-	132	288
4.1	Openbaar basisonderwijs					-	46
4.2	Onderwijshuisvesting					-	751
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	122	481			603	1.114
	Totaal Onderwijs	122	481	-	-	603	1.911
5.1	Sportbeleid en activering					-	287
5.2	Sportaccommodaties	473				473	1.233
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	18				18	109
5.4	Musea	61				61	211
5.5	Cultureel erfgoed	2				2	362
5.6	Media	11				11	406
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	12			35	47	1.980
	Totaal Sport, cultuur en recreatie	576	-	-	35	611	4.588
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie		8			8	2.003
6.2	Wijkteams					-	1.132
6.3	Inkomensregelingen		2.850			2.850	1.090
6.4	Begeleide participatie					-	1.058
6.5	Arbeidsparticipatie		184			184	314
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	25				25	451
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+					-	2.465
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-					-	4.553
6.81	Geëscaleerde zorg 18+					-	3
	Totaal Sociaal domein	25	3.042	-	-	3.067	13.069
7.1	Volksgezondheid					-	950
7.2	Riolering	1.544				1.544	28
7.3	Afval	2.310	197		120	2.626	146
7.4	Milieubeheer	25				25	858
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	387				387	-5
	Totaal Volksgezondheid en milieu	4.266	197	-	120	4.582	1.977
8.1	Ruimtelijke ordening	875				875	-533
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.425			974	6.399	-
8.3	Wonen en bouwen	597				597	430
	Totaal Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	6.897	-	-	974	7.871	-103
	Totaal programma's	17.820	32.399	612	2.439	53.270	-2

4.5 Afkortingenlijst

In deze lijst staan de betekenissen van alle afkortingen, op alfabetische volgorde, die in deze programmabegroting zijn opgenomen. De afkortingen in de tekst bevatten een hyperlink, als daar opgedrukt wordt ziet men deze afkortingen lijst.

Afkortingen

AMvB's → Algemene maatregelen van Bestuur
AOW → Algemene ouderdomswet
APV → Algemene plaatselijke verordening
AVU → Afvalverwijdering Utrecht, gemeenschappelijke regeling
AWB → Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ → Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG → Basisregistratie adressen en gebouwen
BBS → Baarn Bunschoten en Soest
BBV → Besluit begroting en verantwoording
BES → de Bilt, Eemland en Soest (onder 'Eemland' worden de gemeenten Baarn, Bunschoten en Eemnes verstaan)
BIO → Baseline Informatiebeveiliging voor de Overheid
BIZ → Bedrijven investeringszone
BLNP → Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten
BNG → Bank Nederlandse Gemeenten
BOA → Buitengewoon opsporingsambtenaar
BSA → Bredspectrum aanbieders
BTW → Belasting toegevoegde waarde
BV → Besloten vennootschap
BVC → Boomveiligheidscontrole
CBS → Centraal Bureau voor de Statistiek
CISO → Chief Information Security Officer
COELO → Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
DVO → Dienstverleningsovereenkomst
ENSIA → Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EZ → Economische zaken
GBLT → Gemeenschappelijk belastingkantoor Lococensus Tricijn
GGD(rU) → Gezondheidsdienst regio Utrecht
GHA → Grof huishoudelijk afval
GR → Gemeenschappelijke regeling
GWRP → Gemeentelijk Water en Riolerings Plan
HRM → Human Resource Management
ICT → Informatie en Communicatietechnologie
IHP → Integraal Huisvestings Plan
JOBS → Jonge ondernemers Bunschoten Spakenburg
JOGG → Jongeren Op Gezond Gewicht
LEA → Lokale Educatieve Agenda
MAP → Module Arbeidsmarkt en Participatie
MBO → Middelbaar Beroeps Onderwijs
MOP → Meerjaren onderhoudsplan
MPG → Meerjaren prognose Grondexploitatie

NV → Naamloze vennootschap
OV → Openbaar vervoer
OZB → Onroerendezaakbelasting
PFAS → Poly- en perfluoralkylstoffen, verzamelnaam polycyclische koolwaterstoffen
PIP → Plan Inburgering en Participatie
POVI → Provinciale Omgevingsvisie
RES → Regionale energie strategie
RIEC → Regionaal Informatie- en Expertise Centrum
RIVM → Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
ROVA → Afvalinzameling
RREW → Regeling reductie energieverbruik woningen
RUD → Regionale Uitvoeringsdienst
RWA → Regionaal Sociaal Werkvoorzieningschap Amersfoort
SAVE → onderdeel van Samen Veilig Midden-Nederland
SBMS → Stichting behoud museumhaven Spakenburg
SO JGGZ → Specialistische ondersteuner jeugdgezondheidszorg
SVV → Spakenburgse Vishandel Vereniging
SW → Sociale werkvoorziening, medewerkers in de sociale werkvoorziening
SZW → Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Tozo → Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
VNG → Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO → Voortgezet onderwijs
VPB → Vennootschapsbelasting
VRU → Veiligheidsregio Utrecht
WABO → Wet Algemene bepalingen omgevingsrecht
Wet Fido → Wet Financiering decentrale overheden
(Wet) WOZ → Wet Waardering Onroerende Zaken
WEW → Waarborgfonds Eigen Woningbezit
Wmo → Wet Maatschappelijke ondersteuning
Wpg → Wet publieke gezondheid
WSJG → Waar staat je gemeente, een site met onderzoeksresultaten van de gemeente
WSW → Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Wsw → Wet sociale werkvoorzieningen
ZZP → Zelfstandige zonder personeel

Bereikbaarheid

Gemeente Bunschoten

Stadsspui 1

3752 CL Bunschoten-Spakenburg

 06 22 27 18 29

033 - 299 14 11

www.bunschoten.nl

 /gembunschoten

 @gembunschoten

 @gembunschoten